GARSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

No. 12 KAINA 5 CENTAI KETVIRTADIENIS, KOVO-MARCH 23, 1933 VOL.-METAI XVII

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS

Šią savaitę Kongresas pradėsiąs svarstyt Prezidento programą žemės ūkio sustiprinimui ir farmerių būklės pagerinimui. Čia irgi pramatoma skubios ir radikalios reformos.

Pasaulinės Parodos Chicagoje generalinis menageris pranešęs Lietuvių Komitetui, kad Lietuvių Diena yra nuskirta liepos 16-tą.

Chicagos lietuviai darbuojasi, kad tą dieną tinkamai pasirodžius. Tuo tikslu jie turi sudarę Komitetą, kurs tam darbui vadovauja.

Plačios Amerikos lietuviams vertėtų tą dieną gausingai suvažiuot atlankyt pasaulinę parodą ir dalyvaut Lietuvių Dienos iškilmėse.

Kovo 20-tą, 9-tą valandą ryto, Raiford, Florida, kalėjime elektros kedėj užbaigė savo gyvenimą anarkistas Giuseppe Zangara. Kaip žinoma, šių metų vasario 15-tą jis kėsinosi nužudyt Prezidentą Roosevelt. Zangara pašovė penkis asmenis iš kurių vienas, būtent, Chicagos majoras Cermak kovo 6-tą mirė.

STUDEBAKER KORPORACIJA RECEIVERIŲ RANKOSE

Kovo 19-tą paskelbta, kad didelė automobilių Studebaker Corporation atsidūrė receiverių rankose. Peticiją užtraukimui receiverio padavė Edwards Iron Works, Inc., vietos automobilių dalių gaminimo kompanija, kuriai Studebaker Corp. skolinga $6,229. Studebaker korporacija buvo viena stambiausių automobilių dirbyklų. 1928 metais ji pagaminus 150,000 automobilių ir uždirbus $20,000,000. Bet paskutiniais laikais korporacijos biznis kiek sumažėjęs.

Prezidentas Roosevelt tikisi į 6 savaites išpildyt svarbiausius savo programos punktus. Jam padedanta aplinkybė, kad Kongrese turi nusveriančią daugumą kuri nuoširdžiai jį remia ir kooperuoja. Apsidirbus su opiausiomis problemomis specialė Kongreso sesija išsiskirstys.

Šių metų vasario 27-28 dienomis Kaune įvyko gausus Lietuvos katalikų mokslininkų ir mokslo mėgėjų suvažiavimas. Jį sušaukė Katalikų Mokslo Akademija. Suvažiavimas išklausė įdomių referatų, apsvarstė aktualius katalikystės ir mokslo klausimus ir priėmė atatinkamas rezoliucijas. Plačiau apie šį nepaprastą suvažiavimą skaitytojai ras kitoje šio numerio vietoje.

Šiais metais sueina lygiai 50 metų nuo įsteigimo "Aušros" laikraščio. Apie jo tautinę reikšmę skaitytojai ras straipsny "Aušra" 1883-1933 m., kuris telpa šio Nr. puslapy 2-ram.

KONGRESMONĄ JACOB MATHAY RADO NEGYVĄ

Philadelphia, Pa.—Kovo 17-tą maudykliniam kambary atrado persišovusį Atstovų Buto "Ways and Means" komisijos narį Jacob Mathay, 48 metų amžiaus. Manoma, kad persidirbimas ir nervų liga buvus priežastimi tokios liūdnos mirties.

DIDELIS POTVYNIS OHIO UPĖS KLONY

CINCINNATI, Ohio. — Kovo 19-tą prasidėjo didžiausias potvynis, kokio Ohio upės klonis nėra matęs nuo 1913 metų. Potvynis apima rajoną nuo West Virginijos iki Indianos.

Tūkstančiai akerių žemės su įvairiu turtu atsidūrė po vandeniu. Portsmouth miestas buvo dideliam pavojuj. Visi keliai, vedantys į miestą ir iš miesto, buvo pasemti. New Port, Kentucky, irgi smarkiai nukentėjo.

Adams, Pike, Jackson ir Sciato apskritys, Ohio steite, visiškai buvo atskirti vandens nuo sauszemio. Gyventojai turėjo apleist namus.

Manchester, Ohio, vanduo buvo pasėmęs biznio sekciją.

Covington, Kentucky, vandens siena įvertė automobilį į upelį. 3 asmenys prigėrė.

Miami Grove, netoli Cincinnati miesto, 50 žmonių kovojo su mirtimi, sulipę ant trobų stogų.

West Huntington ir Westmoreland, Ohio, irgi buvo pasemti vandens.

Daugiau ar mažiau vandens yra paliesta visa eilė kitų miestų ir miestelių, kaip Martins Ferry, Marrieta, Pomeroy, Ironton — Ohio steite; Wheeling, Parkersburg — W. Virginia steite; Russell, Newport, Louisville, Owensboro — Kentucky steite; Lawrenceburg, Madison, New Albany, Evansville — Indiana steite.

Iš įvairių vietų pranešimai paduoda kelias dešimtis žuvusių. Materialiai nuostoliai labai dideli.

Oro Biuras Washingtone pareiškė baimės dėl didesnių ir nuostolingesnių potvynių, kuomet persipildžius Ohio upė pasieks Mississippi upę. Apie kovo 29-tą pakilęs vanduo pasieks Memphis, o apie kovo 31-mą Helena, Arkansas. Autoritetai pasiruošia sutikt gręsiantį pavojų — gelbėt žmonių gyvastis ir turtą.

Tokio. — Kovo 20-tą paskelbta, kad japonų armija, vadovaujama generolo Hattori perėjus didžiąją Kinijos sieną, užėmė Sahochiao miestą. Okupantų armija sekmingai žygiuoja pirmyn.

DĖL AUDRŲ ŽUVO 34 ŽMONĖS

Nashville, Tennessee. — Kovo 14-tą nepaprastai didelė audra perėjo visą Tennessee steitą. Viso užmušta 34 asmenys, sužeista apie 200. Audra taip pat padarė nemažai nuostolių Arkansas, Kentucky ir Missouri steituose.

Nashvillėj audros metu buvo didelė tamsa. Daug namų sugriauta. Mieste nuo audros žuvo 10 gyventojų.

Pruden mieste sugriauta 400 namų, 7 gyventojai užmušti. Čia sugadinta vandens pompavimo stotis. Geriamą vandenį turi gabent iš tolimesnių vietų. 350 angliakasių laikinai atleisti iš darbo.

Kingsport, Tenn., žuvo 6 gyventojai.

Nukentėjusiuose rajonuose pastatyta nacijonalė gvardija prižiūrėt tvarką ir apsaugot gyventojus nuo plėšimų. Nukentėjusių šelpimu rūpinasi Raudonasis Kryžius ir kitos vietinės organizacijos. Audros padaryti materialiai nuostoliai siekia milijono dolerių.

Audra kai kam ir į "gerą išėjo." Antai, William J. Sachs, Jr., 17 m., įbėgo į vieną Nashvillės policijos stotį ir pranešė, kad audros metu jam pavyko nesprukt iš žmogvagių rankų. Sachs sako jis su vienu žmogvagiu buvo viešbučio labėj (lobby). Užgesus šviesoms jis pabėgo.

Sachs buvo pagrobtas Dayton, Ohio, kur jo tėvas yra stambus biznierius. Žmogvagiai mėginę išgaut už sūnų išpirkimą.

NUSIŠOVĖ BANKO KASIERIUS

New Wilmington, Pa. — Kovo 17-tą mirtinai nusišovė First National Bank kasierius Howell I. Getty, 58 m. Paliktoj notoj jis sako atimąs sau gyvastį, kad bankas galėtų išsikolektuot $50,000 apdraudos.

DŽIAUGSMAS UŽSIBAIGĖ MIRTIMI

New York. — Kovo 17-tą Patrick Hanafin, 27 m., dirbęs Grand Central požeminio traukinio stoty, gavo žinią, kad jo žmona pagimdžius sūnų. Tėvas su džiaugsmu kalbėjo, kad sūnus bus pakrikštytas jo vardu — Patricku. Kaip tik tą dieną buvo šv. Patricko — airių didžiausio globėjo diena. Hanafin skubino namo. Jis žengė prie traukinio durų. Bet čia jį nugriebė einąs traukinis, priblokšė prie stulpo ir mirtinai sumalė.

KOVA DĖL "MĖLYNOJO ĮSTATYMO"

Harrisburgh, Pa. — Steito legislatūroj eina atkakli kova už pataisymą taip vadinamo mėlynojo įstatymo (blue law), kurs draudžia sekmadieniais sporto žaidimus ir įvairius pasilinksminimus. Tas įstatymas pravestas 1894 metais. Įstatymo priešų skaičius pastebėtinai auga.

Chicago, Ill. — Kovo 17-tą policija suėmė Edward Weiss ir Arthur Borty. Jiedu kaltinami nužudyme lietuvio Teodoro Žutauto. Trečias banditas, dalyvavęs užpuolime, da ieškomas.

Iš Visur

RAKETIERIŲ AUKOS

Philadelphia.—Kovo 15-tą raketieriai gatvėj nukovė du brolius — John Marrazzo, 18 m., ir Joseph Marrazzo, 22 m. Šovikai savo aukas nutykojo kaip tik tuo momentu, kai pravažiuojantys ugniagesių vežimai dideliu ūžesiu nustelbė šūvių balsus.

DIDELĖ NELAIMĖ TEATRE

Guadalajara, Meksika. — Kovo 14-tą, Ahualulco mieste, Hidalgo teatre, įvyko didelė nelaimė. Buvo rodomi judamieji paveikslai. Pasigirdo šauksmas—dega, gaisras! Publikoj kilo susijaudinimas ir panika. 49 asmenys užsimušė, kiti buvo mirtinai užmindžioti ar užspausti; 125 sužeisti.

Vėliau autoritetai ištyrinėjo ir nustatė, kad gaisro nebuvo ir net nebuvo pavojaus jam atsirasti.

ŽEMĖ VIS DREBA

Los Angeles, California.—Kovo 14-tą, 9:40 vakaro, įvyko naujas žemės drebėjimas. Žymesnių nuostolių nepadarė.

Tą pačią dieną mirė Mrs. Dinah Onsum, 82 m., ir Mrs. Armanada E. Herman, 83 m., nukentėję nuo pirmesnių drebėjimų.

Viso Los Angeles'e užregistruota 58 mirtys. Kiti nukentėję nuo drebėjimų, serga ir kai kurie randasi kritiškoj padėty.

Toledo, Ohio. — Kovo 18-tą Lakewood, Mich., pagal ežerą, sudegė 70 trobesių. Gaisrui padėjo plėstis didelis vėjas pūtęs nuo Erie ežero.

Galiopolis, Ohio.—Kovo 18-tą John Harris su šeimyna važiavo automobiliu ir nuslydo į Ohio upę. Harris ir jo sūnus John išsigelbėjo, o Mrs. Harris ir dukrelė Eileen, 9 m., prigėrė.

Pittsburgh, Pa. — Kovo 16-tą prieš federalį teisėją Nelson McVicar buvęs Ligonier National Bank prezidentas G. C. Frank atrastas kaltu išaikvojime ir prisisavinime $65,000.

Bedford, N. Y. — Kovo 19-tą farmeris, važiuodamas į bažnyčią, pakely atrado nukautus ir iš automobiliaus išmestus Joseph Callegari iš Brooklyn ir Frank Russo iš Ozone Park, L. I.

Petersburg, Virginia. — Kovo 19-tą užsimušė trys lakūnai — leit. J. A. Willis, jo tėvas majoras J. A. Willis ir majoras John A. Parker. Jų orlaivis, nukritęs žemėn, užsidegė.

Washington. — Prezidentas Roosevelt darbuojasi, kad paskubinus Am. J. V., Anglijos, Prancūzijos ir Vokietijos ekonominės konferencijos įvykimą. Konferencijos uždaviniu bus apsvarstyt prekybos, muitų, kainų ir kitus reikalus.

BAISŪS VAIKŲ ŽUDYMAI

Prie žmonos kapo vyras nužudė tris vaikus ir pats nusižudė

Philadelphia, Pa. — Kovo 18-tą Suburban Upper Darby Fernwood kapuose prie Marienne Friend kapo atrado negyvą Gilbert Friend, 28 m., ir jo tris vaikus.

Visi vaikai buvo peršauti per širdį, visi trys paguldyti ant motinos kapo, jų kūnai uždengti blanketu, išskiriant jų galvas. Vaikų amžis: Robert—8 m., Helen—6, Kenneth—7 mėnesių. Čia pat šale gulėjo tėvo kūnas su peršauta galva.

Šią baisią tragediją išaiškino paties Friend surašyta nota. Ją atrado automobily čia pat prie kapų pastatytam. Notos turinys: "Aš turiu susivienyt su ja (žmona), kurią mes taip mylėjom... Dieve, atleisk man, jei aš suklydau."

Dalykas tame, kad 1932 metų gruodžio 17-tą Floridoj mirė Friend žmona, 26 metų amžiaus. Ten Friend tarnavo kaip geležinkelio pašto klerkas. Žmoną palaidojo jos gimtinės Philadelphijos kapuose šių metų sausio 7-tą. Friend po žmonos mirties neteko ramybės ir štai viską užbaigia traginga savo ir savo vaikų mirtimi.

ALEXANDER GRANT AUTOMOBILY PRIGIRDĖ 4 VAIKUS IR PATS PRIGĖRĖ

Cleveland, Ohio. — Kovo 19-tą Valley View upėj atrado paskendusį automobilių. Iš vandens kyšojo tik vienas automobiliaus kampas. Jame buvo prigėrusių Alexander Grant ir jo 4 vaikų kūnai. Vaikų amžis: Alexander, Jr., — 9, George — 8, Jennette — 6 ir James — 4. Automobiliaus du langai buvo praviri tiek, kad pro juos galėjo greitokai pribėgt vandens, bet išlyst pro juos nebuvo galima.

Policija ištyrinėjus nustatė, kad automobilis į upę panašiu būdu negalėjo patekt nenoromis. Grant turėjo įvažiuot su tikslu prigert ir prigirdyt savo vaikus. Apie vidunaktį vienas vietos farmerys pastebėjo, kad automobilis netoli upės tilto važinėja pirmyn ir atgal. Jis telefonu įspėjęs kitus kaimynus, kad "apsisaugotų vagių." Matyt, Grant tyrinėjo, kur patogiausia savo planą įvykdint.

PIRMASIS LIETUVOS KATALIKŲ MOKSLININKŲ SUVAŽIAVIMAS

Vasario 27 ir 28 d. Kaune įvyko pirmas Lietuvoj katalikų mokslininkų ir mokslo mėgėjų suvažiavimas. Jį organizavo L. K. Mokslo Akademija. Suvažiavimui sušaukti buvo sudarytas tam tikras komitetas. Šiam pirmam Lietuvos katalikų mokslo jėgų sutelkimui pritarė Bažnytinė vyresnybė ir visa katalikų visuomenė. Suvažiavimas buvo pradėtas Studentų bažnyčioj iškilmingomis pamaldomis. Po to Metropolijos kunigų seminarijoj prasidėjo pirmas suvažiavimo posėdis. *Atidarė jį Liet. Kat. Mokslo Akademijos pirmininkas prof. prel. A. Dambrauskas-Jakštas*, dalyvaujant: J. E. Arkivyskupui Metropolitui J. Skvireckui, Šv. Tėvo atst. mons. Aratai, Ekscelenc. Vyskupams, kat. profesoriams ir suvažiavimo dalyviams. I suvažiavimą taip pat atsilankė V. D. Universiteto rektorius prof. Čepinskis. Posėdy dalyvavo apie 180 įsirašiusių ir kviestų suvažiavimo dalyvių ir apie 200 svečių. Prel. A. Dambrauskas savo žody pažymi, *kad L. K. Mokslo Akademija pirmuoju savo uždaviniu laikė mokslinio sambūrio organizavimą. Šis suvažiavimas turi sustiprinti mūsų tautos supratimą, kad tarp mokslo ir tikėjimo nėra jokio prieštaravimo, bet darnus sutarimas.* Šiam darbui mielai pritarė ir bažnytinė vyresnybė ir Lietuvos šviesuomenė. Po to kalbėjusieji nurodė, kad šiame suvažiavime *reikia surinkti visa, ką Lietuvos katalikai yra nudirbę mokslo srity, išsiaiškinti, kas kiekvienoj mokslo ir gyvenimo srity reikia toliau dirbti.* Suvažiavimas sulauke daug sveikinimų žodžiu ir raštu. Po to išklausyta prof. J. Ereto paskaitos *apie katalikų mokslininkų susiorganizavimą svetur* ir prof. Pr. Dovydaičio—apie *šių dienų mokslinių minčių kryptį ir katalikų pasaulėžiūrą.*

Po pietų suvažiavimo dalyviai dirbo pasiskirstę pagal įvairias sekcijas. Jų buvo šios: *Filosofijos ir pedagogijos, istorijos teisės, socialinių bei ekonominių mokslų, medicinos (gydytojų).* Sekcijose skaityta paskaitos, išsiaiškinta paskutinieji mokslo laimėjimai.

Vakare įvyko iškilmingas Maironio minėjimas, kur skaitytos dvi paskaitos: apie *Maironio kūrybos tautiškumą ir Maironio vietą religinėj mūsų literatūroj.* Šiame minėjime buvo graži muzikališka dalis.

Antroji suvažiavimo diena prasidėjo iš ryto vėl sekcijų posėdžiais. Skaityta paskaitos iš *Teologijos, kalbos, literatūros ir meno, teoretiškų ir pritaikomų gamtos mokslų ir moterų veikimo srities.*

Paskutiniame bendrame posėdy buvo dar paskaitų, sekcijų vedėjų pranešimai ir priimta nutarimai. Suvažiavimo metu buvo suruošta kat. mokslo knygų paroda. *"M. L."*

Boston, Mass. — Kovo 15-tą sustreikavo apie 7000 avalynės darbininkų. Reikalauja didesnių algų.

L. R. K. S. A. IR DARBININKŲ REIKALAI

CONN. APSKRITIES PUSMETINIS SUVAŽIAVIMAS

Įvyks balandžio 23, 1933, Šv. Andriejaus par. svetainėj, 396 Church ir kampas Stanley St., New Britain, Conn.

Susirinkimas prasidės 1 val. po pietų. Laiškai nebus siuntinėjama kuopoms su kvietimais, bet yra maldaujama per organą, kad nei viena nepasiliktų neprisiuntus atstovų. Pagaminkit mandatus ir gerus įnešimus. Šis bus pusmetinis ir sykiu ir priešgegužinis apskrities suvažiavimas. Siųskit atstovų kiek galima daugiausia, nes yra svarbių dalykų aptarti apskrities naudai. Taipgi ir Pildomasai Komitetas savo metiniam suvažiavime svarbių nutarimų padarė. Apskritis su kuopų pagalba tuos nutarimus turės vykdint organizacijos ir narių gerovei.

LRKSA. Conn. apskr. rašt.
A. J. Kaunietis,
159 Russ Street,
Hartford, Conn.

LRKSA. 5-TOS PENNA. APSKR. KP. DĖMESIUI

5-tos apskr. bertaininis susirinkimas bus kovo 26-tą, 2 val. po pietų Igno Stungio salėj, Simpson, Pa.

Kuopos priklausančios prie 5-tos apskr., malonėsit prisiųst savo atstovus. Kaip visada, taip ir šį susirinkimą bus daug dalykų aptarti. Malonėkit nepamiršti laiko ir vietos.

Kviečia visus apskrities valdyba. Rašt. *J. Purickis*

LRKSA. 4-TOS APSKR. SUVAŽIAVIMAS

4-tos apskr. kuopų delegatų suvažiavimas įvyks kovo 26-tą, 1933 m. 2:00 val. po pietų šv. Kazimiero parapijos svetainėj, Plymouth, Pa.

Kuopos, malonėsit prisiųst delegatus, nes bus daug dalykų svarstoma: taip pat bus svarstoma ateinančios vasaros išvažiavimo dalykai. *Ant. Soroka*, rašt.

United Mine Workers of America vėl klabena vyriausybės duris, kad ji pamtų minkštos anglies industriją savo kontrolėn. Bilių tuo reikalu Kongrese įnešė Atstovų Buto narys Kelly. Pirmesnį unijos reikalavimą Aukščiausis Teismas nesenai atmetė.

Pabjanice, Lenkija. — Kovo 17-tą audėjai streikieriai surengė smarkią demonstraciją. Policija besklaidydama streikierius, penkis nukovė mirtinai, o daugelį sužeidė.

Cleveland, Ohio.—Šiomis dienomis įvairūs fabrikai ir dirbtuvės pašaukė darban apie 5000 darbininkų. Šie ženklai laikomi pirmomis "kregždėmis" geresnių laikų prisiartinimo.

Reading, Pa. — Vietinės trys bravarnės — Deppens, Reading Brewery ir Barbey's — jau gamina alų. Šimtas kitas darbininkų gaus darbo.

Ottawa, Ontario, Canada. — Kovo 15-tą Wrightville miestely degė Canada Match kompanijos dirbtuvė. Penkios moterys apdegė mirtinai, 22 apdegė lengviau ir jų gyvastims pavojaus nėra.

LAIVO SPROGIME ŽUVO 15 ASMENŲ

Colombo, Ceylon.—Kovo 17-tą norvegų laivą "Hinnoy" ištiko ekspliozija. 15 asmenų žuvo, 1. išgelbėtų, tarp kurių randasi penki sunkiai sužeisti. "Hinnoy" plaukė iš Hamburgo į Kiniją.

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS

GARSAS

Išeina Ketvirtadieniais Redaguoja M. Zujus

PRENUMERATOS KAINA:
Am Jungt. Valst. metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00.
Skelbimų kainos sulig pareikalavimo.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America $2.00, Foreign Countries $3.00. Single copy 5c.
Advertising Rates on application.

"GARSAS"
73 E. SOUTH STREET, (P. O. BOX 421) WILKES-BARRE, PA
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

KONGRESAS JAU LEGALIZAVO ALŲ IR VYNĄ

Kovo 14-tą Atstovų Butas 316 balsų prieš 97 b. priėmė Cullen'o bilių legalizuojantį 3.2 procentų alaus gamybą ir vartojimą.

Prie alaus legalizavimo paskatino pats Prezidentas, kurs kovo 13-tą išleido Kongresą speciali atsišaukimą. Paaiškėjus balsavimo rezultatams, šlapiuosius apėmė didelis džiaugsmas. Jie tvirtino, kad su balandžio pradžia daugely steitų prohibicijos "priešai ir jos šalininkai" girkšnosią legalizuotą alutį.

Kovo 16-tą alaus bilių priėmė Senatas. Už bilių balsavo 31 demokratas ir 12 republikonų; prieš bilių — 13 demokratų ir 17 republikonų. Prie balsavimo prieita tik po 6 valandų karštų debatų. Šlapiųjų frontui vadovavo senatorius Borah ir Sheppard. Jie išrodinėjo, kad naikinimas 18-jo Amendmento yra "laužymas Konstitucijos ir griovimas republikos."

Senatas priėmė tą bilių su pataisa. Vieton Atstovų Buto 3.2 procentų, Senatas priėmė 3.05 proc. Atstovų Butas tuo buvo "nekantantas" dėjo pastangų, kad ir Senatas tą patį procentą nustatytų. Senatas "nusileido."

Kongresas taip pat nubalsavo legalizuot ir vyną 3.2 proc. stiprumo.

Naujas alaus ir vyno bilius įeis į galę po 15-kos dienų ant jo pasirašius šalies Prezidentui Rooseveltui. Prezidento pasirašymas patikrintas. Tokiu būdu alų ir vyną kai kurie šlapieji steitai galės turėt balandžio mėnesio pirmoj pusėj.

Bilius draudžia įvežt gėrimus į sausųjų steitų ribas. Už peržengimą taisyklių bus baudžiami iki 1000 dolerių pinigais, iki 6 mėnesių kalėjimu, arba abi bausmės kartu. Draudžia pardavimą gėrimų jaunamečiams neperėjusiems 16-kos metų amžiaus.

Gerai sakė tie "znatokai," kurie tvirtino, kad demokratams ir šlapiesiems paėmus viršų, prohibicijos dienos būsią suskaitytos.

EKONOMINĮ BILIŲ PRIĖMUS

Pereitą savaitę Kongresas, karštai išdiskusavęs, priėmė ekonominį bilių, kurs suteikia Prezidentui galę sumažint veteranų pensijas ir nukapot federalės vyriausybės valdininkams bei tarnautojams algas.

Ekonominis bilius leidžia Prezidentui sutaupyt per kaip tik buvo sušaukta specialė Kongreso sesija. Jo galutiną priėmimą trukdė kai kurios skirtingos Atstovų Buto ir Senato pataisos.

Ekonominis biilus leidžia Prezidentui sutaupyt per metus pusę bilijono dolerių ($500,000,000) iš veteranų pensijų ir federalių algų. Leidžia federales ir militares (kariškių) algas nukapot iki 15 procentų; Atstovų Buto ir Senato narių algas iš $10,000 iki $8,500; Vice Prezidento ir Spykerio (Senato pirmsėdžio ir Atstovų Buto pirmsėdžio) algas iš $15,000 iki $12,750. Leidžia perreviduot veteranų pensijų išmokėjimų tikslingumą. Leidžia sumažint 10 procentų per metus civilio karo pensijas.

Bilių abu Kongreso butai priėmė didele balsų dauguma.

EUROPA NAUJO KARO IŠVAKARĖSE

Europoj vėl plačiai ir atvirai kalbama apie karą. Ginklai da tyli, bet karo dvasia visus veikia.

Lygiai kaip prieš baisųjį pasaulinį karą, Europa išsidalinus į du lageriu. Vienam lagery ginkluojasi Prancūzija ir jos talkininkės — Lenkija, Jūgoslavija, Rumunija ir Čekoslovakija. Šios šalys po ginklu pastoviai laiko 1,500,000 kareivių ir bile dieną gali čiupti savo oponentą už gerklės.

Priešingam lagery randasi Vokietija, Italija, Austrija ir Vengrija. Vokietija ir Italija žymiai susiartino, kuomet Vokietijoj įsigalėjo fašizmas.

Pavojingiausiais naujo komplikto punktais laikomi Lenkų koridorius išrėžtas per Vokietijos "skūrą" net iki jūrai. Lenkai koridorių budriai saugoja ir čia koncentruoja savo militares jėgas. Koridoriaus pasieniuose nesusipratimai nuolat kartojasi. Antra komplikto priežastis — Prancūzijos ir Italijos nesusipratimai. Italija kaltina Prancūziją pastangose apjuost militare siena stiprinant Jūgoslaviją, Čekoslovakiją ir kitus italų oponentus. Prancūzija kaltina Italiją pristatyme ginklų, nuodingų gazų ir karo orlaivių savo talkininkėms Austrijai ir Vengrijai.

Anglija dairosi ir nežinanti, kokią poziciją turėtų užimt prasidėjus naujam kompliktui. Ji neva žada pasilikt neutrališka.

Sovietų Rusija bene labiausia tokio komplikto laukia. Ji tikisi, kad karas iš pagrindų sunaikintų "kapitalistinę" tvarką ir padėtų įsigalėt sovietinei.

Tiesa, paskutinėm dienom nuo Romos papūtė šiek tiek raminantis taikos vėjelis. Čia įvykus Anglijos ir Italijos premijerų svarbi konferencija. Mussolini pasiūlęs taikos planą, kurį dabar didžiosios ir mažosios valstybės atsidėję studijuoja.

Kaip ten bus nebus, bet karo drugys Europą vėl smarkiai krečia.

Apžvalga

KIEK LIETUVOJ PENSININKŲ

Lietuvos laikraščiai paduoda:

"Šių metų pradžioje Lietuvoje buvo 1,107 pensininkai civiliai tarnautojai, 179 pensininkai kariai ir 525 pensininkai Lietuvos karo invalidai. Be to, buvo 774 pensininkai rusų armijos invalidai ir 134 pasižymėję asmenys.

"1932 m. pensijų išmokėta 3,322,777 la. Iš tos sumos 2,260,622 lt. išmokėta iš pensijų ir pašalpų fondo, o likusi suma — 1,062,155 lt. išmokėta iš valstybės iždo. Be to, praeitais metais pensijų ir pašalpų fondas išmokėjo vienkartinės pašalpos 710,878 lt. Tą sumą gavo 373 asmenys."

TEISINGA PASTABA

"Darbininkas" daro tokią pastabą:

"Patalpindamos prez. (Prezidento Roosevelto) kalbos visą tekstą "Naujienos" sąmoningai nuslėpė Prezidento pasakytus žodžius, kuriais jis užbaigė savo reikšmingą kalbą. Štai prezidento Roosevelt žodžiai, kuriuos "N-nos" praleido: **"Šiame tautos paaukojime mes nužemintai prašome Dievo palaimos. Tegu Jis saugo kiekvieną iš mūsų visų. Tegu Jis veda mane per ateinančias dienas."**

KĄ SAKO W. GREEN

Kovo 14-tą Amerikos Darbo Federacijos prezidentas William Green lankėsi Wyoming Klony. Ta proga Wilkes-Barre buvo surengtas didelis bankietas, kuriam dalyvavo apie 600 unijos reprezentantų iš Wyoming Klonio, Hazleton ir Lackawanna rajonų.

Prezidentas Green pasakė kalbą, kurioj palietė nedarbo, finansinės ir ekonominės depresios priežastis, taip pat vaikų darbo įstatymą ir kitus klausimus.

Už nedarbą ir finansinį negavimą jis kaltino pramoninkus ir bankierius. Darbo žmonės, not p. Green, visuomet buvo ir yra pasirengę kraštą gelbėt iš depresijos. Darbo pakėlimui jis karštai siūlo įvest 6 valandų dienos darbą ir 5 dienų savaitinį darbą. Palaikymas jaunamečių darbo įstatymo ir išnaudojimas vaikų darbui, yra juoda dėmė nūdienos mūsų civilizacijai, ypač kuomet 13,000,000 pilnamečių žmonių randasi be darbo.

Taipgi p. Green pareiškė viltį, kad šalis graitu laiku grįšianti prie gerovės.

ALŲ LEGALIZAVIMAS

Kongresui legalizavus alų, 17 steitų pilnai pasirengę jį pardavinėt ir ragauti, būtent: Missouri, New Jersey, Kentucky, New York, Indiana, Illinois, California, Washington, Wisconsin, Colorado, Wyoming, Montana, Oregon, Massachusetts, Maryland, Delaware ir Arizona.

Priede to, 20 kitų steitų rūpinasi, kad alus "pareitų" kaip galima graičiau.

Įvedus alaus prekybą, greitu laiku apie 100,000 asmenų gaus darbo.

Statinių, kamščių, bonkų dirbyklos ir bravarnės jau "stovi ant kojų."

Žinovai tvirtina, kad legalizavus išdirbystę ir vartojimą, alaus bado nebus. Jo jau prigaminta, tik laukta leidimo viešai pasirodyt.

KIEK ATLYGINAMA DVARININKAMS

"L. Ž." rašo, kad dvarininko Naryškino, kuris rusų laikais Lietuvoje buvo didelis rusų kultūros skleidėjas, cerkvių ir cerkvinių mokyklų statytojas, be to, caro dvaro komerjunkeris, įpėdiniai už nusavintas žemes pernai gavo miško 1,400,000 litų vertės ir iš ž. ū. ministerijos 300,000 litų pinigais. Dabar įpėdiniai gautus miškus pardavinėja ir jo jau pardavė už 1 mil. litų.

KATALIKIŠKOS SPAUDOS PROGRESAS J. VALSTYBĖSE

Amerikos katalikai kas kartą vis labiau parodo savo veiklumą katalikiškos spaudos srityje. Nėra da pilnai vieningo darbo katalikų tarpe, nes Amerikos katalikai yra susiskaldę į daugybę tautų su savo kalbomis, papročiais ir tradicijomis. Šiais laikais pradėjo įvairios tautos dėtis su Amerikos katalikų centraline organizacija (National Catholic Welfare Conference), ir tokiu būdu pasekmingiau veiks katalikų bažnyčios naudai Amerikoje.

1923 metais katalikiškų laikraščių ir žurnalų buvo 251 su 6,379,677 skaitytojų. Už poros metų leidinių jau buvo 264 su 6,414,613 skaitytojų. Pereitais metais laikraščių ir žurnalų buvo leidžiama 311 ir skaitytojų būta apie 7,500,000. Tos skaitlinės Amerikos katalikams yra labai džiuginančios.

Kovo 18-tą Romoj įvyko svarbi konferencija, kurioj dalyvavo Italijos premijeras Mussolini, Anglijos premijeras Ramsey MacDonald ir jo užsienio reikalų sekretorius Sir John Simon. Konferencija buvus pusiau slapta. Joj pasitarta ginklavimosi ir kitais svarbiais tarptautiniais reikalais.

VYTAUTO BAŽNYČIĄ PARĖMĖ PRANCIŠKONAI

Kan. J. Tumas ilgus metus buvęs Kauno Vytauto bažnyčios rektorium, Vytauto bažnyčią perdavė T. Pranciškonams. Kan. Tumas-Vaišgantas gyvens iš savo darbo ir pensijos. Ne po ilgo ruošiasi išleisti savo raštų XVIII ir XIX tomus.

ARGI ŠVIETIMAS PERBRANGU?

Kai kurie ekonomistai išrodinėja, kad valdžiai labai brangiai atsieina švietimas. Dėl to kai kurie siūlo vieton 8-nių skyrių būtino pradžios mokslo įvest trijų skyrių. Mokytojai ir švietėjai prieš tai smarkiai protestuoja. Jie turi stiprų argumentą. Girdi, vieno vaiko švietimas kai kuriuose steituose per metus valdžiai kainuoja šimtą dolerių, o vieno kriminalisto užlaikymas kalėjime atsieina tris šimtus dolerių. Toks argumentas vertas apgalvojimo.

BANKINĖ SISTEMA TAISYTINA

Amerikos bankų vedimo sistema tikrai taisytina.

Per paskutinius keturis metus mūsų šaly užsidarė net 5,500 bankai. Kiek tas atnešė nusivylimų, desperacijos, susikrimtimo, vargo ir ašarų — nėra reikalo nei aiškinti. Tuo tarpu pas mūsų kaimyną — Kanadoj — per paskutinį dešimtmetį užsidarė tik vienas bankas. Ten vyriausybė griežtai prižiūri bankų vedimą ir išdavimą bankinių notų. Ten operuoja tik 10 centralinių bankų su 4000 skyrių veikiančių po visą šalį. Vyriausybė ten reikalauja mėnesinių raportų.

Iki šiol Am. J. V. buvo permaža priežiūros. Bankus galėjo steigti asmenys neturį bankinio patyrimo, bet norį greit pralobti.

Reik tikėt, kad paskutinių kelerių metų katastrofiška padėtis, su visomis liūdnomis pasekomis paskatins vyriausybę perreviduot bankinius įstatus ir visą jų vedimo tvarką.

VOKIETIJOJ FAŠISTAMS ĮSIGALĖJUS

Vokiečiai iš demokratizmo perėjo prie fašizmo. Tai, žinoma, jų "biznis." Jų geresniais demokratais nepadarė nei karas, kurį jie pralošė nustojant garbės, teritorijų, kolonijų, milžiniško laivyno ir kitokių gėrybių.

Pasauliui ne tiek svarbu, ar Vokietiją valdys kaizeris, Hitleris, ar demokratija, kiek svarbu, kad jos valdovai neišprovokuotų naujo karo. Fašistai savo karingumą smarkiai demonstruoja. Čia, žinoma, jau ne jų vienų "biznis."

Vyriausybės žmonės ir ekonomistai giria spaudą ir suteikia jai didelį kreditą už pagalbą bankinio krizio metu. Spauda palaikius žmonėse gerą ūpą ir pasitikėjimą.

CARNERA GALĖS KUMŠČIUOTIS SU SHARKIU

Kovo 14-tą New York steito Atletų Komisija užgyrė Sharkey-Carneros kumštynes, kurias galės rengti Madison Square Garden korporacija. Data nėra galutinai paskelbta, bet jos įvyks gegužės ar pradžioj birželio.

Po kumštynių su Carnera mirus Ernie Schaaf'ui, buvo kilus mintis poruoti maždaug lygio svorio kumštininkus. Bet aukščiau minėtas Atletų Komisijos sprendimas parodo, kad ta mintis praktikoj neprigijus.

Taigi už pasaulinio čempijono vainiką Sharkis turės kumščiuotis toli gražu ne su sau lygiu. Sharkis sveria per 200 svarų, o Carnera per 270 sv. Bet Sharkis jau vieną kartą suminkė italų milžiną, kai tešlą. Vargu jo pabūgs ir šį kartą.

AMERIKOS DOLERIS VĖL TRIUMFUOJA

Amerikos dolerio "drebėjimas," ypač paskelbto bankinio "šventadienio" dienomis, iššaukė aukso "drebėjimą" po visą pasaulį. Daugely šalių dolerio vertė buvo gerokai numažinta. Kai kas galėjo puikiai pasispekuliuoti.

Kiti tikėjo, kad Amerika atsisako nuo pinigų auksinio pagrindo. Bet Amerikos doleris vėl "špacyruoja" po visą pasaulį galvą aukštyn pakėlęs.

"AUŠRA" 1883--1933 MT.

Jau penkiasdešimt metų suėjo, kai iš Ragainės į Didžiąją Lietuvą pateko pirmasis "Aušros" numeris. Tai buvo 1883 mt. balandžio mėn., nors pačiam laikrašty (1 nr.) pažymėta: *Kowinis.*

Ateidama "Aušra" atnešė ir plačiai pagarsino reikšmingą žadinantį obalsį bei šūkį:

"Kaip auszrai ausztant nykszta ant žemės nakties tamsybė, o kad taipiau praszwistu ir Lietuwos dwasi! Toks musu troszkimas ir noras."

Šiandie tie žodžiai tapo kūnu. Daug daugiau padaryta ir pasiekta, negu tuomet net svajota. Tad iš tikro galėtų pasirodyti, kad pats "Aušros" faktas ir jos minėjimas nėra gal tokios didelės svarbos dalykas. Mūsų tautos atgijimo didysis dainius Maironis, lyg nujausdamas tokį abejingumą dėl sunkių praeities kovų ir žygių, prana šingais žodžiais nusiskundė vienoj savo elegijų ("Pavasario balsai" 1905 m.):

Jei po amžių kada skaudūs pančiai nukris,
Ir vaikams užtekės nusiblaivęs dangus, —
Mūsų kovos ir kančios, be ryto naktis,
Dėl jų nesuprantamos bus.
Ką mums žada rytojus? Tikėk, jei gali!
Nes ir kaip begyvent ir kentėt be vilties?
Rodos, Dievas užmiršo!.. o žmonės geri,
Palauk iki ranką išties!..

Taigi, "Aušros" pasirodymas tais tokiais sunkiais *beviltiškais* laikais tikrai buvo didelis ir smarkus įvykis mūs kultūros istorijoj ir net kovose dėl laisvės. Norėdami geriau suprasti bei įvertinti, pabandykim nusikelti prieš penkiasdešimt metų atgal ir apsistoti ties tomis sąlygomis bei aplinkybėmis, kuriose gimė ir švito "Aušra."

Pirmutinę sau paramą jaunieji veikėjai rado Mažojoj Lietuvoj, kur kultūrinis lietuvių darbas nebuvo taip varžomas, kaip Rusijoj. Ten ėjo vienas kitas lietuviškas laikraštis, sakysim "Naujas Keleivis," "Lietuviška Ceitunga."

Naujieji Didž. Lietuvos veikėjai kaip tik sumanė susieti savo darbą su Prūsų lietuvių spauda. Bet toji spauda buvo tik informacinio pobūdžio. Ji negaivino tautos dvasios, rūpinosi tik kasdieniniais vietos žmonių reikalais, kitur gyveną lietuviai jai nė galvoj nebuvo.

Vis dėlto mūsų kultūros pionieriai pradeda rašyti į tuos laikraščius savo patriotinius straipsnius visų lietuvių vienybės dvasia. Juose buvo kalbama apie garbingą Lietuvos praeitį ir judinami santykiai Didžiojoje Lietuvoje, jos sunki dvasinė ir materialinė būklė — toji būklė, kurią vaizdingiausiai apibūdino tas pats Maironis (Jaunoji Lietuva"): "Po Lietuvą — žiema. Nei žodžio, nei rašto neleidžia erelis, suspaudęs sparnais. Petys gi į petį, na, vyrai, kas gali sustoję į darbą už mylimą šalį. Prikelkime Lietuvą mūsų!"

Daugiausia straipsnių prirašė *Jonas Basanavičius.* Jo darbus parėmė kai kurie jaunesnieji Prūsų lietuvių šviesuoliai, ypač širdingas lietuvių draugas vokietys hanoverietis *Jurgis Zauerveinas,* daug prisidėjęs prie "Aušros" sumanymo.

Tačiau pasirodė, kad tie straipsniai maža ką tegali padaryti. Didžiojoj Lietuvoj Prūsų lietuvių laikraščiai negalėjo būti plačiau skaitomi dėl savo gotiškų rašmenų. Mažosios Lietuvos skaitytojams tie straipsniai nepatiko, nes drumstė jų sustingimą ir paklusnumą vokiečių vyriausybei. Antra, ir pati vokiečių administracija jau buvo pastebėjusi naują dvasią ir pradėjo skersuoti į redaktorius.

Tuomet tad ir kilo sumanymas steigti Prūsuose tautinį lietuvių laikraštį visai skyrium nuo bet kokios draugijos. Tasai laikraštis gavo simbolišką vardą "Aušra."

Pirmieji jo steigėjai bei iniciatoriai buvo — *J. Basanavičius, Andrius Vištalius, Jurgis Mikšas, Martynas Šernius.* Šie vyrai pradėjo darbą ne pelno bei kitais išskaičiavimais, bet grynai kilnios tautinės idėjos, pasiaukojimo ir net didžiausio užsidegimo vedami. Daug jie nenumatė neapsvarstė; neturėjo nei lėšų, nei prenumeratos, net nežinojo, kaip jų laikraštis pasieks skaitytojus ir kas į jį rašys. Pirmiesiems numeriams jie patys sudėjo 340 markių ir parūpino straipsnius. Tuo atžvilgiu daugiausia prisidėjo J. Basanavičius, pirmasis "Aušros" redaktorius ir rūpintojas.

Toliau "Aušrą" aktyviai remia ir palaiko *Martynas Jankus* ir *Jonas Šliupas.*

Ko gi "Aušra" siekė ir kas jai rūpėjo? "Aušra" pasistatė sau tokį tikslą: parodyti lietuviams, kas jie buvo praeity, kokia dabartinė jų būsena ir kokią ateitį privalo sau rengti.

Daugiausia dėmesio buvo kreipiama į praeitį, nes tik tas gali būti susipratęs lietuvis, kurs gerai pažįsta savo tautos praeitį. Tik ant tos praeities galima tvirtai statyti visas dabarties ir ateities darbas. Tik garbingą Lietuvos praeitį atskleisdami, "Aušros" gaivintojai manė pažadinti masinę lietuvių sąmonę, giliau įdiegti savo krašto meilę ir išjudinti juose aktyvumą kovoti dėl savo teisių ir laisvės. Todėl "Aušroje" daugiausia randame straipsnių ir žinių iš Lietuvos istorijos.

Tuo pat tikslu "Aušra" didžiausio dėmesio kreipė į niekinamą lietuvių kalbą, papročius ir būdą. Ji stengėsi įrodyti, kad lietuvių kalba nė maž nemenkesnė už kitas. Net, priešingai, savo gražumu ir senumu ji pralenkianti daugelį kitų kalbų.

Kalbėdama apie dabartį, "Aušra" nušviesdavo daromas lietuvių kalbai skriaudas rusų mokyklose ir administracijos įstaigose. Ji peikdavo bažnyčios vyresnybių lenkinimo politiką per pamaldas ir katekizaciją. "Aušra" paliesdavo ir bendrus lietuvių reikalus, duodavo liaudžiai mokslo žinių apie žemės ūkį ir sveikatą.

Ateities atžvilgiu "Aušrai" daugiau rūpėjo tautiniai ir kultūriniai siekimai nekaip politiniai. Ji tiek tegeidė, kad lietuviai visur ir visuomet jaustųsi esą lietuviai, lietuviškai kalbėtų ir laisvai galėtų darbuotis tautinės kultūros dirvoj. Artimiausias "Aušros" troškimas buvo išgauti spaudos laisvę ir pridėrančias lietuvių kalbai teises bažnyčioje, įstaigose ir mokyklose.

Svarbiausias, be abejo, čia buvo tas dalykas, kad "Aušra" parodė, jog lietuvių tauta, visų priešų laikoma seniai mirusia, iškyla, pasirodė dabar gaji, gyvenanti ir sujudusi dėl savo teisių ir savarankumo. Tai buvo pats smarkusis trenksmas, lyg bomba sprogusi ramiojoj padangėj.

Tas "Aušros" pasirodymo trenksmas garsiausiu atgarsiu nuaidėjo Europoj ir Amerikoj— kur tik gyveno lietuvių. Čia jau buvo džiugi naujiena ir trimito garsas, šaukiąs į kovą, į rimtą žygį ir darbą. Daugeliui nušvito akys, daugelis, jau gal nutautusių ir lyg atkritusių nuo bendrojo tautos kamieno, staiga atsipeikėjo ir susiprato, kas esą ir ką turi veikti. Atsiminkim tik dr. V. Kudirką ir dr. V. Pietarį.

"Aušra" padvigubino priešų budrumą, bet ji smarkiausiai išjudino ir savuosius. Ji buvo stiprus akstinas visai mūsų inteligentijai. Prasidėjo toks judėjimas, kad joki laikinieji varžymai, sunkumai, net kliūtys, jau nebegalėjo sustabdyti įsisiūbavusio darbo. "Aušra" gyvavo neilgai — vos nepilnus ketve-

IŠ PO MANO BALANOS

Rašo MORKUS

XII.

Tik ką baigėm svarstę Genezereto ežero vandens ypatybes. Gi dabar apeisim jį aplink ir apžiūrėsim jo krantus ir pakrantes.

— — —

Tik, nereikia užsimiršti, žiūrinėjam į jį žilos senovės akimi, o ne dabarties. Šiandien tenai nieko nei gero nei įdomaus nesimato. Ot, tik taip sau nepakenčiamos reginio ūlo[illegible] vėsiais apkepę, tai veik ir viskas. Kitaip kitados būta.

— — —

Kaip ežero vanduo buvo kaupinas geriausios ir skaniausios žuvies, kuria gerėjos tolimiausių šalių parinktoji visuomenė, taip ir jo pakrantės buvo išgarsėję nepaprasta savo grožimi. Kalnai šlamėjo medžių viršūnėmis. Pakalnės kvipo uoguojinais ir vaisių padaržėmis.

— — —

Tai buvo, taip sakant, antras rojus, prie kurio kibo visas anų laikų civilizuotas pasaulis. Kas gyvas ryžosi įsigyti kad nors ir kuklią Genezereto ežero pakalnėje bakužėlę ir čia arba ramiai pasilsėti arba ir visą amželį tyliai pražiopsoti.

— — —

Garsusis Palestinos istorikas Jozepus paduoda, kad būk šioje lankoje Kristaus laikais neva net trys milijonai gyventojų gyveno!

— — —

Jei Jozepus būt mūsų keliu pasekęs, tai yra tikrą gyventojų sąrašą paruošęs, vargiai ten būt ir milijoną atradęs. Bet, tai visgi tik mažmožis. Gana to, kad gyventa tirštai. Ir, vietos, kurioje Kristus savo darbuotę pradėjo, visam pasauliui garsios būta.

— — —

Pačiū žydų ar arabų šičionai kaip ir nebūta. Daugiausiai graikai ir romėnai. Gi šių dviejų žydai visa širdimi nepakentė. Graikų už tat, kad šieji savo kultūrą aukščiau žydų statė ir stabus garbino, gi romėnų už tat, kad jiems laisvę buvo paveržę. Be žvejų, kitokių žydų šičionai nematyta.

— — —

Pirm, negu toliau eisim, įsitėmykim ir da kartą, kad Palestina niekad o niekad vienų žydų nebuvo. Amžinai panešėjo mūsiškei Amerikai. Ant pažiūros, rodos, visi amerikiečiai. Bet, pradėk juos lukštenti: pirmiau ir nagai atšips, negu pirmą amerikietį turėsi. Ten taip yra nuo amžių. Rodos, žydas. Bet, kaip tik arčiau nosį prikiši, — vietoje žydo, turėsi arabą, graiką, romėną, čigoną, ar kokį kitą.

— — —

Labai įdomi žinia mums. Sakyti, kad Kristus ir Jo Apaštalai buvo žydai, ir tuo užklausimą baigti, toli gražu nepataikinta. Iš šalies žiūrinčiam, Mickiewicz, Kosciuszko, ir kiti toki, buvo paliokai, ir daugiau nieko. Betgi arčiau šio keblumo stovinčiam, visai kitaip dalykai atrodo. Istorija, mat, kai fotografas: nuima vaizdą taip, kaip jai jis atrodo. Kitaip sakius, nuima tik atvaizdą; o kas daikto viduryje yra, tai jau ne jos pareiga. Vadinasi, ir istorija nevisuomet viską pasako.

— — —

Gilintiesi šian klausiman plačiau, mums ir laiko ir reikalo trūksta. Kas rūpi mums, tai, spėti skaitytoją, kaip panašiame klausime reikėtų elgtiesi.

— — —

Einam apie Genezereto ežerą. Pradėkim nuo Judėjos pusės ir laikykimės po dešinės. Pirmiausiai turim Tarikėjos miestelį. Patsai vietos vardas nurodo, jog tai graikų gaivalo šičionai gyventa. Toliau matosi Hippos, Gergesenės, ir kitų miestų vardai, graikų vardus turėję.

— — —

Ši ežero pusė mažiausiai įdomi. Šioje, mat pusėje, kaipo prastesnėje, prie pat smilčių jūros, gyvenimas negalėjo pavyti antrą ir kur kas laimingesnę ežero dalį. Be to, šis kraštas priklauso ne tiek Palestinai, kiek Sirijai.

— — —

Esam jau antrame ežero gale, o gal geriau pasakius, jo pradžioje. Tai čia, kur Jordanas tūžęs, Genezereto ežerą užliejęs pradeda. Matosi dažnai girlėta Betsaida. Vardas žydų kilnės. Ir čia daugiau, negu kur prisilaikydavę žydai. Tai čia, kur Išganytojas pasirenka au Apaštalus.

— — —

Gryžtam po kairės žemyn. Čia ietų vardai vis daugiausiai romėnų. Reiškia, šioj ežero pusėj yveno romėnai. Štai ve dažnai girdėtas Kaparnaum. Į šion ateina plentas iš Azijos giumos. Už šiuo plentu ėjimą ar ažiavimą, reikėdavo pamokėti. Kas norėdavo keliauti juo Danaskan, ar toliau, turėdavo Kaarnaume išsipirkti leidimą. Vietas iš Evangelistų, Matas, lygiai šią pareigą romiečiams ėjo Šio plento keliauninkus tvarkė.

— — —

Tai būta darbo didelės atsakomybės. Ir tik labai parinktas žmogus galėjo jį atlikinėti. Išganytojas Matą pažino. Ir tuojau jį savan darban pavadina. Užduoda jam parašyti vieną iš keturių Evangelijų. Kur-kas atsakomingesnė pareiga, negu leidimus keleiviams pardavinėti.

— — —

Matas ir čia da geriau pasižymi. Rašo pirmą Evangeliją ir Palestinos kalboje. Pritaikintą žydų pasiskaitymui.

— — —

Prie progos ir da kartą gal pažymėti galima, kiek mažai žydiškumo ne vien Pačiame Kristuje, bet ir Jo apaštaluose būta.

— — —

Tik vienas Matas rašo Evangeliją žydams ir jų kalboje. Lukas tą pačią Evangeliją pakartoja jau graikų kalboje. Jonas daro taip pat. Morkus vienas pavartoja kalbą lotynų. Ypač Jonas, artimiausis Kristaus draugas, rašo ne žydų, o tik graikų kalba. Iš šių kelių pavyzdžių, aišku, kiek mažai žydiškumo juose būta. Tai viena. Antra. čia mes vartojam žodį Apaštalai apimantį ne vien tik pačius apaštalus, bet ir evangelistus.

Palikus Kaparnaumą, užeinam Magdalą, Arbelą ir Tiberiją. Tiberijus tai buvo antroji Roma. Jame visi įžymesni Palestinos bajorai prisilaikydavę, kad pasipažinti su rymiečiais ir iš jų visokių malonių sau įgauti. Čia būta pačių įžymiausių maudynių, kur Herodas vaišindavo Romos didikus. Žodžiu, visas Genezereto ežeras panešėjo vienam dideliam miestui, o Tiberijus buvo jo viduriu. Gi ta visa vardų daugybė geriau tiko mūsiškiems "streetams," negu atskirų miestelių užvardinimui.

— — —

Kai matai, ir vėl jau esam ten iš kur apie ežerą eiti pradėjom. Dabar leisimės Mirusios jūros linkui, ir pažiūrėsim, kas čia gero dedas.

---

rius metus. 1886 metais jau ji baigė savo dienas. Sustojo daugiausia dėl lėšų stokos. Bet "Aušros" nuopelnai Lietuvai ir reikšmė likosi dideli, o patyr aušrininkai be galo brangūs ir karžygiški.

"Aušra" parodė, kas tai yra spausdintas žodis ir jo galia, būriant ir keliant visus kovoj dėl savo tautos siekimų ir uždavinių.

"Aušra" sustojo, bet jos vieta neliko tuščia. Tučtuojau tą spragą, nors nevykusiai, bandoma užkimšti naujais laikraščiais. Tais pat metais (1886) pasirodo "Garsas," vėliau "Šviesa" ir kiti. Ryškiausiai jų tarpe pasirodo "Varpas."

Pagaliau atkovota spaudos laisvė, gautos teisės steigti savo draugijas, rūpintis kultūros reikalais. Bet to maža: nuolat visa tai seka, kontroliuoja ir varžo rusų žandarai ir administracija. Kovojama dar smarkiau, einama dar toliau, kol nušvinta visiška laisvė ir nepriklausomybė.

O juk be "Aušros," be tokių idealistų, pasiryžėlių ir atsidėjusių vienai tautinei idėjai, kokie buvo "aušrininkai" ir kiti, vargu ar būtumėm visa tai, ką šiandie turim, pasiekę. Štai kodėl minėjom "Aušros" dešimtmetį, ketvirtį šimto, keturiasdešimt metų, o šiemet minim 50 metų sukaktį. Minim ir stiprinam savyje idealizmą, ryžtumą, meilę ir pasiaukojimą savo kraštui ir visuomenės labui.

Iš *"Kario"*

LIETUVIŲ KATALIKŲ VIENYBĖ

L. R. K. FEDERACIJOS REIKALAI
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

VYSKUPO McDEVITT LAIŠKAS

Mūsų Federacija vis naujų ...timėjimų susilaukia. Visa eilė ...merikos vyskupų ją pripažino. ...dalonu yra pranešti, kad ir J. ...E. Vyskupas *Philip R. McDe...itt*, Harrisburgh'o Vyskupas, ...ederaciją užgyrė ir jai prisiunčė nuoširdų sveikinimą.

J. E. Vyskupas McDevitt yra ...bai veiklus narys Nacionalėj ...atalikų Gerovės Konferencijoj. ...ėl to jo duotas pritarimas mū... veikimo centrui yra svarbus ...alykas. Kaip žinoma, Harris...rgh'o diecezijoj yra dvi lietu...ių parapijos: Mount Carmelyje ... Shamokin'e.

ORGANIZACIJŲ KUOPOS IR MOKESČIAI

Gauname klausimų ar centra...inių organizacijų, priklausančių ...rie Federacijos, kuopos turi ...mokėti metinius mokesčius į Federacijos centrą, ar ne. Į šį ...lausimą atsako konstitucijos II skyriaus 7 paragrafas, ku...ame pasakyta:

"Kiekviena Federacijos kuopa ... priklausanti prie Federacijos ...draugija, organizacija arba cen...inių organizacijų kuopos ar ...kyriai, nepaisant jų narių skai...laus, ir pavieniai asmenys mo...a kasmet po $1.00 Federacijos ...dan. Šis mokestis imamas tuo...o Naujų Metų."

Iš to aišku, kad organizacijų ...uopos nėra laisvos nuo meti...inių mokesčių į Federacijos centrą. Tad prašome įsidėmėti ir ...netrukus savo pareigą atlikti. Mokesčiai nedideli. Kiekviena draugija ar kuopa, nežiūrint kaip maža ji nebūtų, lengvai gali užsimokėti. Nuoširdžiai prašome.

VAJUS EINA

Katalikiškojo veikimo ir katalikų spaudos vajus vedamas visu frontu. Didieji mūsų centrai jau beveik visi rengia vakarus su paskaitomis ir prakalbomis. Kai kur suorganizuoti rateliai, turių nariai, pasidalinę savo kolonija rajonais, eina per namus užrašinėdami katalikiškus laikraščius ir pardavinėdami katalikiškas knygas.

Praėjusį sekmadienį Chicagoje įvyko Lietuvių Katalikų Vakarinių Valstybių konferencija, kurioj dalyvavo keli šimtai atstovų, išklausė rimtų paskaitų apie Katalikiškąją Akciją, nustatė veikimui planus, plačiai kalbėjo apie būsimąjį Federacijos kongresą, susiorganizavo katalikiškojo veikimo savaitei Chicagoje ir apylinkėse.

Praėjusią savaitę Sekretorijatas išsiuntinėjo gerb. kun. klebonams laiškus, prašant paremti katalikiškojo veikimo savaitę ir paraginti draugijas dėtis prie Federacijos. Taip pat pasiųsta draugijoms pagamintų laiškų ir po vieną Federacijos konstitucijos kopiją. Taigi, norėdami gauti draugijoms laiškų ir platesnių žinių apie Federaciją, prašome kreiptis į gerbiamus kun. klebonus.

Federacijos Sekretorius

PONAS AR RIKIS?

Dienraščiuose praskambėjo žinia, jog anglų literatūrinė pėga Sir Philip Gibbs tapo ...kystas už plagiarizmą arba literatūrinę vagystę. Jį įskundė ...enkų rašytojas Romas Landau ...Kat, išleistuose abiejų autorių ...eikaluose pasitaikė maž-daug ...anašumo istorijos dalykuose. ...ur-būt "polskam" literatui ap...isuko galva ir lenkomanijos ap...ėstam, pasirodė, kad niekas ...itas negali ir neturi teisės ra...yti istorijos atsitikimų taip ...aip jis parašė. Gi Sir Philip ...ibbs, kad išteisinti save, ėmės ...eisėtino ginklo ir pasaulio spau...oje pareiškė priimtą taisyklę ...og nėra tokio dalyko, kaip ...Copyright" tautų istorijos gy...enimei, kas link istorinių įvy...ių, faktų, datų ir k. p. ("Copy...ight" teisės uždraudžia kitiems ...audotis patiektomis autoriaus ...dėjomis bei mintimis be jo pa...ies leidimo ar sutikimo).

Kai Lenkijos "prošepanai" ...robikai pagrobė Lietuvos sostinę, Vilnių, tur būt, "mislino" ...uždėti "Copyright'ą" ir "užpatentuoti" Polsčiai. Čia ir yra ...kirtumas istorijos tautų gyvenime. Juk, Vilnius, tai Lietuvos istorinė nuosavybė ir senovinė sostinė. Lenkai pagrobė Vilnių neteisėta, apgaulinga ir klastinga priemone. Už tokį nevidonišką piratizmą lietuviai teisėtinai įkaltino lenkus ir teisingai juos įskundė pasauliui istorinėje vagystėje, garsiai pareikšdami: *"Ei, pasauli, mes be Vilniaus nenurimsim!"*

Tokiose apystovose lietuviams negalima susitaikinti nė prietelingai sugyventi su lenkais. Pasaulis gerai supranta mūsų skriaudą ir mums prijaučia. Lenkai turės lietuviams grąžinti Vilnių. Tautų taikingam sugyvenimui nesiranda kitokios išeities.

Lietuviai prisikentėjo praeity ...lenkų malonės ir šiandien ...ebekenčia ne tik už padarytas ...uoskaudas, šaukiančias Dangop atmonijimo, bet kenčia ir vairius užmetinėjimus ir pasiyčiojimus. Omeny turime vieną skaudų prikaišiojimą. Mat, lietuviai buvę miškiniai "barbarai," gi lenkai, "civilizuodami" lietuvius, padarė juos "ponais." Ačiū lenkams už tokią "poniską" malonę. Iš tokios lenkų "loskos" lietuviai priėmė savo kalbon tą "pona" ir šiandien susitikę tautietį der tebesisveikina lenkišku" žargonu: "Labą rytą, "pons" kaimyne!"

Pasirodo lyg lietuvių kalba būtų neturtinga. Gi filologijos mokslas kitaip skelbia ir mes kuo geriausiai žinome tą viską ir nereikalinga kitų kalbų filologams to mokinti mus, tik patys susipraskimo ir tapkime savotūs; filologai tegarsina pasauliui, kad turtingoji lietuvių kalba yra lopšys kitų gimininių lietuviams tautų kalboms.

Gi tą lenkų "poniską" žodį, tariamą jų kalboje "pan" ir jų įpirštą lietuvių kalbon "ponas" ar "panas" pasmerkiame ir sakome, pasiremiant *originaline etimologija*, kad "pan" nėra lenkiškas, o tik lenkomanų pasisavintas ar, teisingiau pasakius *pagrobtas iš graikų klasiškos kalbos žodžio "Pan"* (neutrum iš pas, pasa, pan), kuris atsako tą patį, kaip priimta šių dienų tarmėje pas anglus "Mister" ar pas vokiečius "Herr." Ir, stebėtina, dėl ko lietuviai prisiima tą pasityčiojantį priekaistą, būk "ponas" parėjo lietuvių kalbon iš lenkų "poniškos" kalbos, ir, nesuprantama, kokiam tikslui tai kurie lietuvių kalbininkai ...i šiol išdėsto to žodžio originalinį pačijimą klaidingai, kuomet pačioje tikrenybėje yra kitaip.

Lietuvių turtingoje kalboje tume savotiškesnį ir prašmatnesnį žodį už lenkų "poniška" žodį "pan," pasigrobtą iš senovinės graikų kalbos. Tas žodis tai ...i k i s. Daktaro Aleksandro M. ...ačkaus, moksliniame veikale "Gudonai-Gotai" ir kitų garsių ...ytojų istoriniuose raštuose ...o Kristaus laikų randame garingų ir karžygingų Rikių, prieš ...riuos Romos senovinė galybė ...rėjo drebėti ir nusižeminti. Tie ...tys Rikiai gilioje senovėje ...o nepereinamus tankumynus ...amynė takus ir pro neperrendamas balas ištaisė kelius ...toms tautoms išeiti iš barbarizmo į civilizaciją, pirm negu ...imė patys lenkai, pirm negu ...pnavosi jiems "civilizuoti" ...rzduočius lietuvius. Ir visai ...istabu, kad tie patys Rikiai senovėje garsėjo aukštai kilnia ... subrendusia kultūra, kuri dominavo tuometinę Europą.

Kuomet mokslininkai, pasirėmiant istorijos šaltiniais, nušviečia mūsų prabočių garsią senovinę praeitį, o dalinai savo giesmėse apdainuoja garsingų *Rikių* ...arbingus žygius, argi paliksime ir toliau sustingę ir nesuprantą savotumo ir mūsų kalbos ...obingumo, priimant kasdieninėn ...albon įbruktus svetimus žargonus, lyg kokiam pasityčiojimui?

Dievo Apvaizda nepasigailėjo ...mokslininkų lietuvių tautai. Turime savo kalbininkų ir kitų tautų mūsų kalbos žinovų, garsinančių lietuvių kalbos lobingumą ir turtingumą.

Kadangi šių dienų filologai bei kalbininkai aiškina žodį Rikis ir teikia tokią pačią reikšmę, kokioji pas anglus yra priimta ir kadangi šiandien Rikis reiškia ne ką kitą, kaip tik "Mister" anglų kalboje, tatai lietuviams, sveikinant savo kaimyną kalboje bei laiškuose ir vadinti jį "pons" ar "pone," ar neprotingiau būtų priimti senovinį Rikį ir tarti ar rašyti: "Sveiks, Riki, ar, Rikiau!" vietoje "pons" ar "pone?"

Geresniam supratimui reikalinga čia pažymėti, kad gilioje senovėje "Pan" pas graikus reiškė tą patį, ką Rikis pas lietuvius, kaip buvo priimta ir lenkų kalboje, būtent: viešpats, valdovas bei valdonas; pas anglus būta (L(i)ord'as. Tai praeities dalykai. Tokioje prasmėje šiandien visi tie "ponai," rikiai ar L(i)ordai, paprastai kalbant, atgyveno ar išnyko, nebent Graikų mytologijoje užsilaikė Pan'as — dievaitis — ganyklų dabotojas bei sargas; pas anglus pasiliko (L(i)ord'o garbės titulas ar pas lietuvius R i k i š k o s galūnės ar skiemai pavardėse. Nūngi pas lenkus skursta nusigyvenę senų laikų "ponai" ir niekas jų nebeklauso; pas anglus, vietoje L(i)ordų, įsigyveno paprastas "Mister'is"; tik pas lietuvius liekasi nusmukęs nuo savo kurpalio "ponas."

Rikis šiandien, kaip aiškina kalbininkai, kaip tik atatinka lietuvių kalboje tokioje reikšmėje, kaip priimtas žodis "Mister" pas anglus, o pas lenkus "Pan," pagrobtas iš graikų kalbos. Rodosi, pasisavinti svetimą lobį, yra neteisėtina, gi pasigrobti ir sakyti, kad yra jo turtas ar nuosavybė, tai ne tik smerktina, bet ir baustina. Juk negalima su lenkais susikalbėti ir kalbėtis su jais būtų laiko gaišinimas.

Gyvename — mokinamės. Aš gi tą žodį Rikis ne tik pamėgau, bet ir pamylau. Ir nuo šiol prigimtoje kalboje ar laiškuose nebevadinsiu savo pažįstamo "pons" ar "pone." Vietoje "ponios" (Mrs.), vietoje "ponaičio" (Mister), vietoje "panelės" bei "ponaitės" (Miss) — patyrinęs menką mano žodžiuogę, ateity, aš sakysiu ir rašysiu: **Rikis, Rikienė, Rikaitis ir Rikaitė**

Branginant tėvynainių kalbą ir raštija, sakau: — Šelauk lenkomaną nedorėlį "poną"; pasmerkiu išpuikusią "ponią"; išvarau tuščiagalvį "ponaitį"; ir paniekinu paikšę "panelę" bei "ponaitę."

Prigimtoje kalboje aš pasikviesiu petingą ir išmintingą r i k į pasitarti ar pasišnekučiuoti: nueisiu atlankyti viešningą šeimininkę r i k i e n ę; padrąsinsiu darbštuį jaunuolį r i k a i t į; ir pasveikinsiu jaunuolę veikėją r i k a i t ę.

Kas nori gali nesutikti su manim. As gi galiu tiek pasakyti, kad tuščiagalviai lenkomanai neturi teisės prikergti "copyright'o" ant pagarbos žodžio RIKIS ar "užpatentuoti jį "polskai movai." Tai grynai lietuviškas senovinis žodis. Kitos tautos tik skolino jį, bet nepagrobė ir nepagrobs ir lietuviai niekam neprikaišioja, kaip lenkai padarė su "ponu" pasigrobę iš graikų senovinės kalbos. RIKIS priklauso lietuviams ir pasiliks gražioje lobingoje lietuviškoje kalboje, kaipo nelytėtinoji nuosavybė.

Ir, atsisveikinant su skaitytojais, širdingai tariu visiems ir visoms:

— Likite, sveiki, petingi ir išmintingi rikiai, ir sveikos, grakščios rikienės!

Likite laimingi(os) mėlynakiai dorūs rikaičiai ir geltonkasės skaisčios rikaitės!

Patogesnėje progoje galėsime su visais ir visomis pasisveikinti nebe — "poniškai," kaip būta iki šiol, bet *rikiškai* bei *rikingai*.

Iki linksmaus pasimatymo!

Samata

IŠ LIETUVOS

Raseiniečiai ūkininkai daug bylų turi su samdiniais dėl algų.

Bedarbių Lietuvoj vasario mėn. pradžioj, pagal spaudos pranešimus, buvo 16,000 asmenų.

Naujam kalėjimui ties Kaunu statyti ruošiami projektai. Jo pastatymui reikėsią apie 7 milijonus litų, nes norima didelį pastatyti.

Cukraus fabrikas baigė darbą pervaras pustrečio milijono cukrinių runkelių centnerių. Iš jų pasigamino 60,000 maišų cukraus.

Džiova miršta per metus visoje Lietuvoje po 5000 asmenų, o ligoninės jų tegali sutalpinti vos 300.

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

SVARBIAUSIOS ŽINIOS NORINTIEMS ĮSIRAŠYTI

Susivienymo tikslas vienyt brolius lietuvius katalikus fraternaliais, religiniais ir tautiniais pagrindais.

Susivienymas turi Pilnamečių ir Jaunamečių Skyrius.

Į Pilnamečių Skyrių gali įsirašyt nuo 16 iki 50 metų amžiaus.

APSAUGOS SKYRIUS turi septynis laipsnius. Pirmo laipsnio pomirtinė $150.00; 2-ro—$250.00; 3-čio—$500.00; 4-to—$750.00; 5-to—$1,000.00; 6-to—$2,000.00; 7-to—$3,000.00. Mokestys mokasi pagal amžiaus ir pagal laipsnį. Pomirtinės išmokamos giminėms, kuriems jos užrašomos.

APDRAUDOS MOKESTYS

Amžis metai	1 Lp. $150	2 Lp. $250	3 Lp. $500	4 Lp. $750	5 Lp. $1,000	6 Lp. $2,000	7 Lp. $3,000
16	.15	.24	.46	.69	.91	1.82	2.65
17	.16	.25	.47	.71	.93	1.83	2.70
18	.17	.26	.48	.72	.95	1.85	2.75
19	.17	.27	.50	.74	.97	1.90	2.85
20	.18	.28	.52	.76	.99	1.95	2.90
21	.19	.29	.54	.78	1.01	2.00	3.00
22	.20	.30	.56	.80	1.04	2.05	3.05
23	.21	.31	.58	.83	1.07	2.10	3.15
24	.21	.32	.60	.86	1.11	2.15	3.20
25	.22	.33	.62	.89	1.15	2.20	3.30
26	.22	.34	.64	.92	1.19	2.30	3.40
27	.23	.35	.66	.95	1.23	2.35	3.50
28	.24	.36	.68	.98	1.27	2.40	3.60
29	.24	.37	.70	1.01	1.32	2.50	3.75
30	.25	.38	.72	1.04	1.37	2.60	3.90
31	.25	.39	.74	1.07	1.42	2.70	4.05
32	.26	.40	.76	1.11	1.47	2.80	4.20
33	.27	.41	.78	1.15	1.52	2.90	4.35
34	.28	.42	.80	1.19	1.57	3.00	4.50
35	.29	.43	.82	1.22	1.62	3.10	4.65
36	.30	.44	.84	1.26	1.67	3.20	4.80
37	.31	.45	.87	1.30	1.73	3.30	4.95
38	.32	.46	.90	1.35	1.80	3.45	5.15
39	.33	.47	.94	1.41	1.87	3.60	5.35
40	.34	.49	.98	1.47	1.95	3.75	5.60
41	.35	.51	1.02	1.53	2.03	3.90	5.85
42	.36	.53	1.06	1.59	2.11	4.05	6.05
43	.37	.55	1.10	1.65	2.19	4.20	6.30
44	.38	.57	1.14	1.71	2.27	4.35	6.50
45	.39	.59	1.18	1.77	2.35	4.50	6.75
46	.40	.61	1.22	1.83	2.43		
47	.41	.63	1.26	1.89	2.51		
48	.42	.65	1.30	1.95	2.59		
49	.43	.67	1.34	2.02	2.68		
50	.45	.70	1.39	2.09	2.78		

PAŠALPOS MOKESTYS

Savaitinė pašalp.	$3.00	$6.00	$9.00	$12.00	$18.00
Mokestis mėnes.	.25	.50	.75	1.00	1.50

ĮSIRAŠYMO MOKESTYS

Nuo 16 iki 25 metų amžiaus $1.00
Nuo 26 iki 36 metų amžiaus $3.00
Nuo 37 iki 45 metų amžiaus $4.00
Nuo 46 iki 50 metų amžiaus $5.00

Įstojant kartu Apdraudon ir Pašalpon moka $1.00 viršaus.

JAUNAMEČIŲ ARBA VAIKŲ SKYRIUJE gali prilaikyti vaikai nuo 1 metų amžiaus iki 16 metų. Jaunamečiai įstojimo nemoka. Narystės mokestis $2.20 į metus, arba kas trys mėnesiai po 55c. Jaunamečiai sulaukę 16 metų gali persikelti į suaugusių skyrius. Pomirtinės išmokamos tėvams ...a globėjams. Pomirtinių didumas sulig amžiaus; pradedant $34.00 iki $250.00.

SUSIVIENYMAS rūpinasi našlių, našlaičių ir pavargusių narių likimu ir dėl to turi įsteigęs LABDARYBĖS FONDĄ.

Rūpinasi narių ir apskritai lietuvių išeivių švietimu, dėl to leidžia organą "Garsą," tokia organizacijos narių teikimo ir pasaulinės žinias bei naudingus skaitymus.

Norintys įstot į Susivienymą kreipkitės į savo kolonijoj gyvuojančios kuopos valdybą

Susivienymo Centro Adresas:

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMAS AMERIKOJ
P. O. Box 421 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. Catholic Alliance of America)

73 E. South Street, Wilkes-Barre, Pa.

Laiškai siųsti: P. O. Box 421. PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

PILDOMASIS KOMITETAS

Kun. J. Kasakaitis, Dvasios Vadas, 64 Church St., Pittston, Pa.
Antanas Sutkus, Prezidentas, 1007 — 8-th St., Waukegan, Ill.
Sav. Marozas, Vice-Prezidentas, 6 Spruce St., W. Pittston, Pa.
J. B. Šaliūnas, Sekretorius, P. O. Box 421, Wilkes-Barre, Pa.
J. Moliušis, Iždininkas, 44 N. Landon Avenue, Kingston, Pa.
V. T. Kvietkauskas, Iždo Glob., 375 W. Academy St., Wilkes-Barre, Pa.
Vincas Miliauskas, Iždo Globėjas, P. O. Box 599, Forest City, Pa.
Dr. A. J. Valibus, Daktaras Kvotėjas, 106 Church St., Edwardsville, Pa.

TEISMO KOMISIJA

1. **Simanas Galinis**, 115 Putnam St., Scranton, Pa.
2. **Vladas Palupis**, 113 N. Main St., Pittston, Pa.
3. **Kazys Krušinskas**, 180 Hale Ave., Brooklyn, N. Y.

LABDARYBĖS KOMISIJA

1. **Juozas Venslauskas**, 28 Penn Avenue, Kingston, Pa.
2. **Petras Montvila**, 251 Etna St., Brooklyn, N. Y.
3. **Jonas Vieraitis**, 155 Vernon Street, Worcester, Mass.

ŠVIETIMO KOMISIJA

1. **Leonardas Šimutis**, 2334 So. Oakley Avenue, Chicago, Ill.
2. **Gen. Miliauskaitė**, P. O. Box 599, Forest City, Pa.
3. **Petras P. Muliolis**, 6606 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

KONTROLĖS KOMISIJA

1. **J. Stulgaitis**, 122 South Meade Street, Wilkes-Barre, Pa.
2. **Juozas Purickis**, P. O. Box 387, Forest City, Pa.
3. **V. Mardosa**, 1733 Brick Avenue, Scranton, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

1. **Simonas Cibulskis**, 24 E. Liberty Street, Waterbury, Conn.
2. **K. Vencius**, 19 Cross Street, Lawrence, Mass.
3. **Tamas Šeimis**, 1540 E. 65th Place, Chicago, Ill.

IŠ KUOPŲ DARBUOTĖS

CHICAGO, ILL.

Iš 100 kp. susirinkimo

Sekmadienį, kovo 12-tą, Aušros Vartų par. mokyklos kamb. įvyko LRKSA. 100 kp. mėnesinis susirinkimas, kuriam vadovavo naujas kp. pirmininkas Pr. Čižauskas.

Pr. Čižauskas darė pranešimą iš Chicagos LRKSA. apskr. susirinkimo. Pranešė, kad apskrity randasi iš 6 kp. nusiskundimai dėl reikalų su Centru. Apskritis išrinkęs skundų komisiją, kuri dalykus ištirs.

A. Peldžius darė pranešimą iš Fed. 3 skr.; aptiekorius V. Petrauskas iš Fed. Chicagos apskrities. Pranešimai priimti.

Į Vakarinių Valst. seimelį, kuris įvyks kovo 19 d. šv. Jurgio par. svet., išrinkta: A. Peldžius, Danikauskienė ir V. Petrauskas.

Fin. rašt. pranešė, kad serga mūs kp. narė p. Juozaitienė. Išrinkta lankytojos: E. Šiaulienė ir E. Danikauskienė.

Mūsų kp. nutarė greitu laiku surengti agitatyvišką vakarą. Tam tikslui išrinkta komisija: Pr. Čižauskas, V. Petrauskas, A. Peldžius, E. Šiaulienė ir E. Danikauskienė.

Pirmiau susirinkimai buvo laikomi kas antras mėnuo, dabar gi nutarta laikyti kas antrą sekmadienį kiekvieno mėnesio, tuojau po sumos.

Žvalgaitis

WATERBURY, CONN.

LRKSA. 91 kp. basketball kamanda žaidžia

Kovo 8-tą mūsų 91 kp. basketball kamanda Brooklyn, N. Y., YMCA svetainėj, nedidele persvara supliekė Unknowns kamandą.

Referavo Kukic.

Žaidimų rezultatai:

L. R. C. A.	*B.*	*F.*	*P.*
J. Lusas lf	0	0	0
Chepurna rf	1	2	4
J. J. Lusas	0	0	0
Verseckas c	1	0	2
Breivė lg	4	4	12
Bernotas rg	0	0	0
Collins	0	0	0
Viso	6	6	18

Unknowns	*B.*	*F.*	*P.*
Laudisi rg	2	0	4
Kanas	0	0	0
Zingarelli lg	2	0	4
Del Po c	2	1	5
Nero	0	0	0
DeVito rf	0	0	0
Masturo lf	0	1	1
Viso	6	2	14

Kovo 10-tą 91 kp. kamanda Waterbury, Barnard Gymnasium, grūmėsi su Web Shop kamanda. Šį kartą mūsų kamanda nežymiai pralošė.

Referavo Lukas.

Žaidimų rezultatai:

Web Shop	*B.*	*F.*	*P.*
Collichio lf	0	0	0
March	7	2	14
Gregory rf	0	0	0
Stankus	0	0	0
Stankus c	2	0	4
Gregory	0	0	0
Dente lg	0	0	0
Fellon	2	1	5
Ciminera	8	0	16
Woodbury rg	3	1	7
Viso	22	4	48

L. R. C. A.	*B.*	*F.*	*P.*
Bernotas rg	2	1	5
Verseckas lg	3	0	6
Breivė	1	0	2
Noreika c	5	0	10
Poskas rf	7	2	14
Lusas lf	2	0	4
Viso	20	3	43

S. Lusas

CARBONDALE, PA.

140 kp. susirinkimas įvyks balandžio 9 d., 1933 m., 1 val. po pietų Norkaus salėj, Carbondale, Pa. Valdyba kviečia visus narius į šį susirinkimą. Kas neatsilankys tai bus bausmė 25c.

A. T. Makusevičius

Biznieriai, Skelbkitės "Garse"

HARTFORD, CONN.

Metinis Apskričių Suvažiavimas

LRKSA., L. R. K. Moterų Sąjungos ir LDS. Conn. apskritys sutarė šiais metais (1933) surengti bendrą gegužinę ir visos trys apskritys įgaliojo savo valdybas tą daryti.

Visų trijų apskričių valdybos turėjo savo posėdį gruodžio 26, 1932, New Britain, Conn., pas A. Mičiūną, 74 Belden St., ir nutarė, kad tas išvažiavimas (gegužinė) būtų Hartford, Conn. ir pavedė visų trijų organizacijų vietinėms kuopoms tą įvykdinti ir prirengti. Parkas yra paimtas dėl birželio 4, 1933, Charter Oak Park, Hartford, Conn.

Kovo 10, 1933, Hartford, Ct., visų trijų organizacijų kuopų valdybos turėjo susirinkimą pasitarimui išvažiavimo (gegužinės) reikalais.

Iš visų susirinkusių išrinko tam darbui valdybą: pirmin. A. J. Mazotas, vice pirmin. K. Tamošiūnas, rašt. V. Ambotienė, iždininkai O. Kaunietienė ir A. Mazalas. Po valdybos išrinkimo sekė svarstymai, kaip geriau prisirengti ir komisijų rinkimai. Programų komisijon išrinkti M. Pateckaitė ir J. Leonaitis; muzikantų — K. Tamošiūnas ir A. Kaunietis; šv. Cecilijos chorui pakviesti—A. J. Mazotas; spaudos (plakatų, programų, tikietų ir k.) — A. J. Kaunietis.

Sekantis visų trijų kuopų valdybų susirinkimas įvyks balandžio 28, 1933, vakare 7:30.

Nors susirinkimas išrinko spaudos komisiją, bet nepaliuosavo apskričių ir kuopų raštininkų nuo darbo. Kuopos savo susirinkimuose turi nutart ir išrinkt asmenis rinkimui skelbimų, sudarymui programos. Surinktą medžiagą jie turi atsiust vyriausiai komisijai nevėliau balandžio 20, 1933, žemiau tilpusiu adresu. Tėmykit ir skaitykit savus organus, nes laiškai nebus siuntinėjami, tik bus pranešta per organus.

Spaudos komisijonieris, *A. J. Kaunietis, 159 Russ St., Hartford, Conn.*

NEW HAVEN, CONN.

LRKSA. 116 kp. rengiasi prie koncerto ir teatro

Įvyks pirmą sekmadienį po Velyku, balandžio 23 d., 1933.

Šv. Kazimiero parapijos choras, po vadovyste varg. p. P. Vyčo, išpildys koncertą; taipgi bus solų ir duetų. Bus suvaidinas vieno veiksmo gražus veikalas "Giminaitė iš Lietuvos." Programa baigsis šokiais, kuriems gros geras orkestras. Pageidaujama kad viršminėtą dieną kitos draugijos nieko nerengtų, bet visi ir visos atsilankytų į šį rengiamą vakarą.

Pumpurėlis

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

CLEVELAND, Ohio. — 8-tos kuopos susirinkimas bus balandžio 3 dieną 7:30 vakare.

CLEVELAND, Ohio. — 50 kuopos susirinkimas bus balandžio 6 dieną 7:30 val. vakare Lietuvių Salėje, 6835 Superior Ave.

DONORA, Pa. — 88-tos kuopos susirinkimas bus kovo 26-tą diena šv. Juozapo parapijos bažnytinėje salėje. Maloniekit visi būti ir naujų narių atsivesti.

HARTFORD, Conn. — 89 kuopos susirinkimas bus kovo 26-ta diena po sumos, parapijos svetainėje, 41 Capitol Ave.

EXPORT, Pa. — 125-tos kuopos susirinkimas bus balandžio 9 dieną, 3 val. po pietų Mechanic's Hall.

MANCHESTER, Conn. — 164 kp. susirinkimas bus kovo 26-tą diena 2 val. po pietų, po Nr. 89 Birch St.

LINDEN, N. J. — 200 kuopos susirinkimas bus balandžio 4 dieną A. Rupšio salėj, kampas Wood Ave. ir 16th St. Pradžia 7:30 val. vakaro. Visi nariai malonėkit dalyvaut.

COLUMBUS, Ohio. — 235 kuopos susirinkimas bus kovo 26-tą dieną paprastoj vietoj ir paprastu laiku.

SIMPSON, Pa. — 271-mos kuopos susirinkimas bus kovo 26-tą dieną Igno Stungio salėje.

ĮLIETUVĄ PER HAMBURGĄ

Moderninis, patogus ir kitų neviršijamas visose klasėse patarnavimas. Savaitiniai išplaukimai iš New Yorko. Patogus ir greitas geležinkeliu susisiekimas iš Hamburgo.

VIDUTINĖS KAINOS.

Informacijų klauskite pas vietinį agentą arba

HAMBURG-AMERICAN LINE

39 BROADWAY, NEW YORK

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį Skyrių Tvarko ir Prižiūri

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA

HYGIENA

Rašo DR. T. DUNDULIS,
Gydytojas ir Chirurgas
Chicago, Ill.

Žmonės įvertina sveikatą daugiausia tada, kada jau ją praranda. Ypatingai jaunesnieji. Iki jauni ir sveiki, mažiausiai domisi sveikatos klausimu. Už tat jie visai nekalti; tai labai natūralu pas žmones. Mat, jaunuolis jaučiasi, kad sveikata ir jėga auga, arba, geriau sakant sandėlis jo sveikatos didėja, todėl ir sveikatos klausimu vargti jam galima susidomėti. Kada žmogaus sveikata pradeda eitimažyn, tada jis pradeda įdomauti ir sveikatos klausimu. Patogiausia yra žmonėms pradėti rūpintis sveikatos klausimu tada, kada dar sveiki. Tam tikslui geriausia atsako susipažinimas su hygiena ir pasiteiraujant pas savo šeimos gydytoją. Čia paduosiu keletą trumpmenų iš hygienos srities.

Kas yra hygiena? Tai yra mokslas užlaikymui sveikatos ir kaip sulaikyti kylančias ligas ir jų priežastis. Keletas iš svarbesnių hygienos dėsnių, kurie daugiausia paliečia žmonių sveikatą, yra saulė, atmosfera, industrija ir švara, kaip tai vanduo ir maudynė.

Atmosfera. Kokią įtaką drėgna ir sausa atmosfera daro žmogaus organizmui? Žmogaus organizmas iš savęs prašalina įvairias nenaudingas ir nuodingas substancijas, įvairiais būdais: su šlapumu, su mėšlu, su kvėpavimu ir su prakaitavimu. Atmosfera daugiausiai daro įtakos į prakaitavimą. Drėgna atmosfera sulaiko prakaitavimo funkcijas ir tokiu būdu pasilieka organizme šlapumo rūkščių toji dalis, kuri turėtų būti išprakaituojama. Aišku, kas neišeina su prakaitu, tas turi išeiti su šlapumu per inkstus. Kada prakaitavimas yra sulaikomas, inkstų darbas pasidaugina. Kaip matote, drėgna atmosfera, darydama įtakos į prakaitavimą, sykiu paliečia ir inkstus. Negana to, taip pat apsunkina reumatizmą turinčius žmones.

Karšto ir sykiu drėgno klimato įtaka žmogaus organizmui yra dar įvairesnė. Žmonės, gyvenantieji karštam ir drėgnam klimate, turi menkesnius muskulus ir nerviškesni. Drėgname klimate yra išsiplatinę daugiausia malerija, geltligė, cholera, kepenų ir vidurių ligos. Reumatizmą turintiems žmonėms geriau gyventi kur šiltas, sausas ir vienodas klimatas, vietose, kur randasi alkalinio arba sulfuro šilti vandenys (hot springs). Džiovininkams, turintiems tuberkuloza, patartina gyventi vietose, kur vienodas klimatas, nuosaiki aukštuma, švarus oras, kur dažniausiai saulėtos dienos ir švarus vanduo, žmonės, kurie dažnai pagauna slogą, turi būti atsargūs. Džiova (tuberkulozo liga) dažniausiai prasideda su sloga. Supraskite, nesakau kad sloga yra svarbiausia tuberkulozo priežastis, bet, kad žmogaus organizmas yra nusilpęs arba, geriau sakant, kada dirva džiovai jau prirengta, tada, pagavus slogą, ir džiova prasideda daug sparčiau. Hygieniškas prisilaikymas nuo slogos yra geriausia šalta lytinė (čiurkšlė) maudynė (shower bath) arba su kempine šaltu vandeniu nusitrinti anksti iš ryto atsikėlus, o po to vėl tuojau nusitrinti su storu rankšluočiu. Miegamasis kambarys turi būti gerai išvėdintas, atidarant langą laikas nuo laiko; arba nuolatos laikyti langą atdarą, jei ne per šaltas oras. Kasdieną tam tikrą laiką praleisti ore. Odos hygienos oras taip jau turi daug svarbos. Tiems, kurie turi atgrubusią odą, ir tiems, kurie interesuojasi užlaikymu odos, ypatingai moterims ir merginoms, patartina mankštytis atviram ore, miegoti nustatytą laiką, gerti daug vandens, atsikėlus anksti iš ryto nusitrinti šalta, šlapia kempyne ir sausai nusišluostyti rankšluočiu, retkarčiais paimti šiltą arba karštą maudynę, įdedant alkalinos druskos. Karšto garo pirtis yra gerai, bet kurie turi bendrą sukietėjimą arterijų (arteriosclerosis), širdies ir plaučių ligas, yra kenksminga; reikia atsargumo. Būtinai patėmytina, kad tais nurodymais ne kiekvienas gali naudotis. Tas priklauso nuo sveikatos stovio. Vienam gali būti naudinga, kitam kenksminga. Tat visados geriau pasiklausti savo šeimos gydytojo, kaip prisilaikyti hygienos taisyklių.

Industrija. Hygienos atžvilgiu yra svarbiausia darbininkams. Darbininkai, dirbantieji prie švino, aršeniko ir fosforo, gauna organizmo sistemos užnuodijimą. Anglių kasyklų darbininkai neretai pagadina plaučių trūbukes (bronchus) nuo įkvėpimo anglių dulkių. Stiklo darbininkai (glass blowers) nemažai nukenčia nuo plaučių ligų. Bus vietoj paminėti ir tuos darbininkus industrijos skyriuose, kurie dirba po karštais saulės spinduliais; daug ju nukenčia nuo tiesioginio perkaitimo nuo saulės spindulių. Dirbantiems ant saulės patartina valgyti lengvus valgius, susidedančius iš vaisių. Prisilaikyti nuo mėsos iki būna baigtas dienos darbas. Po darbo galima ir mėsos pasivalgyti. Visai prisilaikyti nuo mėsos darbininkas negali. Vandens ir kitokių nesvaiginančių gėrimų reikia gerti iki valios ir dažnai. Svaiginančiųjų gėrimų geriau negerti.

LRKSA. NARIŲ DOMEI

L. R. K. S. A. ŽENKLELIAI IR ŽIEDAI

Jei nori, kad mūsų brangi organizacija augtų nariais ir juose bujotų fraternalizmo dvasia, tai geriausias būdas to atsiekt nešiojant šios organizacijos ženklelius arba žiedus. Jei kuris narys-ė dar neturi minėtų ženklelių, tai privalėtų įsigyti. Kainos yra sekamos:

LRKSA moteriškos sagutės $1.50
LRKSA moteriškos spilkutės 1.00
LRKSA vyriškos spilkos... 1.50
LRKSA vyriškos spilkos... 1.00
LRKSA žiedai 10 karatų... 7.50

Reikalaudami ženklelių ir žiedų kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

73 E. South St., P. O. Box 421, Wilkes-Barre, Pa.

GINKIM GENEROLO KOSCIUŠKOS LIETUVYSTĘ!

Lenkai šiomis dienomis jau darbuojasi dėl aukšto pripažinimo garbės iš priežasties Tado Kosciuškos sukaktuvių nuo revoliucijos karo (Revolutionary War) laikų, kuomet jis Amerikai didžiai nusipelnė. Lenkai yra sumanę prašyti Kongreso, kad jis leistų gen. Tado Kosciuškos pašto ženklelius (Postage Stamps), kaip kad leido Jurgio Washingtono, Linkolno, Harding ir kitų Amerikos garsių vyrų. Lenkai dabar siuntinėja visiems Amerikos miestų majorams (kiek man teko nugirsti) peticijų arba prašymų, kad jie pripažintų jų prašymą ir kad Kongresas kuo greičiausiai leistų tuos ženklelius. Jie drąsiai žengia pirmyn su savo programa... Lietuviai ir turėtų badėti, nes lenkai Kosciušką neteisingai vadina lenku.

Patarčiau visiems lietuviams perskaityti čia žemiau, ką esu pats (ačiū kunigo daktaro Konciaus "Commonweal" tilpusiam raštui-straipsniui apie generolo Kosciuškos lietuvišką kraują i tilmę) parašęs Waterbury ang lų laikraščiuose. Patarčiau perskaičius talpinti (su reikalingai mainymais pagal savo aplinkybių... miesto ir tt.) vietiniuose mūsų miestų anglų laikraščiuose.

Štai tas straipsnis parašytas šių metų kovo 7-tą:

To the Editor
"Waterbury Evening Democrat."
Esteemed Sir:

Again I face the unpleasant and monotonous task of informing the Waterbury Public of General Kosciuszko's nationality. I do so with the greatest reluctance as it seems to some to be of such minute concern. I am sure, however, that the readers of your Paper will appreciate my position and attitude as a Lithuanian American.

Last year, the occasion of my article on Kosciuszko's nationality arose from the George Washington Bicentennial Parade held in Waterbury, and in which the Poles paraded General Kosciuszko as a Pole. This year the occasion is somewhat similar. Mr. Ignatius K. Weriwinski of So. Bend, Indiana ,drafted a resolution to Mayor Hayes of Waterbury, with the petition to recognize the Revolutionary War Hero by means of the issuance of special Sesquicentenial stamps in his honor.

I will make my positions clear and as inoffensive as possible. First, permit me to prove General Kosciuszko's unquestionable Lithuanian nationality.

I shall borrow from General Kosciuszko's own letters. The following is a letter of his to Czar Alexander I in 1815:

"Your Majesty:

Count Czartoryski has recounted to me all the benefits which you are preparing for the Polish nation. Words fail to express my profound respect and gratitude. There is but one thing that unquiets my soul and disturbs my happiness. I am a Lithuanian born, and not many years of life remain to me, yet the curtain of the future hides from me the destiny of my native land and mother country. I do not remember any such excellent promises of Your Majesty in this respect made verbally, either to me or my countrymen."

This letter should be sufficient, but to emphasize his proper nationality on such rare occasions seems indeed fitting. Permit me, with your kind indulgence, to again quote the letter the Democrat printed last summer. This is a letter from him to General Niesialowski from Wloclawk (Poland) on March 7, 1790:

"I beseech you by all that is dearest to you in life (your wife and children) to remove me from so unpleasant and expensive a place, one which has nothing to recommend it. God knows that I have none with whom to speak, yet perhaps that is good, for I have never conversed with oxen. But the country! I will not describe it except to say that it is nice and should be predestined for honest and prudent managers, Lithuanians, but not for these abominable and careless people. Will you return me to Lithuania? Perhaps you will renounce me realizing that I am unable to serve you. What am I if not a Lithuanian, one of your chosen countryman? To whom should I show my gratitude, if not to you? Whom should I defend if not you and myself? If my petition does not meet with your favor, and if you do not bring the question of my return before the Sejm (Parliament) God knows what evil may befall me, for it angers me to be from Lithuania and serving in Poland (Korona) and besides, have you not three generals? When some force has rendered you powerless, then you will awake and take care of yourself."

To add a little more flavor to the question, let me, this time, take not a letter but an official document. The following is part of a codicil to General Kosciuszko's first will:

"Know all men by these presents that I, Thaddeus Kosciuszko, formerly an officer of the U. S. A., and a native of Lithuania in Po-

Jei Nori Žinot Kas Pasauly Dedasi, Skaityk

"AMERIKOS LIETUVĮ"

BEPARTYVIŠKĄ AMERIKOS LIETUVIŲ SAVAITINĮ LAIKRAŠTĮ

Prenumeratos Kaina Suv. Valstijose $1.50; Kanadoj ir Lietuvoj $2. metams

1—Kas dabar prisiųs $1.50, tas gaus Amer. Lietuvį metams ir $1 vertės knygų, pasirenkant iš žemiau paduoto sąrašo.

2—Kas prisiųs $5, tas gaus Amerikos Lietuvį metams ir už $12 vertės knygų, pasirenkant iš to paties knygų sąrašo.

3—Kas Prisiųs $10, tas gaus Amerikos Lietuvį per 2 metu ir visas čia sužymėtas knygas, vertės 25 dolerių.

ŠTAI TOS, $25 VERTĖS KNYGOS, KURIAS GALIT ĮSIGYT UŽSIRAŠANT AMERIKOS LIETUVĮ:

1—Valgių Gaminimo Knyga	$1.00
2—Didysis Sapnininkas	.75
3—4-rios Ukininkystės Knygos	1.50
4—Suv. Valstijų Konstitucija ir Suvienytos Valstijos	.50
5—Kuo Galim Tikėt Šiandien ir Gyvenimo Filosofija	.30
6—Rasputinas—Apysaka	.10
7—Pradžia ir Pabaiga Carizmo	.25
8—Lietuvos Kariuomenė	.10
9—Angliškai Liet. Žodynėlis	1.00
10—Lituvių Kalbos Gramatika	.50
11—Vokiečių Kalbos Rankvedys	.35
12—Prancuzų Kalbos Rankvedys	.50
13—Rusų Kalbos Rankvedys	.35
14—Esperanto Kalb. Rankvedys	1.00
15—Aritmetikos Rankvedys	.50
16—Daktaras Kišeniuje	1.00
17—4-rios Juokų Knygos	.70
18—3-ys Knygos Eilėraščių	1.20
19—Ben-Hur, Istorija iš Kristaus Gyvenimo Laikų	1.50
20—Prancuzų Revoliucija	.40
21—Belaisvio Balsas—Apysaka	.15
22—Gyvulių Protas	1.00
23—Lietuva Karės Metu	.50
24—Geležiniai Nagai—Apysaka	.35
25—Lietuvos Įstatymai	1.00
26—Teisyklės Vest Susirinkimus	.15
27—Lietuvos Rankvedys su 1200 Adresu	.25
28—Vilniaus Albumas su Lietuvos Istorija	1.00
29—Bijunėlis, Teatras su Dainom	.50

Su visais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

Amerikos Lietuvis

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

land, at present residing in Paris... etc..."

To my mind, these self-confessed sources of General Kosciuszko's nationality, which we have just seen, prove beyond a nuance of doubt, the quuestion in hand. With these certainties of Kosciuszko's Lithuanian nationality, I take the logical steps of an American Lithuanian, to protest the petition of Mr. Weriwinski on the grounds that due to the bold misrepresentation of General Kosciuszko's Lithuanian nationality, I am impressed in this wise: It seems that Mr. Weriwinski's object is to laud not the American part of General Kosciuszko' role but the Polish. Otherwise, why the bold misrepresentation? I trust, however, that no such sin be attributed to Mr. Weriwinski.

In closing, I would beseech the Board of Waterbury Aldermen (especially Mr. John Bendler, in whose hands this matter now rests) to protest the petition and ignore it completely until such time as Mr. Werlwinski either confesses his mistake as a misrepresentation or allotit to ignorance. I see no other course either for a Lithuanian American or any neutral party.

When the proper statements are made in the petition, I would be very happy as an American citizen to apportion General Kosciuszko any or all credit due to his Revolutionary War services. I feel this a very sane and American attitude and I propose the same to the indulgent readers of the "Democrat."

Very respectfully yours,

REV. J. J. KRIPAS

Štai tas straipsnis, kuris buvo žodis į žodį taip atspausdintas kaip jis čia randasi.

Sekančios dienos tam pačiam laikrašty tilpo šis editorijalas arba redaktoriaus pastebėjimas:

SCORES A POINT

The Rev. J. J. Kripas, curate of St. Joseph's Church of this city, again calls to the attention of all and sundry that the nationality of Thaddeus Kosciuszko, noted patriot of Revolutionary War period, can be disputed. Once before Father Kripas sought these columns to explain that General Kosciuszko was a Lithuanian rather than a Pole. His facts are presented in such a way that it would be hard to doubt them. In fact, we're inclined to believe that he is right in his assertion. However, it must be admitted that even our government has always recognized Kosciuszko as of Polish rather than Lithuanian nationality.

In view of the fact that this year is to mark the 150th anniversary of his naturalization as an American citizen it seems to be of some little consequence that his nationality be established for once and all. We have never seen any proof advanced that he was a Pole other than the accepted fact that he was one. In fact, he seems to be recognized among the Polish people of the United States as one of them. Perhaps that is explained by reference to Father Kripas' letter in a recent edition of the Democrat in which it could be learned that Kosciuszko lived much of his life before coming to America in Polish territory; in fact, served in the Polish army.

In glorifying Kosciuszko, we think that he should be raised on high by all three nationalities concerned with him... Americans, Lithuanians and Poles. Glancing at the reference books, we learn that Kosciuszko was born in 1746 in the province of Minsk, west Russia. He was descended from a noble and very old Lithuanian family. That should be enough to convince anybody that Kosciuszko was Lithuanian by birth, but apparently Polish by adoption, or better still—profession, since his career was a military one. It is, perhaps, unfortunate that his birth is overlooked, while the deeds of valor he performed, redounded to the glory of another country than that to which he belonged by birth."

Tai visas editorijalas.

Lietuviai, GINKIME GENEROLO KOSCIUŠKOS LIETUVYBĘ!

Elernos ežere rastas prigėręs pririštas žmogus. Jį užtiko Lukaševičius iš Alksmų km. Juodupės valsč.

MAREI STANKEVIČIENEI MIRTIES BAUSMĘ DOVANOJO

Harrisburg, Pa. — Kovo 15-tą gubernatorius Pinchot paliuosavo Marę Stankevičienę nuo elektros kedės. Ji buvo teismo pasmerkta mirti už užmušimą savo seno vyro. Dabar jai paliko viso amžiaus kalėjimas.

ANGLIŠKI RAŠTAI LIETUVIŲ LAIKRAŠČIUOSE

Angliškai rašomi straipsniai skverbiasi į kai kuriuos mūsų laikraščius. Seniau buvo vienas laikraštis, kuris talpino tokius raštus. Dabar yra pakaktinai anglicizmo apaštalų.

"Draugas" talpina sporto aprašymus ir žinias toje kalboje.

"Vytis" vartoja anglų kalbą tur reikia ir kur nereikia.

"Garsas" leidžia savo skiltyse pasirodyti apie sportą ir istoriškus dalykus anglų kalboje.

"Casimirian" leidžiamas vien lietuviško jaunimo Worcesteryje Mass.) visiškai yra angliškas.

"Pažanga" (DuBois, Pa.) yra laikraštukas turįs apie devynioką lakštų: aštuoni yra lietuvių kalboje ir vienuolika anglų kalboje.

Laikraštis angliškais raštais dana daug blėdies daro lietuvybei.

Nežiūrėsime į teigiamus faktus, arba geras pasekmes iš angliškų raštų, o imsime neigiamąją pusę ir pamatysime, kiek žalos jie mums daro.

Kaista darosi skaitant "Vytį." Angliški raštai yra išmėtyti, kad nežinai, ar tyčia padaryta, ar ne. Vors, jie galėtų turėti pirmuinius puslapius lietuvių kalboje ir pabaigoj talpinti angliškus dalykus. Dabar kaip stovi "Vytis," angliškumas darko jo šiaip jau patraukiančią išvaizdą. Jis kitiems astetišką skonį įžeidžia, taip netvarkingai sustatytas kas ink raštų.

Gal angliški straipsniai nebūtų taip kitų neapkenčiami, jei kalba ir gramatika juose būtų gera. Nūnai, jei anglas pagautų rankosna lietuvišką laikraštį, angliškais straipsniais, jis pasakytų: ar tik tiek redaktoriai arba rašytojai moka anglų kalbą! Ir lietuviams būtų gėda iš tokių straipsnių.

Mes perdaug lepiname jaunimą. Aiškinam, kad sunku sporto dalykus lietuviškai aprašyti. Tai leidžiame angliškai parašyti. Čia tai klystame. Turi tą pačią energiją išaikvoti rašant angliškai arba lietuviškai. Žinoma, jei rašytojas vieną kalbą geai nepažįsta, tai kits klausimas.

Keli laikraščiai leidžia pasirodyti jų skiltyse angliškiems raštams apie Lietuvos istoriją ir jos garbingus žmones. Ar jūs manote, kad jaunimas skaitos tuos angliškus dalykus? Aš pasižiūriu į rašytojo pavardę ir straipsnio antgalvį, ir tiek to Lietuviski dalykai apie tą patį dalyką mane graičiau patraukia

Jei norime patraukti lietuvišką jaunimą skaityti mūsų laikraščius, tai vartokime lietuvišką kalbą. Nes nelogiška ir prieš prigimtį yra toks dalykas, kad angliški raštai patrauktų jį skaityti arba rašyti lietuviškai.

Kaipgi jaunimas gali būti lietuviškas ir lietuviškai kalbėti, jei patys svarbieji lietuvybės ginklai — laikraščiai vartoja angliškus straipsnius? Čia tai ne redakcijų geri samprotavimai. Jaunimas užtektinai moka angliškai, nereikia jo mokinti tą kalbą. Duok, kad jis išmoktų lietuviškai.

Ar prancūzų arba lenkų laikraščiai turi tiek daug angliškų raštų, kaip mūsų lietuviai? Kiek aš mačiau, tai ne. Jiems rūpi kuo ilgiausiai gryną prancūziską arba lenkišką išvaizdą išlaikyti.

Jei mes neprašalinsime angliškus raštus iš savo laikraščių, tai sulauksime dieną, kada lietuvių kalba juose užims visiškai mažiausią vietą. Geras pavyzdys yra dabartinis "Vytis." Angliški straipsniai kenkia mums daugiau, negu kaip gera suteikia. Ne veltui N. A. Katalikų Seimelis išnešė rezoliuciją prieš "Vytį" ir "Draugą" už talpinimą angliškų straipsnių.

Kazys Adna

Biznieriai, Skelbkitės "Garse"

IŠ DOMINIKONŲ GYVENIMO LIETUVOJE

Liepos 17 d., 1932 m., Amerikos Lietuvių Katalikų Istorijoje įvyko vienas paminėtinas nuotikis — "Misijonierių Išleistuvės." Tą dieną Švenčiausios Panelės Apreiškimo Bažnyčioje, Brooklyn, N. Y., buvo ypatingos pamaldos, kuriose dalyvavo keliolika kunigų ir daugybė žmonių. Laike tų iškilmingų pamaldų Very Rev. T. S. McDermott, O. P., Amerikos Dominikonų Provincijolas, viešai perskaitė vyriausio Dominikonų Ordino Generolo "Mandamus" (įsakymą), kuriuo buvo siunčiami (T. Kazimieras M. Žvirblis, O. P., ir Bonaventūra M. Pauliukas, O. P., Lietuvon atnaujintų Dominikonų Ordino Pabaltyjoje. Tas nuotikis buvo paminėtas vietos katalikų spaudoje kaipo pirmutinis tos rūšies nuotikis ypatingomis pamaldomis pažymėtas. Tiesa, Dominikonai jau ne pirmu kartu važiavo Lietuvon kaipo misijonieriai, bet tik tai pirmu kartu iš Amerikos.

Išleistuvių iškilmėms pasibaigus, T. Kazimieras, O. P., jaunas amerikietis lietuvis misijonierius, ir aš, didžiuliu garlaiviu "Europa" išplaukėme iš laisvės, gėrio ir patogumų šalies ir keliavome šiaurių Europos link. Važiuodamas maniau sau: "kiek nūnai yra vyrų bei moterų Europoje, kurie užvydžia laimės amerikiečiams: jie labai norėtų keliaut Amerikon savo laimužė: ieškotų ir tenai amerikoniškų dolerių pasirinktų, bet, deja vargšai negali — jiems kelias uždarytas... Mes gi vykstame priešingon pusėn. Ne savo laimės ir gėrio ieškotų ten vykstame, bet kitiems žmonėms padėt vargo vargt. Vykstame tenai, kad padėt tiems žmonėms išganyt jų nemarias sielas... Ar jie supras mūsų mintis? Ar jie patikės mūsų žodžiams? Ar mūsų darbas susilauks kada pageidaujamų vaisių? Juk ten yra gyvenę ilgus metus mūsų broliai vienuoliai: jų pėdsakas dar tebėra Lietuvos krašte: ten jų pastatytos bažnyčios, mokyklos, vienuolynai skelbia jų nuveiktus darbus šalies gyventojams. Dėja, negailestinga Rusijos valdžia juos iš ten ištrėmė... Nūnai jų apaštalavimo bei švietimo darbas pertrauktas, jų mokyklos uždarytos, jų vienuolynuose nelaukti svečiai apsigyveno... Kas gal atspėt koki būklė dabar ten mus laukia? Ar nums pavyks prikelti iš karsto nuvusią garbingą Lietuvos Dominikonų Provinciją?.. Teesie tavo, Dieve, valia!"

Taip besvajojant laikas nejučioms bėgo. Oras buvo gražus, jūra rami, garlaivis greitai plaukė. Viso labo kelionė užėmė tiktai aštuonias dienas. Liepos 19 d. mūsų garlaivis išplaukė iš New Yorko uosto, o liepos 26 d. jau buvome laikinoje Lietuvos sostinėje Kaune.

Apsilankę pas Jo Ekscelenciją Juozapą Skvirecką, Kauno Arkivyskupą-Metropolitą ir keletą kitų žymių asmenų (Kaune), liepos 27 d. išvažiavome į Raseinius. Kelionė automobiliu tęsėsi apie tris valandas. Važiavome per Žemaitijos laukus, kur matėsi rugiai piaunami. Dideli, gražūs rugiai; subrendusių grūdų pilnos varpos tūnojo žemyn nulinkusios. Žieminiai kviečiai taip pat buvo matyt labai dideli ir gražūs. Ištikro, jeigu kiek vėlius nebūtų buvęs toksai ilgas lietus, šiemet Lietuvoje būtų buvęs nepaprastai geras derlius. Dabar gi žieminiai javai vietomis sudygo nepaimti nuo lauko.

Pirmas amerikiečių Dominikonų viešas pasirodymas Lietuvoje buvo Raseinių bažnyčioje šv. Dominiko šventėje. Tą dieną Raseiniuose atlaidai. Gandams pasklydus, kad Dominikonai parvyko į Raseinius, žmonių prisirinko labai daug. Atlaidų proga atvyko keletas svečių kunigų iš kaimynų parapijų išpažinčių klausymo talkon. Diena pasitaikė graži, auksiniai saulutės spinduliai glostė šventoriuje išaugusius klevus. Žmonės, nebesutilpdami bažnyčion, meldėsi šventoriuj medžių pavėsyje. Sumą giedojo Tėvas Kazimieras Žvirblis, O. P., o man, kaipo senesniam, teko sakyti pamokslą. Žmonių buvo kimšte prikimšta bažnyčia. Rodos, kad Amerikoje daug žmonių ateidavo misijų pamokslų pasiklausytų, bet tiek daug vis gi nebūdavo, kaip Raseiniuose buvo tą dieną.

Po pamaldų, senesnieji Raseinių ir apielinkės žmones, kurie dar atsimena čia gyvenusius Dominikonus, atėjo pasveikintų naujai atvykusių svečių. "Susilaukėme, ačiū Dievui, susilaukėme mūsų brangiųjų Tėvelių Dominikonų!" sakė jie susigraudinę. Dominikonai mus pakrikštyjo, prie jų mes priėjome pirmą kartą išpažinties, iš jų rankų priėmėme pirmą šventą Komuniją; Dieve, duok, kad jie mus ir palaidotų!"

Keleta mėnesių pasidarbavę raseiniečių tarpe, jau šiek tiek apsipažinome su žmonėmis ir jų reikalais, apsipratome su pastoracijos darbu ir su gyvenimo sąlygomis. Apskritai, žemaičiai yra pamaldūs, jie myli savo bažnyčią, gerbia kunigus, brangina šventą tikėjimą.

Raseinių parapija apima apie 15 kvadratinių kilometrų plotą su 8000 tikinčiųjų. Raseinių miestą puošia graži, didelė mūrinė bažnyčia, pastatyta Tėvų Dominikonų, 1643 m. Aplink bažnyčią yra didelis šventorius, aukšta mūrine tvora aptvertas. Bažnyčioje yra septyni altoriai. Tiktai gaila, kad Raseinių bažnyčia be bokštų. Buvo manyta išmūryti aukštus bokštus, bet lėšų pritrūkus, tas projektas tapo atidėtas. Vėliaus rūsų valdžia bažnyčios budavotojus Dominikonus ištrėmė iš Raseinių, o bažnyčia taip ir pasiliko be bokštų.

Šiemet lankydamas parapiečius sužinojau, kad iš Raseinių ir apielinkės esama labai daug žmonių Amerikoje. Raseiniečiai katalikai gyvenanti Amerikoje, galėtų padaryti labai gražų darbą paaukodami po keletą dolerių atremontavimui Raseinių bažnyčios ir tinkamų bokštų pastatymui. Mes atvykę čionai iš Amerikos dedame savo sveikatą ir turtą atremontavimui vienuolyno ir bažnyčios budinkų, kurie randasi kritiškoje padėty. Atremontavome bažnyčios tarnų butą "špitolę," užtvėrėme tvoras apie bažnyčios nuosavybę ir pradėjome brukuoti kelią į kapines, kuris būdavo labai purvinas, ypač rudenį ir pavasarį. Vietos gyventojai mums labai prijaučia ir norėtų prisidėti savo aukomis, bet mažai tegali aukoti, nes yra neturtingi žmonės.

Atsimindamas amerikiečių lietuvių katalikų dosnumą bažnyčios reikalams, išdrįsau kreiptis šiame reikale į gerasirdžius amerikiečius, ypač tuos, kurie yra kilę iš Raseinių miesto arba apielinkės, kurie yra šioje bažnyčioje krikštyti, ir priėmę pirmąją savo šventą Komuniją. Žinau, brangūs tėvynainiai, kad Jūs mylite savo tėvynę Lietuvą, tą namelį, kuriame užgimėte ir tą bažnytėlę, kurioje melsdavotės gyvendami Lietuvoje. Ta bažnyčia yra labai reikalinga jūsų pagalbos. Prisidėdami prie jos atremontavimo, jūs padarysite padėkos auką Dievui, atlyginimo auką savo katalikiškai tėvynei ir jos bažnyčiai, kurioje savo jaunystėje turėjote progos Dievą garbinti. Už jūsų prisiųstas aukas būsime jums dėkingi mes ir jūsų tėveliai, broliukai ir sesutės, kurie čia ateina pasimelstų.

Aukas Raseinių Bažnyčios atremontavimui prašome siųsti:

Tėvui Bonaventurai, O. P.,
Dominikonų Vienuolynas,
Raseiniai, Lithuania

"GARSO" KATALOGAS

NAUJAUSIŲ IR ĮDOMIAUSIŲ KNYGŲ BEI GAIDŲ

MALDAKNYGĖS

1. ANIOLAS SARGAS—Balto celluloid apdaryta, su kryžiumi vidury $2.00
2. ANIOLAS SARGAS—Juodos odos apdarais $1.75
3. ANIOLAS SARGAS—Minkštais odos apdarais $1.50
4. DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—Balto celluloid apdarais, su kryžiumi vidury $2.00
5. DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—Balto celluloid apdarais $1.75
6. DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—Minkštos odos apdarais $1.50
7. MALDŲ RINKINĖLIS—Prast. apdarais 40c
8. MALDŲ VAINIKĖLIS—audekliniais apdarais 70c

NAUJASIS TESTAMENTAS $1.25

POEZIJA IR DAINOS

EILIŲ RINKINYS—Paparonio 50c
SAULĖ IR SMILTYS (Ellės) Balio Sruogos.. 25c
PRANO VAIČAIČIO RAŠTAI (ellės), tomas VI-tas 60c
RUDENS AIDAI—Adomo Jakšto 25c
MAIRONIO MAČIULIO—Mūsų Vargai 50c
MAIRONIO MAČIULIO—Jaunoji Lietuva antroji laida 50c

LRKSA NARIŲ ŽENKLELIAI

MOTERIŠKI, paauksuoti $1.00
MOTERIŠKI, auksiniai $1.50
VYRIŠKI, auksiniai $1.50
VYRIŠKI, paauksuoti $1.00
MOTERIMS SAGUTĖS $1.50
ŽIEDAI, 10 Kt. $7.50

DRAMOS IR KOMEDIJOS

LAPKUS, trijų veiksmų tragi-komedija—E. RuceviČiaus 25c
JURGIS DURNELIS, 4 veiksmų komedija. Žemkalnio 25c
BIRUTĖ, 2-jų veiksmų melodruma—Žemkalnio 25c
M. VAITKAUS—Brėkšta, poema 15c

Raudoni Žiedai, eilės 40c
M. VAITKAUS—Šviesūs krislai, eilės 40c
PUTINO—Kunigaikštis Žvainys, poema, ir Iš A. MICKEVIČIAUS RAŠTŲ 70c
F. SCHILLER'IO "Klasta ir Meilė," 5 veiksmų miestelėnų tragedija 50c
A. ČEKOVO—Vyšnių Sodas, 5 veiksmų komedija 40c
K. GAIGALO—Laisvės Kovotojai 25c
GLASS ir KLEINO—Potašas ir Perlamutras, 3 veiksmų komedija 40c
H. IBSENO—Šmėklos, šeimos drama trimis veiksmais 40c
DANGUS, BRANGUS, 2 aktų komedija 20c
DOLPELIS MINISTERIJOJ TARNAUJA, monologas 10c
ĖMĘS IR KALBĖK 20c
GEGUŽĖS ŠVENTĖ, 1 veiksmo drama 40c
JURGIS ŽIBURYS, 3 veiksmų vaizdelis 15c
MONOLOGAI: Teatras ir Dekoracijos ir Mazgelis Nepadėjo 15c
PRABOČIŲ ŠEŠĖLIAI, drama 75c
RYTŲ SVEČIAS, drama 4 aktų 50c
TEODOLINDA, 1 veiksmo komedija 20c
TRYS SESUTĖS, 4 4veiksmų drama 60c
VALKATA, 4 veiksmų dramos vaizdelis 50c

ĮVAIRIOS KNYGOS

TIESOS AIDAI (Paskirstomoji Valstybė) Kun. P. Saurusaičio 15c
PELENŲ JURGUTIS—Apysaka—Kun. J. Jakšto 35c
ŠILTIEJI IR ŠALTIEJI KRAŠTAI—Pr. Mašioto 35c
VAIZGANTO RAŠTAI—Tomas VI 60c
ŠV. JĖZAUS VARDO DRAUGIJOS ĮSTATAI — Kun. P. Saurusaičio 45c
LIETUVIŠKOS PASAKOS, II dalis, 262 pusl. Surinktos Dr. J. Basanavičiaus 75c
PERGYVENTOS VALANDOS, 144 pusl. (Karvojaus laiškai) 25c
KATALIKŲ BAŽNYČIOS ISTORIJA, 287 pusl. Kun. Antano Wapplerio 50c
PIRMASIS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESAS 5c
ŽEMAIČIŲ VYSKUPYSTĖ, 247 pusl. Vysk. Mot. Valančiausko 40c
PAMOKSLAI BE KUNIGO, 214 pusl. Kun. Jonas Gerutis 40c
PROZAIŠKI RAŠTAI, 120 pusl. Kun. A. Burbos, II tomas 25c
OŽKABALIŲ DAINOS. Surinko Dr. Jonas Basanavičius. I dalis. 50c
KRIAUČIUS MOTIEJUS, dialogas 25c
MONOLOGAI: Blaivin. Pirmininkas Ant Vienų Pečių; Šimas Oratorius 15c
OŽKABALIŲ DAINOS. Surinko Dr. Jonas Basanavičius. II dalis. 50c
IŽDŲ SALA, 213 pusl. R. L. Stevenson. ... 35c
29-TAS TARPTAUTINIS EUCHARISTINIS KONGRESAS. Kun. Būčys. Minkštais apdarais $1.50
29-TAS TARPTAUTINIS EUCHARISTINIS KONGRESAS. Kun. Būčys. Kietais apdarais $1.00
SCENOS ĮVAIRUMAI, kelios komedijos 40c
ATSARGIAI SU UGNIMI 10c
APIE APDRAUDĄ 5c
DEGTINĖ—NUODAI 15c
BOTANIKA 20c
DELEGATŲ KELIONĖ LIETUVON 1916 m. 25c
EUROPOS ISTORIJA 50c
KRAŠTŲ SKERDYNĖ 25c
KATALIKŲ BAŽNYČIA IR DEMOKRATIZMAS 50c
KRUVINA REVOLIUCIJA AR RAMUS KULTŪROS DARBAS? 5c
KODIKIŲ AUKLĖTOJA (Kun. Saurusaičio) 10c
LIETUVIAI KATALIKAI ir Kitos Srovės 10c
LIETUVIŲ DEMONSTRACIJA 20c
LOGIKOS EVOLIUCIJA 5c
LAISVĖN BĖŽENGIANT 75c
MOTERYSTĖS NESUARDOMYBĖ 10c
METRAŠTIS—1916 METŲ 75c
NAUJOS GADYNĖS PRIEAUSRYJE 15c
PUTINO RAŠTAI, 1 tomas 30c
LAZDYNŲ PELEDOS RAŠTAI, IV tomas 30c
NAUJOJI VALDŽIA 5c
PRAMONINĖS DEMOKRATIJOS PAGRINDAI 5c
PAŽINKIME SOCIALIZMĄ ..... "
RŪTELIŲ DARŽELIS. Pamokinimas kaip žolynai auginti 20c
RAMBYNO TĖVYNĖJE 35c
RAKTAS SVEIKATON IR LAIMĖN 25c
SOCIALIZMAS IR KRIKŠČIONYBĖ 15c
VIENYBĖJE—GALYBĖ 25c
ANYKŠČIŲ ŠILELIS, eilės 10c
JONO KMITO EILĖS $1.50
NAUJOS EILĖS IR DEKLAMACIJOS 35c
PAVASARIO BALSAI. Maironio $1.00
TĖVYNĖS GARSAI, eilės 15c
TĖVYNĖS KELIAIS (Liūdo Giros ellės) .. 40c
LIETUVOS ISTORIJA 65c
LIETUVIŲ-LENKŲ UNIJA 35c
40 ATVIRUKŲ: Lietuvos valstybės miestų ir pylių ženklai ir gerbai 40c
BAŽNYČIOS ISTORIJA 75c
LIETUVOS ISTORIJA 40c
A BRIEF LITHUANIAN GRAMMAR 25c

MUZIKA

STANEIK-LAUMENSKIENĖS

ATSIMINIMAI. Smuikui su pianu 25c

J. TALLAT-KELPŠOS KŪRINIAI

GAILESČIO GIESMĖ 10c
KETURI SUKTINIAI 50c
NUPLASNOK 25c
OI, TU, LAKŠTINGALĖLE ir Vanagėlis tupėjo 15c
BALNOK, TARNE, ŽIRGĄ ir Gerkim, broliukai 15c

ANTANO BAČIULIO KŪRINIAI

KO VĖJAI PUČIA, keturiems balsams kanonas ir pianui 50c
ARTOJAS (Duetas) 75c

JUOZO ŽILEVIČIAUS KŪRINIAI

ČIA KRAŠTAS LIŪDNAS ir Gaudžia, gaudžia aukso varpas 30c
GIRTUOKLIO DAINA 40c
JAU PAVASARIS ATĖJO 25c
LAISVĖS DAINA 35c
NULIŪDIMO VALANDA 40c
ŠĖRIAU ŽIRGELĮ 75c
ADVENTO IR KALĖDŲ GIESMĖS 25c
UBAGĖLIS 50c

STASIO ŠIMKAUS KŪRINIAI

KAREIVIŲ DAINA 40c
SUNKU MAN GYVENTI 35c

AL. KAČANAUSKO KŪRINIAI

SUDIEV LIETUVA 25c
SUDIEV LIETUVA. Mišriam chorui 20c
GERK, GERK, GIRTUOKLĖLI. Mezzo sopranai 30c
LIETUVIŲ HIMNAS 20c
MYLIU TAVE 25c
O, KAIP MIELA IŠGIRST 45c
UŽ KLYSTANČIUS ŽMONES 45c
TŲ MERGELIŲ DAINAVIMAS 25c

M. PETRAUSKO KŪRINIAI

GRAŽI GAMTA 50c
SKAMBANČIOS STYGOS 75c

JUOZO NAUJALIO

GIEMINĖLIS (bažn. chorams ir mokykloms) 40c
MAN LIŪDNA. Mišriam chorui 30c
VASAROS NAKTYS. Mišriam chorui ... 30c
AR SKAUDA MAN ŠIRDĮ? 50c

ALEKSANDRO ALEKSIO KŪRINIAI

Vienam Balsui prie Piano

GRAŽI ČIA GIRUŽĖ 50c
MEILĖ UŽDEGTA KRŪTINĖ 65c
O, PAŽVELKI 50c
VISUOMET ŠIRDIS SURAKINTA 50c

Duetai

MOTERŲ SĄJUNGOS IMNAS 50c
GIESMĖ Į ŠVENTĄ KAZIMIERĄ 50c

Mišriam Chorui

GINKIM ŠALĮ LIETUVOS 50c
PIRMYN Į KOVĄ 50c
IŠAUŠ VASARĖLĖ, Tu mano mergelė, Išbėgo mergytė 50c
KAIP AŠ BUVAU JAUNAS, žiūrau anksci rytų, Aš užgimiau Lietuvoj 50c
EIKŠ, MANO MERGELĖ, Aš sutikau žydelį Kam anksci kelcis 50c
MIELS TĖVELI; Oi, skauda galvelę; Atsi gėriau žalio vyno 50c
OI, DŽIUM-DŽIUM; Už jūrų; Kalbin jaunas bernužėlis; Aš turėjau vištą 50c
TYKUSIS RYTELIS; Oi, laksto vanagėlis; Kur Nemunas; Oi, Čiučiai-liūliai 50c
NE MARGI SAKALĖLIAI 50c
MEILĖ (Love). Solo balsui, smuikai ir pianui Lietuvių ir anglų kalbose $1.00
PIEMENĖLIS, duetas ..... "

P. SARPALIAUS KŪRINIAI

DUKRUŽĖLĖ 50c
VAKARAS 35c

VAIKŲ IR JAUNIMO LITERATŪRA

KATAKIŽMAS, kun. Kulikausko 10c
A-B-C 35c
VAIKŲ ŽVAIGŽDUTĖ. Dalis I 30c
VAIKŲ ŽVAIGŽDUTĖ. Dalis II 40c
TRUMPAS INTRONIZACIJOS PAAIŠKINIMAS. Kun. S. Draugelio ..... "

ŽODYNAI.

J. NORKAUS. — Svetimų ir nesuprantamų žodžių žodynėlis 40
ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKAS žodynėlis .. 75

"GARSAS"

73 East South Street P. O. Box 421
WILKES-BARRE, PA.

LIETUVIŠKI BONAI

Mes mokame aukščiausias marketo kainas. Neparduok pirm negu pasiteirausit pas mus. Rašykit:

KURT H. SCHURIG & CO.
50 Broadway New York

KORESPONDENCIJOS

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE.

EXTRA

Negirdėta Amerikos Lietuviams Naujiena!

C. G. LUKŠIS ATVEŽĖ

Pačių lietuvių Lietuvoje pagamintą pirmąją

Lietuvišką Filmą 7 Dalių

"ONYTĖ IR TONELIS"

Filmos pastatyme dalyvavo Valstybės Dramos Baleto Artistai ir Valstybės Dramos Studijos Mokiniai.

Visi Amerikos lietuviai būtinai turi pamatyti tą filmą, nes joje be labai gražių kaimiečių ir miesto gyvenimo vaizdų bus daug gražių ir įspūdingų Lietuvos vietų. Be to bus įdomūs paveikslai iš Jaunų Ūkininkų Ratelių Darbuotės ir daug kitų visokių įvykių Lietuvoje.

BUS RODOMA:

Kovo 25-26 d. šv. Andriejaus parap. svetainėj, Philadelphia, Pa.
Kovo 28-29 d. šv. Jurgio parapijos svetainėj, Philadelphia, Pa.
Kovo 30 d. Lietuvių Piliečių Klūbo svetainėj, 928 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.
Balandžio 1 d. parapijos svetainėj, St. Clair, Pa.
Balandžio 5 d. parapijos svetainėj, Tamaqua, Pa.
Balandžio 7 d. parapijos svetainėj, Girardville, Pa.
Balandžio 9 d. parapijos svetainėj, Mahanoy City, Pa.

VISUR PRADŽIA 7:30 VAL. VAK.

ĮŽANGA 25c., VAIKAM 10c.

RODYS IR AIŠKINS

C. G. LUKŠIS

KELIAUK Į LIETUVĄ

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

Iš New Yorko į KLAIPĖDĄ
Per Gothenburgą

GREITA KELIONĖ į LIETUVĄ per ŠVEDIJĄ

"BALTASIS ŠVEDŲ LAIVYNAS"
PIGIOS LAIVAKORTĖS

Išplaukimai iš New Yorko:

Kungsholm ..... Balandžio 1 d.
* Gripsholm ..... Balandžio 22 d.
* Kungsholm ..... Gegužės 8 d.
Drottningholm .... Gegužės 20 d.
* Gripsholm ..... Gegužės 27 d.
* Lietuvių Ekskursija

Informacijų ir laivakorčių kreipkitės į vietinį agentą.

Swedish American Line
21 STATE ST., NEW YORK, N. Y.
CHICAGO, Ill. 181 N. Michigan Ave.
BOSTON, MASS. 10 State Street
DETROIT, MICH. 73 Monroe Street

"RYTA" 1933 METAMS
Jau Laikas Užsisakyti

"Rytas" yra vienintelis lietuvių katalikų dienraštis. Jis atsidėjęs seka ir gina visus katalikų kultūrinius ir politinius reikalus.

"Ryto" visos žinios greitos ir teisingos.

"Rytui" rašo žymiausieji katalikai rašytojai, kritikai, publicistai, sociologai, istorikai, pedagogai, ekonomistai, teisininkai, ir kt.

"Rytą" visi skaito ir prenumeruojasi.

"Rytu" visi patenkinti, nes be to dar gauna šiuos skyrius: ekonominį, akademinį, moterų ir ekrano (movies).

"Rytas" metams kainuoja (Am. J. V.) $6.00, pusei metų $3.00, vienam mėnesiui 60 centų.

"RYTO" adresas: Kaunas, Duonelaičio g. Nr. 24. Lithuania.

PAIN-EXPELLER

Malonėsiadojo Nebrengtą Vaistą

"Europoje nes visuomet labiausia ir kaip Pain Expeller greitasis nuo visko ir vaistai. Vaistinė kuri nieko neturėjo apie Pain Expeller pakenkimą ir neišmokę kitiems vaistus." P. P. Bloomfield, N. J.

PHILADELPHIA, PA.

Garsios dainininkės bažnytinis koncertas

Senai laukiamas dainininkės artistės p-lės Emilijos Mickūnaitės bažnytinis koncertas, įvyks šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje kovo 26 d., 1933 m., 7:30 val. vakare.

Tame koncerte bus galima išgirsti ir daugiau artistų, kurie dalyvaus. Artistės Mickūnaitės koncertas yra rengiamas seserų Kazimieriečių rūpesčiu ir jų naudai, nes dainininkė Emilija yra pasižadėjus neužmiršti — atlyginti sesutėms už tai, kad gražiai mokykloj ją mažą mokino.

Įvertinkim koncertą gausiu atsilankymu. Įžangos tik 5 centai. Paremkim sesutes.

Elžbieta Mastaitis

DETROIT, MICH.

Misijos

Šv. Jurgio parapijoje, gerb. kun. J. B. Čižausko rūpesčiu, įvyko šv. Misijos, kurios prasidėjo kovo 6-tą ir baigėsi kovo 12-tą.

Misijas davė garsus pamokslininkas jėzuitas Tėvas Jonas Bružikas.

Da Lietuvoje būdama pažinau kun. J. Bružiką ir girdėjau žmones džiaugiantis jo pamokslais.

Gerb. kun. J. Bružiko pamokslai darė didelio įspūdžio klausytojams. Jo pamokslai sutraukė žmones iš visų Detroito kampų, kurie užpildė šv. Jurgio bažnyčią.

Kovo 6 ir 7 d. pamokslai buvo tik dėl moterų ir merginų, o 8 ir 9 d. tik dėl vienų vyrų. Toliau tęsėsi bendri pamokslai.

Per ištisas misijas buvo šventinami sakramentaliniai daiktai. Pašvęstas šv. Ignaco vanduo. Rašyta į škaplierius ir ražančių. Buvo dvejos eucharistinės stacijos. Pašventinta kūdikėliai, 40 valandų atlaidai, šv. Krikšto atnaujinimas ir tt.

Per šv. Krikšto atnaujinimą bažnyčioj įvyko didelis susijaudinimas. Mat, įvyko nepaprastos apeigos. Buvo užgesintos visos elektros šviesos, o tik visi turėjo dešinėse rankose degančias žvakes, kurias pakeldami sutiko (po krikšto stakramentų atnaujinimu) su užduotais klausimais. Bažnyčios varpai liūdnai gaudė, lyg mirusį išlydint iš bažnyčios.

Daug aprūpinta dvasiniais reikalais.

Sekmadienį, kovo 12-tą, per visas trejas šv. Mišias didelės grupės žmonių priėmė šv. Komuniją. Per sumą gražiai sugiedotos Mozarto mišios. Žavėtinai giedojo art. Čižauskai ir dubeltavas kvartetas.

Misijose dalyvavo daug svečių kunigų: kun. Valaitis, kun. V. Masevičius, šv. Petro parap. klebonas, kun. J. Lipkus iš Grand Rapids, Mich., kun. St. Kučas iš Saginaw, Mich., ir trys kun. iš diecezijos seminarijos.

Sesutės Pranciškietės daug darbavosi tvarkydamos vaikučius, gražiai juos priruošdamos prie procesijos, ir kasdien naujai papuošdamos altorius.

Taipgi daug laiko pašventė parapijos komitetas. Parapijos sargas p. Belickis, kuris jau senai šioje parapijoje ištikimai darbuojasi, suteikė gražią auką altorių papuošimui. Taip pat altorių papuošimui 25 dol. aukojo parapijonas Antanaitis. Todėl altoriai kasdien skendėjo žvakių sietynuose ir gyvų gėlių žieduose.

Jiems visiems nuoširdžiai dėkojo klebonas kun. J. Čižauskas.

Gerb. kun. J. Čižauskas, turėdamas tiek svečių, turėjo gerai pavargti. Bet jis labai džiaugėsi šv. misijų vaisiais nesigailėdamas nei savo triūso, nei nuovargio.

Ir ištikrųjų, šios misijos buvo tikras šventųjų metų dvasios apsireiškimas, Kristaus mirties 1900 metų sukaktuvių paminėjimas.

Šių misijų kun. J. Bružiko pamokslai ilgai pasiliks mūsų širdyse.

Gerb. pamokslininkas J. Bružikas paskutiniais savo pamokslais kovo 12 ir 13 d. graudžiai atsisveikino su Detroito lietuviais ir išvažiavo Chicagon taip pat misijų laikyti.

Linkiu brangiam pamokslininkui geros sveikatos.

M. Aukščiūnienė

PHILADELPHIA, PA.

Mirė Kazio Vidikausko Motina

Kovo 7 d. mirė veikėjo K. Vidikausko motina Marijona Vidikauskienė, sulaukus 72 metų amžiaus. Gimus Lietuvoje, Seredžiaus parapijoje, iš tėvų Petronelės (Postikiūtės) ir Juozo Priemienickino; vyro vardas Aleks. Vidikauskas, kuris taipgi yra miręs Kaune 40 metų atgal.

A. a. Marijona Amerikoje išgyveno virš 25 metus. Paliko gyvais du sūnus — Kazį ir Juozą Vidikauskus ir daug anūkų. Gedulingos pamaldos už jos sielą įvyko šv. Jurgio bažnyčioje ir tapo palaidota šv. Grabo kapinėse. Šermenys buvo kuklios. Gražiai palaidojo seniausis Philadelphijos lietuvių graborius A. Užumeckis.

Ponas K. Vidikauskas yra nenuilstantis plunksnos darbuotojas keliose kalbose. Prie progos šios žinelės rašėjas reiškia p. Vidikauskų šeimai gilios užuojautos liūdesio valandoje.

P. P.

BAIGIANT PASIRENGIMĄ SKRIDIMUI

Artinasi vasara. Tai bus vėl atmintina vasara, nes du lietuviai kapitonas Darius ir Girėnas yra pasiryžę laimėti lietuvių tautai didelės garbės, nuskrisdami iš New Yorko į Lietuvą. Štai, nesenai mūsų tautietis Juozas Šarkis-Žukauskas pasiektais pasaulinio čempijono laurais suteikė didelės garbės lietuviams. O dabar, štai, visi nekantriai laukiame mūsų lakūnų laimėjimo.

Ką dabar veikia mūsų lakūnai? Kapitonas S. Darius Floridoje praktikuojasi skraidyme viršum jūros nakties metu ir studijuoja astronominę navigaciją. Lakūnas S. Girėnas Chicagoje prižiūri lėktuvo perdirbimą.

Taigi, naujasis motoras jau padirbtas, lėktuvas baigiamas taisyti ir jau dabar reikia pirkti būtinai reikalingieji prietaisai. *Kai atnaujintasai lėktuvas bus imamas iš dirbtuvių, reikės tą pat dieną įmokėti visus pinigus už motorą ir lėktuvo perdirbimą.* Tuo tikslu be tų visų pinigų, kurie ligi šiol gauti skridimo fonde ir kurie priklauso fondui gauti (dar neatsiųsti), *trūksta dar:*

1) $1717.12 — motoro pirkimui ir lėktuvo taisymui (pagal fondo apyskaitą);

2) $800.00—reikalingiems prietaisams pirkti;

3) $200.00 — atnaujintojo lėktuvo bandymui, gazolinui ir kitiems smulkiems reikalams ligi išskridimo į Lietuvą.

Iš viso $2717.12.

Gerbiamieji tautiečiai! netrukdykime to istoriško žygio! Pasigailėkime savo lakūnų pasiryžėlių energijos. Supraskime, kiek jie rūpinasi tuo skridimu, visais kitais parengiamaisiais darbais, kurie ir taip jau nuvargino jų dvasią ir kūną. Jie jau netrukus gaus atnaujintąjį lėktuvą, tačiau jiems tenka nemaža jaudintis, besirūpinant, kur gauti trūkstamus $2700.00 ir belaukiant, kada fondas gaus tuos pinigus, kurie ligi šiol fondui pažadėti.

Gerbiamieji skridimo rėmėjai ir garbės rėmėjai! malonėkite ko greičiau pasiųsti fondui savo aukas, kurias esate pasižadėję duoti tam didžiam ir drąsiam lietuvių žygiui. Taip pat ir kitų miestų skridimo rėmėjų komitetai turėtų greičiau pasiųsti fondui surinktas aukas ir pelną iš Lietuvių Aviacijos šventės bei surengtų vakarų skridimui remti. Siųskite pinigus fondo globėjų pirmininkui: *Lietuvos konsului A. Kalvaičiui, 201 N. Wells Str., Chicago, Ill.* Taip pat *malonėkite parinkti daugiau aukų ir surenkite vieną kitą vakarą ar koncertą reikalingojo fondo trūkumui papildyti.*

Gyvai užjauskime tą reikalą, kada visi skridimo parengiamieji darbai jau eina prie galo!

Kap. P. Jurgėla,
skridimo rem. komiteto sekr.

CLEVELAND, OHIO

Sportas

Nors lygos žaidimai, išskiriant mūsų parapijos merginų lygą, pasibaigė, kamandos da vis žaidžia.

Parapijos pirma kamanda ir parapijos mokyklos kamanda dalyvauja miesto tournamente. Pirma kamanda pralošė vienam tournamente ir dabar dalyvauja kitam, o par. mokyklos kamanda laimėjo pirmutinius du žaidimus. Mūsų vaikučiai gan smarkiai žaidžia ir jiems pirmutinis metas šiame sporte.

Kovo 16 buvo surengta smagi basket ball programa mūsų parapijos svetainėj ir visos parapijos kamandos laimėjo. Par. mokyklos kamanda 25, St. Lukes 8; šv. Jurgio par. merginos 35, Dunham 4; šv. Jurgio par. Srs. 59, East High School 32.

Jaunimas neužilgo pradės praktikuotis prie vasarinio sporto ir tikimės, kad taip gerai pasirodys prie indoor baseball, kaip prie basketball.

J. K. Venslovas

SIOUX CITY, IOWA

A. a. Vandos Jakubauskienės (Biržetaitės) laidotuvės

Apie 10 mėnesių atgal šv. Kazimiero bažnyčioje įvyko gražiausios sutuoktuvės, ką ši parapija yra da mačiusi, kada jauna ir linksma porelė, p. Stanislovas Jakubauskas ir p-lė Vanda Biržetaitė, vieną sekmadienį stojusi prie Dievo altoriaus ir priėmė moterystės sakramentą.

Bet kovo 16-tą toje pačioje bažnyčioje įvyko labai liūdnas reginys, persiskyrimo laikas, laidotuvės. Vanda mirė po sunkios gimdymo operacijos.

Laidotuvėse dalyvavo apie 400 žmonių. Atvežus jos kūną į bažnyčią 9 val. ryte, buvo sykiu atlaikytos trejos šv. Mišios. Kleb. kun. Jurgis Česna atgiedojo vienas mišias ir pasakė vieną pamokslą bažnyčioje ir vieną kapinėse.

Vanda buvo darbšti moteris. Ji giedojo chore, dalyvavo vakarėliuose ir visokiuose parapijos veikimuose. Ji daug parapijai pasidarbavo ir dėl to parapija liūsta netekus tokios darbščios moteries.

40 Valandų Atlaidai

Kovo 26, 27 ir 28 įvyks šv. Kazimiero bažnyčioje 40 val. atlaidai. Atvažiuos iš Omaha, Nebraska šv. Antano parapijos klebonas kun. Juozas Jusevičius, kuris pasakys kelis pamokslus ir klausys išpažinčių. Visi lietuviai iš čionai ir apylinkės yra kviečiami ateiti pasinaudoti proga.

Koresp.

NEW HAVEN, CONN.

Iškilmingai minėjo šv. Kazimiero dieną

Kovo 5 d. šv. Kazimiero parapija gražiai minėjo savo globėjo šventę. Šv. mišias atnašavo kun. M. Cibulskas. Pamokslą, pritaikintą šiai šventei, pasakė vietinis klebonas kun. V .P. Karkauskas. Šv. Kazimiero parapijos choras in corpore ėjo prie komunijos, kas sudarė malonų reginį.

Vakare, 7:30 val., buvo iškilmingi mišparai, kuriuos celebravo kun. A. Vaškelis iš New Britain, Conn. Pamokslą pasakė apie šv. Kazimiero gyvenimą kun. Liutkus iš Lasalet seminarijos. Pamokslas buvo gražus ir pamokinantis. Šv. Kazimiero parapijos skaitlingas choras, po vadovyste vargoninko p. P. Vyčo, gražiai giedojo Sterns mišparus ir šv. Kazimiero giesmę.

Mirė Kristina Kazlauskienė

Kovo 13-tą, po kelių savaičių ligos, mirė Kristina Kazlauskienė, kuri buvo plačiai žinoma mūsų kolonijoj, nes buvo darbšti katalikiškose draugijose. Paliko dideliam nuliūdime 3 dukteris, vieną seserį, kelius anūkus ir anūkes.

Pumpurėlis

BALTIMORE, MD.

Tarptautinio Bendro Fronto Konferencijai

Gerbiamieji:

Jūsų Komiteto laišką, ir atstovų pranešimą, sąrašy su badaujančių bei bedarbių šelpimu, Federacijos 25 kuopa gavo. Federacijos 25 kuopos daryti nutarimai tuo žvilgsniu štai seka:

Badaujančių bei bedarbių medžiaginis šelpimas yra šiais laikais itin aktualus ir reikalingas. Nei vienas žmogus, koks jis bebūtų, negali be susijaudinimo žiūrėti į savo artimą alkiu miršantį. Juoba katalikai, turį įsakymą nuo Paties Viešpaties Jėzaus "mylėti savo artymą kaip pats save," ir šelpti vargstančius, nieku būdu negali nusikreipti nuo skurstančių, pagalbos prašančių savo brolių.

Tokio šelpimo reikalas mūsų lietuvių katalikų jau seniai žinomas ir giliai įvertinamas. Šv. Vincento Pauliaus Draugija veikia gyvai jau devyni mėnesiai mūsų parapijoj — kiekvieną savaitę išmokėdama pinigais virš $100.00 pašalpos reikalams. Da prieš tai, apie dvejatą metų, buvo irgi duodama geroka pašalpa vietos lietuviams, tik ne tokiu plačiu maštabu. Apskritai imant, Baltimorės lietuviai katalikai jau senai suprato savo pareigą šiame reikale ir stropiai ją pildo.

Dėlto ir mums, lietuviams katalikams, nėra aišku — kas čia per "Bendras Frontas," kurs nūnai atsiranda, norėdamas sukurti kokią nors Konferenciją badaujantiems šelpti. Juk jeigu iki šiol niekas nebūtų tuo reikalu susirūpinęs, tai gerokas skaičius mūsų tautiečių jau būtų senai badu išmirę. Šūkis "stokime visi į bendrą frontą, badaujančius gelbėti" ir tt., yra gražus, bet kiek pavėluotas.

Jeigu atsirado šiuo laiku daugiau mums nepažįstamų lietuvių kurie kenčia badą, jie irgi turi teisės kreiptis į Katalikų Šv. Vincento Dr. šelpimo reikalu. Kiek galint, toji draugija juos aprūpins. Ogi jei esama kokia tai grupė, kuri nenori, ar negali į katalikus kreiptis, lai jie eina į Baltimorės Miesto palaikomas organizacijas, k. a. "Family Welfare," "Jewish Charities," (kurios ir lietuviai katalikai sudaro skyrių), jau pradėjo depresijos sudarė tikrą "Bendrą Frontą," kuris, mūsų manymu, tinkamai varo šelpimo darbą šiame mieste.

Štai dėlko katalikai, senai dirbdami šį darbą, nemato reikalo susidėti su nauju, niekam nepažįstamu, nieko nenuveikusiu gaivalu, kokiu ten "Tarptautiniu Bendru Frontu." Sunku suprasti, kodėl "Bendri Frontininkai" negali pritapti prie vienos viršminėtos organizacijos.

Juozas Čeplinskas,
25 kuopos pirmininkas.
Valentinas Matelis,
25 kuopos raštininkas.

SHENANDOAH, PA.

Keturiasdešimt Valandų Atlaidai

Kovo 26 d., šv. Jurgio bažnyčioje prasidės 40 valandų Garbinimo Šv. Sakramento Atlaidai ir baigsis kovo 28 d., iškilmingais mišparais. Šv. Komunija bus išduodama 5 val. kas rytą ir šv. mišios bus 7, 8, 9 ir 10 valandą. Iškilmingi mišparai 7 val. vakare. Visais rytais ir vakarais svečiai kunigai klausys išpažinties. Vaikų išpažintis bus klausoma pirmadienį 5-tą valandą. Antradienio vakarą po mišparų bus iškilminga procesija. Per visas tris dienas pamokslus sakys garsus ir iškalbus pamokslininkas kun. Dr. Mendelis iš Baltimore. Pamokslai bus sakomi tuojau po sumos ir laike mišparų. Daug svečių kunigų užprašyta dalyvauti iškilmėje, todėl bus Shenandoah lietuviams katalikams geriausia proga atlikti šv velykinę išpažintį.

NEWARK, N. J.

Lietuvių profesionalų ir studentų susirinkimas

Pereitą sekmadienį, kovo mėn 19 d. Newark Athletic Klubo, Newark, N. J., įvyko lietuvių profesionalų ir studentų organizacijos New Jersey iniciatorių posėdis. Šis pirmas posėdis, sušauktas Lietuvos Generalio Konsulo P. P. Žadeikio, buvo pirmas žingsnis organizuoti visus lietuvius profesionalus ir studentus New Jersey valstijoj.

Į posėdžio prezidiumą buvo išrinkti — Dr. A. Bacevičius, pirm. ir K. V. Baltramaitis, sekr. Diskusijose per posėdį kalbėjo dauguma dalyvių ir visi pabrėžė reikalingumą organizavimo kultūrinės organizacijos, rūpintis lietuvių kalbos likimu Amerikoje, šelpti moraliniai ir pinigiškai lietuvius studentus, ruošti paskaitas mūsų visuomenei, įsteigti lietuvių kalbos kursą Columbia Universitete, ir veikti kuo plačiausia tautiškoj dirvoj Lietuvos naudai. Taipgi buvo išrinkta laikina komisija parūpinti statutą ir paruošti ateičiai planus dėl veikimo. Į komisiją įeina: Dr. A. Bacevičius, Dr. A. Šliupaitė, Adv. A. Washkevich, K. Paulauskas, K. Baltramaitis, Vice Konsulas p. P. Daužvardis ir Generalis Konsulas p. P. Žadeikis, komisijos patarėjas.

Ateinantis posėdis bus sušauktas komisijos nuožiūra, kuomet ji bus sustačius statutą. Dėl išlaidų komisijai buvo surinkta keturiolika dolerių ($14.00).

K. V. B.

LIETUVOS GEN. KONSULATO NEW YORK'E PAIEŠKOJIMAI

RUTKA, Juozas, kilęs iš Janaukos, Mariampolės apskr., iki 1921 metų gyvenęs Rosemont, W. Va.

STANKEVIČIUS, Antanas, kilęs iš Pamačeliškių, Mariampolės apskr., seniau gyvenęs 907 Hickory St., Minersville, Pa.

BUTKEVIČIUS, Bronius, prieš karą gyvenęs, gal ir dabar tebegyvenąs, Worcester, Mass. Tėvas Juozas Butkevičius, gyv. Vaidatonių km., Kedainių apskr., labai susirūpinęs ir norėtų sūnaus likimą ar adresą gaut (10-1188).

RAKEVIČIUS, Martynas, kilęs iš Pernaravos ir Ariogalos valsčių, gyvenęs Lincoln, N. H.

ŽEIMAVIČIUS, Kostas, seniau gyvenęs 911 Mellon St., Philadelphia, Pa.

VAITKEVIČIUS, Matas, Antano ir Marijonos sūnus, kilęs iš Prienų parapijos ar gal iš Balbieriškio val., gyvenęs Shenandoah, Pa., neva miręs prieš porą metų (10-1713).

ZAGORAS, Joselis-Džay, Amerikon atvykęs prieš 35 metus ir apsigyvenęs Philadelphia, Pa.

MERFELDAS, Jonas, Amerikoje apie 40 metų, gyvenęs New York'e.

MOCKEVIČIUS, Mykolas, Amerikon atvykęs prieš 30 metų, dar 1923 m. gyvenęs Waterbury, Conn. Svarbu išaiškinti likimą (10-1960).

ŠARAS, Aleksandras, kilęs iš Rizdikų km., Josvainių valsč., gyvenęs Worcester, Mass., lankęsis Lietuvoje 1912 m. ir vėl grįžęs Amerikon.

BEREIŠAI, Kazys ir Jonas, Amerikon atvykęs prieš 30 metų.

ŽADEIKIS, Pranas, ir duktė Minna, seniau gyvenę Brooklyn, N. Y., ir Freeport, N. Y., 1918 m. neva išvykę į California.

ŠILANSKIS, Adomas, tarnavęs Amerikos kariuomenėje, gyvenęs 718 Prospect St., Portage, Pa. ir 30 Greenwich St., New York, N. Y. Nežinia iš kurios vietos paimtas kariuomenėn ir dabartinis adresas.

GRIMALAUSKAS, Benediktas, Amerikon atvykęs 1905 m. iš Traupio mt., Ukmergės apskr., gyvenęs Philadelphia, Pa.

RAUDONIAI, Gabrielius, Vincas, Feliksas, Marcelė ir Antanina, gyvenę Nashua, N. H., bene 6 Williams Court.

BALTRUŠAITIS, Teodoras, kilęs iš Žalebėkių, Griškabūdžio v., Šakių apskr., gyvenęs Waterbury, Ct.

PABRICA, Juozas, miręs 1916-19 m. Brooklyn, N. Y., gyvenęs 5604 Remson Pl., Maspeth, N. Y.

Ieškomieji arba apie juos ką žinantieji teikitės atsiliepti į **Consulate General of Lithuania,** 11 Waverly Place, New York, N. Y.

SUĖMĖ STAMBŲ VAGISIŲ

Miami Beach, Florida. — Kovo 15-tą policijos viršininkas Robert Teaney paskelbė, kad atsirado $365,000 vertės gražnų (jewelry). Tarp jų randasi už $65,000 gražnų pavogtų nuo dainininkės Grace Moore. Ją apvogė pereitą mėnesį besimaudant vietos maudyklėse. Vogtos brangenybės atrastos pas suimtą vagišių Harry Sidmor iš New York.

"GARSO" SPAUSTUVĖ

ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS GRAŽIAI, GREITAI IR UŽ PRIEINAMĄ KAINĄ.

IŠ KITŲ MIESTŲ PRISIŲSTI DARBAI VISUOMET ATLIEKAMI LAIKU. VISI ESTI PATENKINTI ŠVARIU DARBU.

SUSIVIENYMO KUOPOS IR NARIAI NEPAMIRŠKIT SAVOS SPAUSTUVĖS.

SPAUDOS DARBUS SIŲSKITE ŠIUO ADRESU:

"GARSAS"
73 EAST SOUTH STREET (P. O. BOX 421)
WILKES-BARRE, PA.

AMERIKOS EPISKOPATO PROTESTAS PRIEŠ KATALIKŲ PERSEKIOJIMĄ MEKSIKOJ

Jungtinių Valstybių 67 vyskupai metiniame susirinkime lapkričio mėnesį 1932 m. Katalikų Universitete, Washington, D. C., prieš katalikų persekiojimą Meksikoj priėmė sekančią rezoliuciją:

"Jungtinių Valstybių kardinolai, arkivyskupai ir vyskupai susirinkę Washington, D. C., griežtai vėl protestuoja prieš katalikų bažnyčios persekiojimą Meksikoj ir prieš Meksikos valdžią už nesuteikimą tikybinės laisvės piliečiams. Persekiojimo faktai labai aiškiai yra išdėstyti Šv. Tėvo Pijaus XI Enciklikoj apie Meksiką. Vienok Enciklika negalėjo išdėstyti visų įvykių apie neteisybes ir persekiojimus, kurie palietė katalikų bažnyčią iš Meksikos valdžios pusės.

Valdžia ištrėmė Apaštališkąjį Delegatą. Meksikos valdžia apribavo kunigų skaičių skiriant vieną kunigą dėl 50,000 žmonių; jie tai daro tiksliai, kad sunaikinus bažnyčią ir ištraukti iš žmonių širdžių tikėjimą.

Šv. Tėvo nepaprasta kantrybė, viso pasaulio nusistebėjimui, ragina Meksikos tikinčiuosius kantriai nešti tas neteisybes, ir siūlo jiems vartoti vien tik apribotas teises savo teisybei apginti. Mes reiškiame savo užuojautą, pagyrimą ir visokeriopą pagalbą Meksikos vyskupams ir tikintiesiems jų kentėjimuose. Kaiminystės tautos tikybinės laisvės teisių varžymas yra rimtas ir svarbus dalykas rimtai galvojančiam žmogui; tie įvykiai yra labai žalingi draugingiems santykiams, kurie turėtų būti tarp visų Amerikos kontinento tautų.

Mūsų krašte tikybos laisvė ir jos išpažinimas yra, tarsi, įgimtas dalykas. Todėl mes jaučiame pateisintais prašyti visų savo piliečių įdomautis ir veikti, kad sugrąžinus Meksikos piliečiams pilną laisvę jų tikybos išpažinime."

OMAHA, NEBRASKA, ŠV. ANTANO PARAPIJOS 25-KIŲ METŲ SUKAKTUVĖS

Rašo KUN. JUOZAS JUSEVIČIUS

(Tęsinys)

Be vietinės parapijos kun. J. Jonaitis dažnai važiuodavo į Kansas City bei Sioux City ir tenai rūpinosi lietuvių dvasios reikalais. Jis raginte ragino žmones statyti savo bažnyčią ir gauti lietuvį kunigą. Jo įtekmė nebuvo tuščia. Šiandien vienoje ir kitoje vietoje lietuviai džiaugiasi savo parapija.

Pagaliau kun. Jurgis Jonaitis, norėdamas patarnauti kareiviams dvasios reikaluose, išėjo į J. A. V. kariuomenę kovo 11, 1918 metais.

Jo vietą užėmė kaipo administratorius kun. A. Tamoliūnas. Dėl nesveikatos jis ilgai čia nebuvo. Kėl trumpam laikui čia klebonavo kun. A. Srzeszykowski, lenkas. Dabar jis yra miręs.

Kun. Jonas Olichnavičius

Dabar vėl atvyko lietuvis kun. Jonas Olichnavičius. Jis pasižymėjo tuo, kad galėjo surinkti pinigų ir atmokėti skolą. Šių žodžių rašytojas tikruose šaltiniuose surado, kad kun. J. Olichnavičius bazaru 1920 metais sugebėjo padaryti $5,300 ir apmokėti skolą. Tai buvo nepaprastas dalykas. Net ir didesnėse parapijose to negalima padaryti.

Turmpai pabuvus parapijoje, jis nupirko du lotu užmokėdamas už juos $401.15 centų. Matote, jis norėjo statyti mokyklą. Bet mokyklai laikas da nebuvo pribrendęs. Da nebuvo daug žmonių ir dėl to da negalima buvo pradėti statyti mokyklą.

Be to, dar nelaimė atsitiko. Spalių 5, 1920, sudegė bažnyčia. Tai buvo didelė nelaimė Omahos lietuviams. Visos grindys, stogas, altoriai, vargonai, paveikslai ir kiti bažnyčios dalykai sudegė. Pasiliko tik sienos.

Iš tos priežasties per šešis mėnesius negalima buvo bažnyčioje laikyti pamaldų. Pamaldos buvo laikomos viename klebonijos vieškambaryje. Kun. Olichnavičius tik ką suspėjo truputį pataisyti bažnyčią, paėmė ir išvažiavo.

Kunigas Jurgis Mikulskis

Kun. Jono Olichnavičiaus vietą užėmė kun. Jurgis Mikulskis rugsėjo 7 d., 1922 metais. Po sudegimo bažnyčia buvo labai apleista. Kun. Jurgis Mikulskis, būdamas jaunas ir energingas, stengėsi viską pataisyti ir atnaujinti.

Kai jau truputį dalykus sutvarkė po nelaimės, kuri įvyko gaisro metu, 1924 metais pradėjo statyti mokyklą. Mokyklą pastatę su keturiais kambariais. Kiekviename kambaryje turi talpintis du skyriu. Pirmam aukšte padarė ruiminga svetainę, kurioje galima sutalpinti pusę tūkstančio žmonių. Tais pačiais metais mokyklą buvo ir atidaryta.

Pastatęs mokyklą, jis atidavė seserims klebboniją, o pats apsigyveno mokyklos kambariuose. Tenai išgyveno tris ar daugiau metų. Bet visgi tai nebuvo tinkama vieta kunigui gyventi. Per mažai buvo vietos.

Taigi, 1927 metais jis pastatė sau šešių kambarėlių namelį šale mokyklos. Tas namelis labai brangiai atsiėjo dėl to, kad jis nebuvo naujas. Jį reikėjo perdirbti ir iš naujo taisyti net du kartu.

Laikui bėgant, bažnyčia viduje labai apdulkėjo. Taigi, jis gražiai ją išmaliavojo. Be to, visur taisė namus. Su Juozu Šviežausku ir Juozu Vipbickiu prisodino dar daugiau medžių bei krūmų ir ištaisė šaligatvius. Tam darbui reikėjo daug pinigo. Pasidarė labai didelės išlaidos.

Pagaliau besirūpindamas parapijos medžiaginiais reikalais ir parapijonų išganymu, kun. J. Mikulskio sveikata labai sumenkėjo. Matydamas, kad da gali blogiau būti, kovo 9, 1932, jis atsistatydino nuo klebono pareigų Šv. Antano parapijoje. Jis buvo tuojau paskirtas į Šv. Juozapo ligoninę kapelionu, kur ir dabar sekmingai darbuojasi.

Kun. Juozas Jusevičius

Pagaliau buvau pakviestas iš Chicagos užimti klebono vietą. Tuo tarpu parapijos padėjimas buvo labai sunkus. Buvo daug nesutikimų, priešingumų ir atšalimo. Be to, didelė skola slėgė parapiją. Nesibijodamas sunkumų pradėjau visus kviesti į darbą. Visi ir paklausė.

Ne tik tie paklausė, kurie naudojosi Bažnyčios patarnavimu, bet ir tie, kurie jau truputį yra atsitolinę nuo savo gerosios motinėlės, Bažnyčios, atėjo į pagalbą. Visi iš vieno pradėjo remti parapijos reikalus. Tai davė progos man aprūpinti visus einamus reikalus, atmokėti nuošimčius ir da į šešis mėnesius išmokėti $3,300.00 skolos, kuri būtinai turėjo būti užmokėta.

Galima stačiai tvirtinti, kad jeimes ir toliau laikysimės vienybės visi iš vieno dirbsime, galėsime lengvai išmokėti skolą, palaikyti mokyklą ir apginti savo vaikelius nuo iš tautėjimo.

(Bus daugiau)

TIESIAI Į KLAIPĖDĄ

BE PERSĖDIMO SPECIALĖ KELIONĖ GARLAIVIU

BERLIN

IŠPLAUKS IŠ NEW YORKO GEGUŽĖS 10 D.

Pasažieriai nuo garlaivio EUROPA, išplaukiančio iš New Yorko gegužės 14 d., kurie keliauja į Lietuvą, bus perkelti į garlaivį BERLIN Bremene.

IŠ UOSTO Į UOSTĄ

Informacijų kreipkitės į autorizuotus Lloyd agentus ar į

NORTH GERMAN LLOYD

57 BROADWAY NEW YORK

APIE KATALIKŲ PASIAUKOJIMĄ DIEVUI IR TAUTOS REIKALAMS

(Kazio Krušinsko kalba pasakyta Katalikų veikimo savaitėje šv. Jurgio parap. svetainėje kovo 12-tą, C. Brooklyne)

Mes gyvename tokiame laike, kada visų katalikų yra didžiausis reikalas katalikiškai įsisąmoninti, t. y. pilnai susipažinti su visais Katalikų Bažnyčios dėsniais-įsakymais ir būti visur ir visame aktingu kataliku, arba kitaip tariant, būti susipratusiu kataliku. Nes yra daugelis, nors ir geri katalikai, bet jie nėra sąmoningi, t. y. nesusipratę katalikai, pertai labai dažnai ir nenoromis jie pasitarnauja katalikų priešams.

Taigi šv. Tėvas suprasdamas tą Katalikų Bažnyčiai žalą, ragina visus vyskupus, klebonus ir visus katalikus daryti paskaitas, rašyti spaudoje katalikų įsąmoninimo reikalu ir tą visą darbą jis pavadino "katalikiškuoju veikimu arba katalikų akcija."

Kadangi mūsų obalsis yra "Dievas ir Tėvynė," gi Dievo du didžiausi meilės prisakymai yra: "Mylėsi savo Viešpatį Dievą iš visos savo širdies, iš visos savo dūšios, iš visų savo minčių ir iš visų savo jėgų, o savo artimą, kaip patsai save." Didžiausiu mūsų artimu yra mūsų tėvai, broliai-seserys ir visi tie žmonės, kurie kalba mūsų tėvų kalba, t. y. lietuviai ir toji šalis, žemė, kame lietuviai gyvena. Tai yra tie dalykai, kuriuos kiekvienas geras katalikas myli iš visos širdies, dėl tos meilės pasišvenčia ir reikalui esant net savo gyvybę paaukoja.

Jei atversime senovės Lietuvos istorijos lapus, rasime, kad daugiausia pasiaukoję Lietuvai jos vadai D. L. Kun. Mindaugas ir D. L. Kun. Vytautas buvo katalikai. Adomas Mickevičius, vienas iš geriausių senos kartos rašytojų, nors nutautintas, bet tikintis žmogus šaukia, "O Litwo Swienta, krai mui kochani." Eikime toliau. Imkime didžiuosius rusų priespaudos laikus. Uždraudus lietuvių spaudą lotynų raidėmis, vyskupas Motiejus Valančius pirmasis vyksta Vokietijon, Tilžėje jis suranda lietuvišką spaustuvę, padaro su ja sutartį, pats rašo ir kitus ragina lietuviškai rašyti ir siųsti Tilžėn spausdinti, gi tiems raštams paskleisti Lietuvoje, organizuoja knygnešių būrius. Tai buvo didelis pasišventimas dėl tėvynės ir brolių lietuvių—"mylėsi savo artimą, kaip pats save."

1893 m. Kauno gubernatorius, surusėjęs vokietis, gen. Klingenbergas, norėdamas graičiau surusinti lietuvius, užsimano uždaryti lietuvių katalikų bažnyčią Kražiuose. Lietuviai katalikai, kaip vienas, stoja savo Dievo namų ginti. Jiems nebaisūs kazokai, nei jų aštrūs kardai, nei šikšninės nagaikos. Jie aukojas, pasišvenčia apgynimui Dievo namų — "mylėsi savo Viešpatį Dievą iš visų savo jėgų ir iš visos savo dūšios." O tuo tarpu atsižadėjęs katalikybės kulvarta uriadninkas raitas įjoja bažnyčion vydamas lietuvius katalikus, nes jis atsimesdamas nuo katalikų atsimetė ir nuo lietuvių nueidamas biauriausiu būdu lietuvių engėjams rusams tarnauti.

Imkime pereito šimtmečio lietuvius inteligentus. Katalikai, kunigais tapę, liekas Lietuvoje, savo broliams tarnauti, juos šviesti, Lietuvai skaistesnėn ateitin kelią skinti. Čia vėl pildo Dievo įsakymą — "mylėsi savo artimą, kaip pats save." Pasauliniai inteligentai, baigę mokslus, tapę profesijonalais, vyksta Rusijon — rusų švietsi, vedę ruses sau už žmonas, kūrė rusų inteligentų šeimas, nes jie paniekinę katalikybę, paneigę ir Dievo įsakymą — "mylėsi artimą savo, kaip pats save." Jie Lietuvą pamiršo.

Rusams persekiojant lietuvių visuomenės veikėjus inteligentus ir šiaip susipratusius lietuvius, mes randame tik vieną įžymų pasaulietį veikėją Dr. Vincą Kudirką, kuris nebuvo praktikuojančiu kataliku, bet pasiliko Lietuvoje gyventi ir daug dėl jos nukentėjo, kad tuo tarpu katalikų šimtai yra daug nukentėję kalėjimuose (gilumoj Rusijoj bei Sibyre ištrėmime).

Imkime kad ir naujai atgimstančios Lietuvos kovotojų sudėtį. Panagrinėkime jų asmenybę. Katalikai moksleiviai ateitininkai iki vienam stoja Lietuvos kariuomenėn savanoriais. Kai kurie iš jų — Dovydaitis, Sirutavičius, Matulaitis ir kiti—gyvybes paaukoja už savo gimtąjį kraštą, nes jie, kaip katalikai, pilnai pasiaukoja savo obalsiui — "Dievas ir tėvynė," gi bedieviai, atsižadėję Dievo ir katalikybės — Kapsukas, Angarietis, Deržinskis, Pilsudskis — Lietuvon veda svetimųjų gaujas, kad Lietuva ir vėl svetimiems pavergta tarnautų.

Lietuvai tapus nepriklausoma, sušauktas Steigiamasis Seimas. Katalikai turėdami absoliučią atstovų daugumą (59 prieš 53) pasiaukoja dėl tėvynės ir lietuvystės; jie nusileidžia, daro su liaudininkais bloką, nes jiems tėvynės meilė liepia pamiršti partijos ribas, kad ir kitus įtraukti į naudingą tėvynei darbą. Lietuvai sekas. Atgauna Klaipėdą, įveda savo pinigus, suorganizuoja stiprią patrijotingą Lietuvos kariuomenę, įveda žemės reformos įstatymą, kad neturinčius žemės, bet norinčius ją dirbti, bežemiams kumečiams—bernams dvarų žemė dalinama. Žodžiu, daroma, kad Lietuvoje lietuvis galėtų gyventi.

Bet štai 1926 m. liberalai gauna Seimo atstovų daugumą. Jie susideda ne su lietuviais katalikais, bet su žydais, lenkais ir vokiečiais, pradeda lietuvius persekioti. Surengia lietuvių patrijotingų studentų užpuolimą (raitoji policija). Senus lietuvių veikėjus (gen. Bulota) gatvėse įžeidinėja. Įveda netvarką ir galainiu iššaukia kariuomenės sukilimą ir to paseka — diktatūra Lietuvoje. Nes jie "Dievas ir tėvynė" obalsio nesilaikė ir pertai šiandien lietuvis ir vėl gyvena priespaudoje be pilietinių teisių.

Galainiui paimkime kad ir Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvius. Katalikai laikydamiesi Dievas ir tėvynė obalsio sukūrė virš šimtą parapijų. Įkūrė ir dideliu pasiaukojimu užlaiko tarp 50-60 parapijinių mokyklų su keliais desėtkais tūkstančių mokinių, įkūrė ir užlaiko net kelias aukštesniąsias mokyklas, tas viskas mums atseina šimtus tūkstančių dolerių kas metas. Katalikai pasišvenčia ir nerūgoja, nes jie pildo savo obalsį: Dievas ir tėvynė! Kad tuo tarpu visi tie, kurie save tautininkais vadina, jokių nei pastangų nedaro, kad savo kokią nors mažą mokyklėlę įsikūrus. Jie daug kalba apie tėvynę, katalikams išmėtinėdami nepatriotiškumą, bet tuo tarpu jų darbų nesimato. Mat, tuščia bačka vis garsiau barška.

Žmonių įpročiu yra vadinti žmogų sulig jo užsiėmimo: daktarą — gydytoju, teisininką — advokatu, drapanų gamintoją — siuvėju ar kriaučium, batų siuvėją — batsiuviu arba šiaučium ir tt. ir tt. Žodžiu titulas taikomas prie užsiėmimo. Yra žmonių, kurie nori titulų, kurių jie neturi, tokius lietuviai vadina šunadvokatis, šundaktaris ir panašiai vien dėl to, kad šie yra pasisavinę ne jiems priklausomus titulus.

Kaip tada vadinti tuos žmones, kurie tautinių darbų nedirba, tautos gerovei nepasišvenčia, bet save tituluojas "tautininkais." Norint būti nuosekliais ir laikytis žmonių įpročių, kad vadinus žmogų sulig jo užsiėmimo, šiuos pastaruosius reiktų vadinti tikruoju jų vardu, bet ne tautininkais. Sprendžiant sulig žmonių darbų, tikruoju pilnoje to žodžio prasmėje tautininku yra tiktai lietuviai katalikai, nes jie tautos reikalams pasišvenčia, dėl jos net gyvybę paaukoja.

Paimkime kad ir lenkų pavergtą Lietuvos dalį. Perkratykime visus lenkų nukankintus lietuvius, ar rasime ten bent vieną bedievį lietuvį lenkų nukankintą? Ne, jų nėra, nes jie nėra tikri tautininkai, jie neturi obalsio Dievas ir tėvynė ir dėl jos jie nesiaukoja. Gi tuo tarpu katalikų desėtkai jau yra nužudytų, jų tarpe net keletas kunigų.

Taip, mes katalikai dirbame lietuvystei pilnai laikydamies mūsų obalsio Dievas ir tėvynė. Mes dirbame lietuvystei ir dėl to, kad pildome Dievo įsakymą — mylėti savo artimą. Mes dirbame ir mylime Lietuvą ir dėl to, nes ir Kristus, Kurio sekėjais esame, mylėjo savo tėvynę ir verkė žiūrėdamas į Jeruzolimą permatydamas jo sunaikinimą.

Lietuvių katalikų pasišventimu Lietuva nesurusėjo. Dideliu katalikų pasiaukojimu Lietuva atgavo nepriklausomybę. Tiktai katalikų pasišventimu Lietuva atgaus savo seną sostinę Vilnių.

Nes mes pilnai laikomės mūsų obalsio — Dievas ir Tėvynė.

ĮVAIRENYBĖS

KIEK LIETUVOJ GYVULIŲ

Nuo visuotino žemės ūkio surašymo 1930 m. gyvulių skaičius šiaip dėja:

	1932 m.	1930 m.
Arklių	589,200	561,725
Raguočių	1,154,060	1,033,787
Avių	625,210	603,597
Kiaulių	1,233,420	1,207,177
Vištų	3,524,510	3,259,892
Žąsų	275,930	211,877

Tuo būdu daugiausia per pastaruosius dvejus metus padidėjo raguočių gyvulių skaičius—120,273, vištų — 264,618, žąsų — 64,053, arklių—27,475, kiaulių — 26,243, avių — 21,613.

20-JO ŠIMTMEČIO ŽEMĖS DREBĖJIMAI

Einamo 20-jo šimtmečio laiko tarpy yra įvykę šie įžymesni žemės drebėjimai:

1902 m. — St. Pierre, Martinique; drebėjimas ir išsiveržimas Pelee kalno; žuvo 30,000 gyventojų.

1906 m. — drebėjimas ir išsiveržimas Vezuvijaus kalno; žuvo 200 gyventojų.

1906 m. — žemės drebėjimas sunaikino San Francisco miestą; žuvo 452 gyv., materialiai nuostoliai siekė $350,000,000.

1906 m. — žemės drebėjimas Valparaiso, Chili; žuvo 1500 žmonių; turtų sunaikinta už $100,000,000.

1907 m. — Kingston, Jamaica; žuvo 1000 gyv.

1908 m. — Sicilijoj ir Kalabrijoj; žuvo 76,493 gyv.

1912 m. — Turkijoj; žuvo 3000 gyv.

1915 m. — Centralinėj Italijoj; žuvo 29,978 gyv.; sunaikino 372 bendruomenes ir kelis didesnius miestus.

1917 m. — Guatemaloj; žuvo 2500 gyv.

1919 m. — Javoj; žuvo 5100 gyv.; sunaikino 31 kaimą.

1920 m. — Meksikoj; žuvo 3000 gyv.

1923 m. — Persijoj; žuvo 4600 gyventojų.

1923 m. — Japonijoj; nukentėjo Tokio, Yokohama ir apielinkės; žuvo 99,331 gyv.

1923 m. — Japonijoj, labiausia nukentėjo Kioto šiaurinė dalis; žuvo 3,274 gyv.

1928 m. — Danų Rytinėj Indijoj; žuvo 1200 gyv.

1929 m. — Persijoj; sunaikino 7000 trobesių; žuvo 2000 gyv.

1929 m. — Tarp New York ir New Foundland; pakilę jūrų bangos nunešė apie 40 žmonių gyvybių.

1929 m. — Pietinėj Italijoj; žuvo 1,475 gyv.

1929 m. — Managua, Nicaragua; žuvo 1000 gyv.

1933 m. kovo 3-čią — Japonijoj, šiaurinėj Honshu; žuvo 1600 gyv.

1933 m. kovo 10-13 dienomis — Pietinėj Californijoj; žuvo apie 150 gyventojų, sugriauta tūkstančiai trobesių; materialiai nuostoliai siekia apie $70,000,000.

VISAS PASAULIS PASKENDĘS SKOLOSE

Milžiniškos Skolos Slėgia Valstybes

Buvusios sąjungininkų valstybės turi vadinamųjų karo skolų Amerikos Jungt. Valstybėms, iš viso *apie 6 milijardus dolerių*. Tačiau tai dar toli gražu ne viskas. Visos pasaulio valstybės turi daugiau ar mažiau *užsieninių ir vidaus skolų*, kurių bendra suma visur, kartais po keletą kartų, *viršija išleistų ir esančių apyvartoje pinigų kiekį*.

Aukščiausią skolų sumą turi *Didž. Britanija*. Jos vidaus skolos siekia 31,6 milijardų ir užsienio skolos tik 696 milijonus dolerių. Taigi, bendra Anglijos skola, užsienio ir vidaus, skaitant svarą sterlingų po 4,9 dolerių, siekia apie *32,3 milijardų dolerių*. Be to, ji turi apie pusantro milijardo dolerių karo skolų.

Prancūzija taip pat turi daugiausia vidaus skolų, kurios siekia apie *10½ milijardų dolerių*. Užsieninės Prancūzijos skolos tesudaro 185 milijonus dolerių ir karo skola Amerikai — 3 milijardai dolerių. Taigi, Prancūzija iš viso įvairių skolų turi arti *24 milijardų dolerių*.

Belgijos valstybės skolas sudaro 744 mil. dolerių vidaus paskolų emisijos ,312 milijonų užsienių skolų ir 209 milijonai dolerių karo skolų, iš viso *1,265 milijonai dolerių*.

Italija turi 4,8 milijardus dolerių vidaus skolų, 92 milijonus dolerių užsienio skolų ir 840 milijonų dolerių karo skolų Anglijai ir Amerikai, iš viso apie *5,732 milijonus dolerių skolos*.

Amerikos Jungt. Valstybės turi tik vidaus skolą *17 milijardų dolerių* sumoje. Atsiėmusi karo skolas, Amerika gali lengvai savo vidaus skolas likviduoti.

Vokietijos vidaus ir užsienio skolos sudaro iš viso apie *2,8 milijardų dolerių*.

Palyginti menkos yra skolos tų valstybių, kurios nedalyvavo pasauliniame kare, kaip *Olandijos, Šveicarijos, Švedijos* ir kitų.

"M. L."

NAUJI RAŠTAI

(Atsiųsti paminėti)

"ATEITIS," mėnesinis moksleivių žurnalas. Nr. 1, 1933 m. sausio mėn. ir Nr. 2, 1933 m. vasario mėn. Kaunas.

"ŠV. BENDRAVIMO KALENDORIUS 1933 M." Sieninis. Išleido "Šaltinis," Marijampolė, 1933 m.

"ŽIDINYS," literatūros, mokslo, visuomenės ir akademiškojo gyvenimo mėnesinis žurnalas. Nr. 2, 1933 m. vasario mėn. Kaunas.

"STUDENTŲ ŽODIS," Amerikos lietuvių katalikų studentų organizacijos žurnalas. Nr. 3, 1933 m. kovo mėn. So. Boston, Mass.

"IŠPAŽINTIS IR KOMUNIJA." Parašė kun. P. Rauduvė. Antras leidimas. Kaunas, 1933 m.

APIE KNYGĄ "DIEVE, PASIGAILĖK MŪSŲ!"

Mums pranešta, kad P. ir K. Jurgėlų (Jurgelevičių) išverstoji W. T. Scanlon'o didžiojo karo apysaka "Dieve, pasigailėk mūsų!" jau baigiama spausdinti. Tos knygos išspausdinta jau 320 puslapių; iš viso bus apie 400 pusl. Ji spausdinama Lietuvoje. Kol bus baigta spausdinti ir atgabenta į Ameriką, išeis du-trys mėnesiai. Taigi, tos knygos leidėjai bei prenumeratoriai gaus knygas apie birželio mėnesį (June). Kas dar nori iš anksto (pigiau) užsiprenumeruoti šią knygą už $2.00 ir nori būti paminėtos knygos leidėju, tegu pasiskubina kreiptis: Rev. L. Draugelis, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.

Berlinas. — Fašistinė vyriausybė nauju ambasadorium Washingtonui paskyrė Dr. Hans Luther, buvusį Reichsbanko prezidentą.

Pennsylvania steito statistikos parodo gimimų ir mirimų mažėjimą. Pernai metais (1932) širdies ligomis mirė 23,433, vėžiu — 10,040, plaučių uždegimu — 8,015, džiova — 5,158, influenza — 2,884.

Andersonville, Mich. — Kovo 18-tą Grand Trunk keleivinis traukinis suvažinėjo automobilį. Trys vyrai ir du vaikai užmušti. Žuvusių kūnai arba jų dalys buvo nuvilktos šimtus pėdų nuo incidento vietos.

LIETUVIAI!

VAŽIUOKIT TIESIAI Į KLAIPĖDĄ

SU

DIDELE VASARINE EKSKURSIJA

LAIVU

S. S. FREDERIK VIII

IŠ NEW YORK'O BIRŽELIO 3, 1933

LAIVAKORČIŲ KAINOS:

	Į vieną pusę	Į abi pusi
Trečia klesa	$ 92.00	$153.50
Turistine klesa	111.50	187.00
Kabine klesa (minimum)	132.50	245.00

— Taksai reikia primokėti —

Dėl platesnių informacijų, užsakymų ir laivakorčių kreipkitės pas mūsų agentus:

Cosmopolitan Travel Service, J. Ambrazieju ir E. Rudnikas, Sav., 168 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Atlantic Travel Service, K. Sidabras, Prop., 342 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Bartkevičius, P., 678 N. Main St., Montello, Mass.
"Dirva," 6820 Superior Avenue, Cleveland, Ohio.
Molis, P., 1730 — 24th Street, Detroit, Mich.
John Sekys, 433 Park Street, Hartford, Conn.
"Naujienos," 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Trečiokas, A. S., 197 Adams St., Newark, N. J.
Urbšas, J. J., 187 Oak Street, Lawrence, Mass.
Varašius, A., S. 12th & Carson St., Pittsburgh, Pa.
"Vienybė," 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Washner, C. J., 1921 Carson St., Pittsburgh, Pa.
Žemantauskas, J., 130 Congress Ave., Waterbury, Conn.

Arba pas bile vietinį autorizuotą agentą arba

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE

27 Whitehall Street, New York, N. Y. — 248 Washington St., Boston, Mass. — 130 N LaSalle St., Chicago, Ill.

Vietinės Žinios

LANKĖSI

Kovo 17-tą ir 20-tą lankėsi 46 kp. reikalais kp. raštin. J. J. Nevulis iš Sugar Notch, Pa.

MIRĖ

A. A. Albertas Kašėta, 29 m., gyv. 73 Lawrence St., Edwardsville. Mirė kovo 17-tą. Velionis sirgo du mėnesiu. Paliko žmoną, du sūnus, tėvą ir brolį. Kovo 21-mą buvo laidotuvės su bažnytinėm apeigom atlaikytom šv. Marijos bažnyčioj, Kingstone. Palaidotas Pringle kapuose.

A. a. Marė Brazienė, gyv. 317 Matson Ave., Parsons, Pa. Mirė kovo 17-tą. Kovo 21-mą po gedulo pamaldų šv. Pranciškaus bažnyčioj, Miners Mills, Pa., palaidota par. kapuose. Velionė paliko šešis vaikus.

A. a. Julė Vilčinskaitė, 19 m., gyv. su tėvais 7 Main St., Inkerman, Pa. Paliko tėvus, 6 brolius ir 2 seseris. Kovo 21-mą po gedulo pamaldų šv. Kazimiero bažnyčioj palaidota par. kapuose.

A. a. Jonas Zaleskis, 45 m., gyv. 615 No. Main St., Pittston. Mirė kovo 19-tą Taylor ligoninėj. Liga užklupo ūmai, vaikščiojant Main gatvc, Duryea. Paliko vieną brolį ir dvi seseris. Palaidotas kovo 21-mą su bažnytinėm ceremonijom atlaikytom šv. Kazimiero bažnyčioj, Pittston.

A. a. Antanas Skiečius, gyv. 12 Union St., Inkerman. Mirė kovo 19-tą. Sirgo ilgoką laiką — net šešis mėnesius. Velionis atvykęs iš Lietuvos 30 metų išgyveno Inkermane. Dirbo Pittston Co. kasykloj Nr. 6. Paliko du sūnus, 5 dukteris ir 9 anūkus. Kovo 22-rą palaidotas su bažnytinėm ceremonijom atlaikytom šv. Kazimiero bažnyčioj, Pittstone.

UŽBAIGIA DAINAVUS PER RADIO

Mrs. Agnes Yarrow, visų mylima Wyoming Klonio dainininkė, kuri per visą žiemą linksmino Wyoming Klonio lietuvius savo gražiomis dainelėmis per radio su Mrs. Anna Mras, daro pertrauką. Kadangi yra visokiais naminiais reikalais užimta, tai negalės daugiau kas trečiadienį dainuoti. Ji retkarčiais dainuos iš Reading Pa. stoties ir WJZ New York.

Mrs. Yarrow taria nuoširdų ačiū radio klausytojams, kurie jai išreiškė savo simpatiją laiškais ir telefonu.

FUTURISČIŲ KLŪBAS LAIKĖ CARD PARTY

Pereitą savaitę Futurisčių klūbas laikė Card Party pas p-lę Agnes Wecher, Stanton Street, Hudson.

Dovanas laimėjo N. Pajaujūtė, Julė Beganskiūtė, Catharine Sudnick ir Mrs. Madaline Straigis.

Užbaigus lošti kortomis turėta užkandžiai.

JUOZAPINĖ MOTERŲ VAKARIENĖ

Sekmadienio vakare, kovo 19, Alliance svetainėj Plymouthe, Wyoming Klonio Lietuvių Moterų Klūbas surengė vadinamą Juozapinę vakarienę (tą dieną buvo šv. Juozapo). Žmonių buvo virš poros šimtų ir visi buvo patenkinti, nes vakarienė buvo gera ir programa buvo įvairi.

Be įvairių muzikantų J. Unice, solistas iš Wilkes-Barre, gražiai sudainavo "Kur bakužė samanota" ir kitas daineles.

Mildred Rysevage dideliu akordinu ir Ant. Virbalis smuika sugrojo kelis dalykėlius.

Mrs. Agnes Yarrow, žinoma Wyoming Klonio radio dainininkė, labai gražiai sudainavo tris daineles. Jai akomponavo pianistė Mrs. Anna Mras.

Gitarais skambino dvi pusseserės mažos mergaitės Vaičiūtės.

Kazakevičių Birutė, maža mergaitė, gražiai padainavo porą dainelių ir padeklamavo eiles apie Vilnių.

Leškauskutis angliškai padeklamavo dvejas eiles.

Mažytės mergaitės Gertrude Katch, Betrice Žalis, Mary Vaičiulis dviejais atvejais šoko "tap dance."

Florence Matura dainavo ir šoko.

Žinomas Wyoming Klonio vokdarys Adam Jankowski pritrėtė daug "fonių."

Vakaro vedėja buvo Mrs. D. Leskauskienė.

Prieš valgant maldą sukalbėjo p-lė Balytaitė.

Vakarienę rengė ir patarnavo šios poniutės ir panelės: Mrs. D. Leškauskas — Chair Lady, Mrs. Wm. Mikalonis, Mrs. Amilia Unice, Mrs. Mary Ralšiūnas, Mrs. Geo. Rėkus, Mrs. John Kachemba, Mrs. Mary Augush, Miss Nell Leagus, Mrs. John Kunigonis, Miss Julė Beganski, Miss Albina Balita, Miss Agnes Wetcher, Mrs. Veronica Stankevich, Mrs. J. Valaitis, Mrs. Chas Aszuk, Mrs. J. Masonis.

Grojo Plymoutho jaunuolių styginis orkestras — Edw. Makauskas, Edw. Aleksis, Leonard Ganis, John Janynas, Mildred Rysavage ir Ant. Virbalis.

Reikia pasakyti, kad Plymouthas savo muzikalėm spėkom gali pasididžiuoti. Čia esama visokių muzikantų, kurie groja visokiais instrumentais. Paimkim, p-lė Ryševičiūtė ir L. Ganis. Jiedu labai artistiškai groja didžiaisiais akordinais, arba broliai Virbaliai—geri smuikininkai, ir daugels kitų visokių gerų muzikantų. Už muzikantus Plymouth'tas gauna pirmą kreditą.

Kuomet vabalas įpuola į akį važiuojančiam autvomobiliu ir jis pametęs kontrolę, susiduria su kitu automobilium ir sužeidžia asmenį, tai vabalas negali būti skundžiamas. Važiuojantis automobiliu irgi nekaltas. Tą nuosprendį pareiškė teisėjas Coughlin ir tuomi užbaigė bylą Howard Reese iš Hanover township, kuri skundė Bessie Davis iš Wilkes-Barre. Jai važiuojant automobiliu vabalas įlėkė į jos akį; ištiko nelaimė ir sužeidė Reese.

Nėra žiūrėta, kad prisipažįsti kaltu, bet jeigu nėra prirodymų ir esi prirodytas nekaltu, nebūsi nubaustas.

Kad išgelbėti savo motiną nuo federalio teismo, Danie Novak iš Shamokin prisipažino, kad tai jo buvo kvorta degtinės saliūne, kuriame jis dirbo mirus tėvui, jis liko išteisintas.

CIT, PAKLAUSYKIT!

Lithuanian Doughboys vyrų choras išpidys programą iš Wilkes-Barre Radio Stoties WBAX nedėldienio vakare, kovo-March 26, nuo 8 iki 8:30. Chorą veda **p-ni B. Gibavičienė.** Skelbėjas Petras Gibavičius.

Minėtas choras daugel kartų žavėjo Wyoming Klonio lietuvius, tai visi nepamirškim pasiklausyti ir šiuo kartu.

NUPIGINS ELEKTRĄ

Kovo 20-tą Pennsylvania Power and Light Co. paskelbė, kad ji vėl šiek tiek nupigins elektros ratas nuo šių metų balandžio 20-tos. Tas nupiginimas sutaupys kostumeriams apie $700,000.00 per metus. Minėta elektros kompanija aptarnauja apie 130 Rytinės Pennsylvanijos miestų ir miestelių.

PASAULINIO KARO ANTROS DIVIZIJOS VETERANŲ IŠKILMĖS

L. R. K. Susivienymo Sekretorius J. B. Šaliūnas Pagerbtas, Kaip "Purple Hearts" ir Vyties Ordeno Kryžiaus Dekorantas

Pereitą šeštadienį, kovo 18-tą, American Legion Home svetainėje, Wilkes-Barre, Pa., Pasaulinio Karo Antrosios Divizijos Luzerne apskrities veteranai minėjo 15-kos metų sukaktuves nuo įstojimo į garsias Verduno kovas.

Antroji divizija buvo išstatyta į pavojingiausią prieš vokiečius fronto vietą. Jos nuopelnams priklauso įsilaužimas 70 kilometrų gilyn į priešo fronto linijas, paėmimas virš 12,000 nelaisvių, tarp jų 600 aficierių; paėmimas 1,300 kulkosvaidžių, 369 kanuolių ir didelio kiekio smulkesnių ginklų ir amunicijos.

Ceremonijos pradėtos malda, vėliaus pagerbimu ir nacionaliu himnu.

Majoras generolas Paul B. Malone, Antrosios Divizijos organizacijos nacionalis prezidentas, negalėdamas asmeniai pribūt į iškilmes, prisiuntė sveikinimą. Sveikinimų būta ir nuo kitų įžymių asmenų.

Ceremonijoms pirmsėdžiavo James J. Jennings. Kalbas pasakė Luzerne apskrities kontrolieris Leonard D. Morgan, Dr. John J. Lavin, Register of Wills John MacLuskie, majoras B. Evans, A. M. Perash ir Jacob Kovalchik. Meniškąją programos dalį išpildė Ray Castle ir jo styginis kvartetas, Mrs. John Dillis, John Gola ir Joseph Daniels.

Šiose iškilmėse pagerbti Antros Divizijos dekorantai.

Sidabro žvaigždėm dekoruoti du veteranai—A. M. Perash ir John Shivell. Lelijavom Širdimis (Purple Hearts) — 19 veteranų. Lelijavos Širdys yra originalės dekoracijos įvestos gen. George Washingtono revoliucijos karo metu. Pernai metais vyriausybė išleido įsakymą šiuo ženklu dekoruoti pasaulinio karo veteranus.

Laike šių iškilmių atatinkamom ceremonijom priimta 40 naujų narių įstojusių į Antros Divizijos organizacijos Wilkes-Barre—Wyoming Valley skyrių.

Dekorantus jų pasižymėjimo ženklais papuošė kontrolieris Leonard D. Morgan.

Tarp kitų dekorantų pažymėtinas L. R. K. Susivienymo Sekretorius Juozas B. Šaliūnas. Lelijavą Širdį jis gavo iš Am. J. Valstybių. Jis tarnavo Antros Divizijos Co. F., 9-toj infanterijoj (pėstininkų pulke). 1918 m. liepos 18-tą atakoj prie Soissons sužeistas į dešinę ranką. Tų pačių metų rugsėjo 4-tą paliuosuotas iš A. J. V. armijos ligoninės Chateroux Indre, Prancūzijoj, ir prikomandiruotas Paryžiuje prie Cenzūros ir Spaudos 2-ros kompanijos svetimų kalbų sekcijoj, kaip militaris cenzorius.

Šį vakarą ypatingą ceremonija J. B. Šaliūnas buvo pagerbtas ir kaip **Lietuvos Vyties Ordeno Kryžiaus dekorantas.** Mat, 1919 m. kovo 21-mą buvo priskirtas prie Taikos Tarpininkavimo Komisijos ir tą pačią dieną priskirtas kaip perkalbėtojas (interpreter) prie Amerikos Militarės Misijos Baltijos šalims — Lietuvai, Latvijai, Estijai ir Suomijai. Viršininku tos misijos buvo leit. pulkininkas Warvick Green. Misija atlankė visas minėtas šalis. Vyties Kryžius ir dekorantas šioj iškilmėj buvo tinkamai pagerbti.

Kiti Antros Divizijos lietuviai veteranai Lelijavos Širdies dekorantai: **Michael Buckwith, St. Pulaskis, Edvardas Novikas ir Petras Janavičius.**

Į organizaciją (vietos skyriun) nariais tarp kitų priimti šie lietuviai veteranai: **Vincas Paznokas, Mykolas Virbalis, Jonas Lulis ir Juozas Jakavičius.**

Susirinkusioj publikoj matėsi būrelis lietuvių.

P-NI B. GIBAVIČIENĖ
Lithuanian Doughboys Vyrų Choro vedėja.

DE LUCA IR GUERERO BUS IŠDEPORTUOTI

Anthony DeLuca, atrastas kaltu žmogžudystėj, bus išdeportuotas Italijon. Jis buvo pasmerktas viso amžiaus kalėjiman 1921 m. Lupe Guerero bus išdeportuotas į Meksiką. Jis buvo pasmerktas 3 metus kalėt už išlaužimą kalėjimo (jail breaking) ir kitas žulikystes.

PLYMOUTH

KUN. A. J. SINKEVIČIUS IŠVAŽIAVO SUSTIPRINTI SVEIKATĄ

Pereitą ketvirtadienį klebonas kun. A. J. Sinkevičius išvažiavo porai savaičių į Hot Springs, Arkansas, sustiprinti sveikatą. Savo pavaduotoju paliko kun. P. Loughney.

JOE MALLO POLICISTAS

Šv. Kazimiero parapijos choro pirmininkas J. Mallo gavo policisto vietą. Plymouthiečiai džiaugiasi susilaukę lietuvio policisto. J. Mallo yra gerai žinomas vietiniams lietuviams. Jis yra rimtas ir teisingas vyras.

Linkime laimingai tarnaut.

Northumberland County, Sunbury kalėjimo "svečiai" būtinai turi imti maudynę du sykiu į savaitę be jokio pasipriešinimo

KINGSTON

KINGSTONIEČIŲ ŽINIAI

Kurie turite kokių žinių ir norite paskelbti "Garse," o negalite patys priduoti, priduokit 1-mos kuopos korespondentui A. Ambrozaičiui. Žinios yra reikalingos iš draugijų veikimo, apie susižeidimus, gimimus, mirimus, nelaimingus atsitikimus ir apskritai iš žmonių gyvenimo.

METINĖ CARD PARTY IR ŠOKIAI

Šv. Marijos liet. parapijos moterų klūbas arba vadinamos Ladies Aid Society rengia savo metinę Card party ir šokius, kurie įvyks ketvirtadienio vakare, balandžio 20, American Legion salėj, Market St., Kingston.

Lošiantiems kortomis bus duodamos geros dovanos. Taipgi bus keliolika gerų dovanų už įžangos tikietus.

Muzika bus tikrai gera ir moterys užtikrina visiems "good time."

Kitų miestelių draugijos praėjusią tą vakarą nieko nerengti.

IŠ 1-MOS KUOPOS SUSIRINKIMO

Sekmadienį, kovo 19, bažnytinėj svetainėj įvyko 1-mos kuopos susirinkimas. Iš priežasties biauraus oro, narių atsilankė neperdaugiausia, bet susirinkimas visais atžvilgiais buvo gyvas ir taikus.

Labdarybės baliaus komisija Pranas Straigis, Petras Sabaliauskas ir Liudvikas Vidūnas išdavė raportą. Labdarybės balius 1-mos kuopos narių bedarbių sušelpimui įvyko vasario 28, Burbos salėj, Edwardsville.

Pirmiausia komisija išreiškė nuoširdžios padėkos žodžius šiems asmenims, kurie padėjo prie baliaus dirbti, kad tas balius pasisektų: Sofijai ir Katrei Staniukynaitėms, Onai Miškiūnaitei iš Pittston, Veronikai Šimanskiūtei, Onai Vidūnaitei, Onai Ivanauskaitei, Mrs. Alenai Straigienei, Kaz. ir Sebast. Staniukynams, Vaitulioniui, Jonui Kučinskui 2-ram, A. Muckui, Al. Paškevičiui, V. Jarmalai ir Vincui Sylkevičiui, Juoz. Venslauskui ir kt.

Taipgi komisija taria nuoširdų ačiū visiems, kurie sudovanojo gėrimus, saldainius, cigarus, cigaretus ir kitas reikmenis. Aukavo šie: J. Astrauskas, J. Blockis, P. Pajaujis, P. Brussock, Ed. Mench, J. Wallace, A. J. Brussock, Wm. Mellas, Mrs. Dapkevičienė, S. Matulevičius, J. Kučinskas, J. B. Rutkauskas, J. J. Šaučiūnas, Wyoming Valley Liet. Moterų Klūbas; "Garso" darbininkams už tikietus: Albert Guest už auką 50c.

Taipgi širdingas ačiū salės savininkui, kuris davė salę dykai; ir muzikantams, kurie grojo dykai ir Edwardsvillės borough valdybai už prižiūrėjimą.

Pelno nuo baliaus iki dabar liko $86.00, bet ne visi tikietai sugrąžinta. Manoma pelno liks iki šimtui dolerių.

Pinigai labdarybės reikalams kuopos vardu sudėti į banką. Bet baliaus komisija pasilieka. Ji su kuopos valdyba ištirs, kuriems nariams yra reikalinga pagalba ir už tuos narius mokės mokestis į Susivienymo Centrą.

Nutarta, kad kuopa atsiimtų skolą iš Labdarybės fondo pinigų, kuriuos kuopa yra jau įmokėjus už bedarbius narius.

Kadangi 1-ma kuopa yra didžiausia visam Susivienyme, o į susirinkimus ne visi nariai susirenka, tad, kad visiems nariams būtų žinoma, ką kuopa veikia, nutarta turėti savo korespondentą, kuris suteiks žinias iš kuopos veikimo. Korespondentu išrinktas Antanas Ambrozaitis.

Narys Petras Sabaliauskas, Edwardsvillės konsilmanas, pareiškė, kad daug lietuvių skundžiasi bedarbe, o nesikreipia į State Relief, kuomet kiti svetimtaučiai jauni ir seni, gauna pagalbą. Kuopa išrinko jį lietuviams patarėju. Lietuviai, suvargę ir negaunanti nei iš kur jokios pagalbos, lai kreipiasi pas Petrą Sabaliauską, Town Hall, Edwardsville. Jį visuomet ten galima rasti. Jis visiems nurodys ir pagelbės gauti "Relief orderius."

1-mos kuopos korespondentas

NORINTIEMS GAUTI PAGALBĄ

Kingstono, Edwardsvillės ir apielinkės bedarbiai lietuviai, kurie norite gauti iš State Relief pagalbą, o nežinote kur, kreipkitės pas Petrą Sabaliauską-Sobers, Edwardsvillės konsilmaną, Town Hall, Main St., Edwardsville. Jis su mielu noru nurodys, kur gali seni ir jauni gauti pagalbą.

JERMYN KASYKLA OPERUOJA

Pereitą savaitę Old Forge atsidarė ir pradėjo operuoti Jermyn kasykla.

Jermyn kasykloj dirba apie 450 darbininkų.

Kovo 15-tą sunkiai sužeistas Plains Townshipo motorciklinis patrolierius Anthony Gustave. Padėtas Wilkes-Barre General ligoninėn jis už kelių valandų mirė. Nelaimė ištikus motorciklui pataikius į stulpą.

MINERS MILLS

PAS MUS PASIDAIRIUS

Minersmiliečiai nesnauskim ir daugiau rašykim į laikraščius. Nors ir sunkūs laikai pas mus, bet tas pats jaučiama visur. Tiktai drąsos, o tą pergyvensime ir atcis geresni laikai.

Šv. Pranciškaus parapijos metiniame susirinkime pasirodė, kad žmonės gyvena sutikime ir vienybėje. Gerb. klebonas kun. Ežerskis yra visų mylimas — nuo mažiausio iki didžiausio, net ir svetimtaučių pagerbiamas.

Šiais metais birželio 13-tą minėsime klebono 25-kių metų kunigystės jubiliejų ir parapijos 20 metų įsteigimo. Manoma, kad tose iškilmėse dalyvaus apielinkės kunigai ir gerb. pralotas kun. Krušas iš Chicagos, nes jis yra mūsų klebono mokslo metų draugas ir tą pačią dieną tapo įšventinti į kunigus.

Da noriu vieną dalyką paminėti, kad klebono rūpesčiu pas mus pribūna Seserys V. Jėzaus Nukryžiuoto ir mokina šeštadieniais ir sekmadieniais mūsų vaikus tikėjimo ir lietuvių kalbos. Ačiū Sesėrims už tą, o mes neužmiršim jų darbštumo dėl mūsų.

Pas mus darbuojasi p-lė Anelė Pajaujūtė, kuri sekmingai veda parapijos chorą ir groja vargonais.

Gerai padarytų ir mūsų moterys, kad pradėtų daugiau veikti.

Buvęs

PUSĖ MILIJONO KRONŲ "UNITED STATES" LAIVO ATREMONTAVIMUI

Gerai žinomas Skandinavijos Amerikos Linijos laivas "United States," buvęs dokuose nuo lapkričio mėnesio atremontavimui, dabar sugryžo prie taisyklingo pasažierinio veikimo. Buvo parūpinta keleta moderniškų įtaisymų, kad davus pasažieriams daugiau patogumų ir palengvinimų kelionėje.

Faktas, kad keletas šimtų tūkstančių dolerių buvo išleista pagerinimams, tas duoda supratimą, jog patobulinimai siekė labai plačiai.

Ypač trečioj klesoje padidinta patogumai ir pagerinta visur. Valgomasis salionas buvo atremontuotas, kad padarius patogesnį ir didesnį, su stalais keturiems ar šešiems asmenims. Rakandai ir kiti įrengimai buvo atnaujinti ir grindys šoklams pastatytos dideliame trečios klesos salione. Turisto kabineto lygiai toki pat kaip turistų ir kajutinės klesos kambarlai buvo įrengti.

Turistų klesos pasivaikščiojimo dėnis buvo pagerintas su langais aptverta veranda, panašiai kaip kajutinėje klesoje. Tas duos galimybę pasažieriams pasilsėt patogiai savo dėnio kedėse, žaisti, pasivaikščioti ir tt. ant dėnio net ir šaltame ir lietingame ore.

Didelis moderniškas elektriklnis muzikos įtaisymas dabar siunčia muziką ir pasilinksminimą į visas laivo dalis.

Laivas "United States" išplaukė iš New Yorko, vasario 25-tą dieną su dideliu pasažierių skaičiumi. Sekantis išplaukimas iš New Yorko yra laivu "Frederik VIII" balandžio 1-mą dieną, patogus tiems, kurie nori švęsti Velykų šventes Senoje Šalyje.

Compliments of
Tel. 7-0931
DR. A. J. VALIBUS
Gydytojas ir Chirurgas
106 Church St., Edwardsville, Pa.
Nuo 9-nių iki 10-tos rytais
Nuo 1-mos iki 3-čios po pietų
Nuo 6-tos iki 8-tos vakare
Sekmadieniais ir šventadieniais pagal sutartį.

GEORGE'S HOTELIS
Nakvojimui švarios, minkštos lovos. Žemos kainos. Greitas ir mandagus patarkelio stotį.
Tėmykit numrį:
88 East Market Street
Wilkes-Barre, Pa.
Jurgis Vaišnis, Savininkas.

DIDELĖ VASARINĖ EKSKURSIJA **Į LIETUVĄ**
Rengiama Vadovybėje
AMERIKOS LIET. LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SĄJUNGOS
IŠPLAUKS IŠ NEW YORKO
GEGUŽĖS 20 D., 1933
PAGARSĖJUSIU GARLAIVIU
STATENDAM
(Kelaiviai bus leidžiami į laivą gegužės 19 d., po 8 val. vakare)
● Skaniausio maisto gausingam suteikime paternauja mandagus ir prityrę paternautojai. Specialiai pasilinksminimai, kaip įvairus žaislai, koncertai, judomi paveikslai ir tt. Tyru oru vėdinamos kajutos, nekurios su reguliarėmis lovomis ir šiltu ir šaltu bėgančiu vandeniu, gražios viešosios salės, ruimingi dėniai
Reikalaukite Iliustruotos Brošiurėlės su Kainomis
● Tai yra reta proga keliauti tokiose malonioso aplinkybėse ir savo tautiečių draugijoje tuo garlaiviu, kuris pagarsėjo tarpe lietuvių pasekoje visos ailės pirmiau rengtų Lietuvių Ekskursijų, atliktų su tokiu dideliu pasisekimu.
Platesniu Informacijų Klauskite Pas:
AMBRAZIEJUS, J. 168 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
BARTKEVIČIUS, P. 678 N. Main Street, Montello, Mass.
„DIRVA," 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio
MOLIS, P. 1730—24th Street, Detroit, Mich.
„NAUJIENOS," 1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill.
SEKYS, J. 433 Park Street, Hartford, Conn.
SIDABRAS, K. 342 W. Broadway, So. Boston, Mass.
TREČIOKAS, A. S. 197 Adams Street, Newark, N. J.
URBSAS, J. J. 187 Oak Street, Lawrence, Mass.
VARASIUS, A. S. 12th & Carson St., Pittsburgh, Pa.
„VIENYBĖ," 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
VELECKIS, A. 502 South Ave., Bridgeport, Conn.
WASHNER, C. J. 1921 Carson St., Pittsburg, Pa.
ŽEMANTAUSKAS, JOHN 130 Congress Ave., Waterbury, Conn.
HOLLAND-AMERICA LINE